

AMIGOE
losse nummers 75 c. zaterdag met Napa Afl1,-
WOENSDAG 15 NOVEMBER 1995 - JAARGANG 112 NR 269

Israëlische interim-premier bezoekt pas ontruimd Jenin

Peres: Vrede Syrië vergt tijd

JENIN/TEL AVIV - De Israelische interim-premier Shimon Peres heeft dinsdag een bezoek gebracht aan de stad Jenin, op de westelijke Jordaanoever, die sinds maandag onder Palestijns bestuur valt. Peres wil zich toeleggen op de vrede met Syrië en Libanon. Maar voor die vrede moet men wel vijf jaar uittrekken voor hij werkelijkheid kan worden. Hij deed dit een dag nadat hij officieel beloofd had het vredesproces voort te zullen zetten.

Na een bezetting van 28 jaar trok het Israelische leger zich maandagochtend terug uit Jenin. Israel droeg de stad, als eerste van zeven steden waar dat nog dit jaar moet gebeuren, officieel over aan de Palestijnse autoriteiten. De overdracht komt voort uit het akkoord over uitbreiding van de autonomie, dat PLO-voorzitter Arafat en de Israelische premier Rabin, die tien dagen geleden werd vermoord, in september ondertekenden. Bij de jaarwisseling zullen de Israelische militairen uit vrijwel alle Palestijnse bevolkingscentra buiten Israel en Jeruzalem, zijn verdwenen, alleen voor Hebron geldt een speciale regeling.

VIJF JAAR

Peres wil zijn inspanningen voor vrede met Syrië en Libanon voor de verkiezingen volgend jaar opvoeren. Hij geeft daarbij wel toe dat zeker vijf jaar nodig zijn om een vredesakkoord te bereiken. "We moeten onze meningsverschillen zoveel en zo snel mogelijk overwinnen", aldus Peres voor de Amerikaanse tv-zender CNN.

"Het is heel moeilijk een dialoog tussen twee buitenlanders te hebben", zei hij, refererend aan de Syrische president Assad, die dezer dagen de 25e verjaardag van zijn komst aan de macht viert. Het zal waarschijnlijk tot het einde van deze eeuw duren voor er algehele vrede in het Midden-Oosten komt. "Dat is niet zo lang", zei hij.

FORMATIE

Peres kreeg vandaag (woensdag) van president Ezer Weizman opdracht een nieuwe regering te vormen na de moord op premier Yitzhak Rabin op 4 november in Tel Aviv. Hij zei zich niet te zullen laten ophouden door de algemene verkiezingen die volgend jaar november in Israel worden gehouden. "Voor mij is het belangrijker de vrede te winnen, dan de verkiezingen." Peres zegt geen vervroegde verkiezingen te overwegen, tenzij de regering de meerderheid verliest in het parlement of het vredesproces wordt geblokkeerd.

De onderhandelingen met Syrië, die in 1991 begonnen, haperen over de terugtrekking van de Israelische troepen van de Golanhoogte. Syrië eist de gehele teruggave van het plateau, dat sinds de Zesdaagse oorlog in 1967 door Israel wordt bezet.

VOOR STEMBUS

Rabin ging er van uit dat de echte onderhandelingen met Syrië pas na de verkiezingen zouden beginnen. Maar Peres meent dat Syrië na de moord op de premier bereid zal zijn het overleg eerder te hervatten. De besprekingen liggen stil sinds de chefs van staven van de twee landen, die elkaar in Washington ontmoetten, het in juni niet eens konden worden over de veiligheidsmaatregelen die met een Israelische terugtrekking van de Golanhoogte gepaard zouden gaan.

■ *WESTELIJKE JORDAANOEVER - Premier Shimon Peres van Israel hield zijn eerste persconferentie na de moord op premier Yitzhak Rabin. Dit gebeurde onder uitzonderlijkeveiligheidsmaatregelen. De duidelijk ouder geworden Peres bracht een bezoek aan onder meer de stad Jenin waarover de Palestijnen het gezag uitoefenen en de omgeving van de joodse nederzetting Zofim op de westelijke Jordaanoever. De man op de achtergrond is één der veiligheidsmensen die in actie kwamen bij dit bezoek.* *(AFP-satellietfoto)*

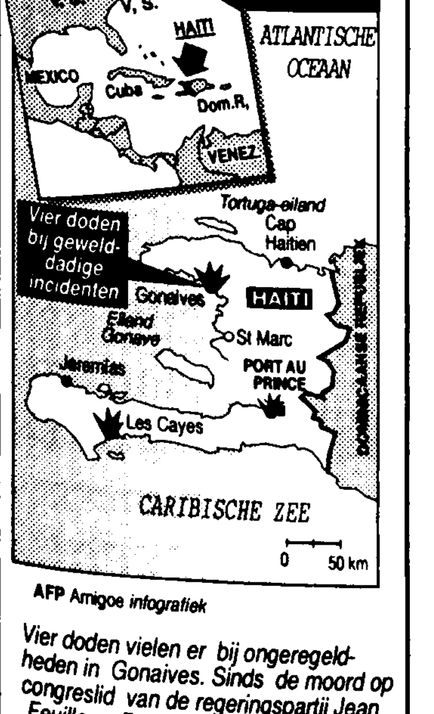
In Nederland: 42 procent Algerijnen naar stembus

DEN HAAG - Van de kiesgerechtigde Algerijnen in Nederland heeft afgelopen weekeinde 42 procent zijn stem uitgebracht voor de presidentsverkiezingen in Algerije. Dat heeft een woordvoerder van de Algerijnse ambassade in Den Haag dinsdagmiddag bekendgemaakt. De Algerijen konden zaterdag en zondag stemmen in Den Haag, Amsterdam en Eindhoven. Tot donderdagavond zeven uur uur bestaat alleen nog de mogelijkheid een stem uit te brengen in de ambassade zelf. In Nederland wonen circa veertienhonderd geregistreerde Algerijnen. Ook elders in Europa brachten veel Algerijnen hun stem uit.

Walesa ligt achter in race om presidentschap

WARSCHAU - Volgens de jongste opiniepeiling maakt de oud-communist Aleksander Kwasniewski een goede kans om zondag de nieuwe president van Polen te worden.
Uit een dinsdag bekendgemaakt onderzoek blijkt dat 51,5 procent van de dertienhonderd ondervraagde Poolse kiezers wil stemmen op de ex-communist en 48,5 procent stemt voort Walesa. Bij de eerste ronde van de presidentsverkiezingen op 5 november stemde 35,1 procent van de kiezers voor Kwasniewski. Walesa kreeg toen 33,1 procent. Diverse afgevallen kandidaten uit de eerste ronde riepen hun aanhang op om in de beslissende ronde zondag het zittende staatshoofd te steunen.

Geweld in Haiti

AFP Amigoe infografiek

Vier doden vielen er bij ongeregeldheden in Gonaives. Sinds de moord op congreslid van de regeringspartij Jean Feuille op 7 november doen zich gewelddadige manifestaties voor in verschillende steden in Haiti.

Nederlands Raad op casinospelen waarschuwt:

Nieuwe mode dreigt: Gokken via Internet

DEN HAAG - De Raad voor de Casinospelen in Nederland is bevreesd voor een nieuw fenomeen in de gokwereld: Spelletje via Internet die thuis met credit-cards gespeeld kunnen worden. In de Verenigde Staten worden al grote winsten gemaakt met Internet-gokken. De angst bestaat dat dit overwaait naar Nederland en dat gokverslaving in de hand wordt gewerkt.

De waarschuwing komt aan de vooravond van de opheffing van de Raad voor de Casinospelen per 1 januari. De raad gaat op in het nieuwe College van toezicht op de Kansspelen. Volgens voorzitter H. Hoefnagels van de raad worden in de Verenigde Staten al miljoenen winsten gemaakt. ``Wat er aan gedaan kan worden weet ik niet. Hoe moet je zoiets tegenhouden? Het is aan onze opvolgers daaraan aandacht te besteden. Het is een probleem voor de toekomst," zegt hij.
In de Verenigde Staten bieden banken speciale gokrekeningen met credit-cards aan, waarmee mensen aan de spelletjes kunnen meedoen. In het land zouden zo'n dertig spelletjes worden aangeboden.
In januari vindt overleg plaats tussen toezichthouders op het gokwezen in de landen van de Europese Unie. Internet-gokken zal ongetwijfeld op de agenda staan.

Na aanslag op VS-doel in Saudi Arabië:

Irak: Meer acties volgen

BAGDAD/DUBAI - Voor de Iraakse kranten was de aanslag op een gebouw van het Amerikaanse leger in Riyad, waarbij zes doden vielen, groot voorpagina-nieuws. Eén van de kranten voorspelde dat het slechts een voorspel was voor meer dramatische gebeurtenissen voor de Amerikanen.
De krant Jumhouriya citeerde diplomaten, die zeiden dat de aanslag het natuurlijke gevolg was van de aanwezigheid van ongelovige strijdkrachten op Saudische bodem. Kranten in het buurland Koeweit gaven de geheime dienst van "de vampier Saddam Hussein" de schuld. Saudische kranten waren geschokt. Ze schreven dat het land tot nu toe een toonbeeld was van veiligheid.

De Amerikaanse oliebedrijven Exxon, Chevron, Texaco en Mobil in Saudie-Arabië hebben hun veiligheidsmaatregelen opgevoerd. De Amerikaanse ambassade in Riyad riep de duizenden Amerikaanse burgers in het land op voorzorgsmaatregelen te nemen.

Moord op diplomaat in Genève:

Caïro: Motief duister

GENEVE - Een Egyptische diplomaat is maandagavond doodgeschoten in de ondergrondse parkeergarage van het appartementencomplex in Genève waar hij woonde. De Zwitserse politie is bezig met een grootscheeps onderzoek, onder leiding van de federale openbare aanklager Carla del Ponte. Dit wijst er volgens waarnemers op dat Bern rekening houdt met de mogelijkheid van een politieke moord.
De 42-jarige Ahmed Alaa Nazmi was medewerker van de handelssectie van de Egyptische vertegenwoordiging bij het hoofdkwartier van de Verenigde Naties in Genève. Een roofoverval lijkt onwaarschijnlijk. De diplomaat werd door zes kogels getroffen.

De Egyptische ambassadeur in Zwitserland, Mounir Zahran, zei in het duister te tasten over het motief voor de moord. Andere bronnen wijzen er echter op dat de Egyptische extremistische organisatie Gamaa Islamiya enkele weken geleden vergeldingsacties heeft aangekondigd. Zij deed dit nadat een van haar woordvoerders, Talaat Qassim, in september bij een bezoek aan Kroatië was opgepakt en was uitgeleverd aan Caïro.

Indien het inderdaad gaat om een politieke moord, is het de eerste maal sinds 1990 dat iets dergelijks in Zwitserland is gebeurd. In 1990 werd een tegenstander van het Iraanse bewind net buiten Genève doodgeschoten.

Door noodweer grote materiële schade

Veel doden China en Vietnam

HANOI - Drie zware wervelstormen en overstromingen hebben in het centrum en het zuiden van Vietnam in minder dan een maand 253 mensenlevens geëist. Bij noodweer in China vielen zo'n 150 doden
In de periode van 5 oktober tot 3 november raakten er in Vietnam driehonderd mensen gewond; 46 personen worden nog vermist. Dat blijkt uit de voorlopige officiële balans, die Han Dan, het dagblad van de Vietnamese Communistische partij, woensdag publiceerde. De materiële schade, vooral aan de infrastructuur en in de landbouwsector, wordt geraamd op negentig miljoen dollar. De regering en hulporganisaties hebben enkele miljoenen dollar voor het getroffen gebied ter beschikking gesteld. Volgens de krant Courrier du Vietnam zijn daar, mede door het langzaam op gang komen van de reddingsoperaties, tyfus en dysenterie uitgebroken.

SHANDOMG

Door een zware storm, die afgelopen week het Noordoostchinese schiereiland Shandong heeft geteisterd, zijn bijna 150 mensen om het leven gekomen en 320 gewond geraakt. Dat schreef de krant China Daily woensdag. De meeste slachtoffers zijn vissers, opvarenden van boten die zijn vergaan. De materiële schade wordt geschat op een miljard yuan (meer dan 120 miljoen dollar). De storm heeft 180.000 huizen vernield en de elektriciteitsvoorziening en communicatielijnen verstoord.

VS brengen partijen in Bosnië-conflict niet nader tot elkaar

Doorbraak blijft uit in Dayton

WASHINGTON / DAYTON - De Amerikaanse minister van Buitenlandse zaken, Warren Christopher, is er dinsdag niet in geslaagd de strijdende partijen in voormalig Joegoslavië nader tot elkaar te brengen. Na een intensieve gespreksronde met de leiders van Kroaten, moslims en Serviërs, erkende woorvoerder Nicholas Burns van het ministerie van Christopher dat geen vooruitgang was geboekt.
Eerder had Burns enthousiast gemeld dat de door de VS geleide onderhandelingen zijn aangekomen in "de meest intensieve fase die je je kan indenken". Christopher zou druk uitoefenen om de partijen tot verregaande compromissen te bewegen. Er stond "een enorme vooruitgang voor de deur". Christopher had dinsdag gesprekken met de staatshoofden van Kroatië en Bosnië, Franjo Tudjman en Alija Izetbegovic, en de president van de dominerende Servische deelrepubliek in de federale republiek Joegoslavië (FRJ), Slobodan Milosevic. Milosevic vertegenwoordigt mede de Bosnische Serviërs.

Volgens zijn agenda moest Christopher vandaag naar Japan voor een bijeenkomst van het Economisch samenwerkingsforum voor Azië en het Stille Oceaangebied (APEC). Het is niet bekend of zijn agenda verandert wegens de problemen aan de onderhandelingstafels in Dayton.

KOSTEN

In Washington liep president Bill Clinton dinsdag vooruit op een eventueel vredesakkoord. Hij berichtte het congres per brief dat de stationering van Amerikaanse troepen in Bosnië-Herzegowina - na het sluiten van een vredesakkoord - mogelijk anderhalf miljard dollar kost. Clinton zond een schrijven aan de voorzitter van het huis van afgevaardigden, Newt Gingrich. Aanvankelijk ging men in Washington uit van een miljard dollar voor deze vredesmacht. Clinton antwoordde op een brief van Gingrich de dag ervoor.

Gingrich had Clinton geschreven dat er vrijwel geen enkele steun is onder de afgevaardigden voor het sturen van troepen naar Bosnië. Clinton verdedigde op negen kantjes papier zijn voornemens om de mogelijk in Dayton bereikte vrede in voormalig Joegoslavië met NAVO-troepen te gaan bewaken. Hij zei dat hij het congres om steun zou vragen als het vredesakkoord en de NAVO-plannen gereed zijn. Hij herinnerde er evenwel aan dat hij als president en opperbevelhebber van het leger ook zonder die steun kan.

Het nieuws dat Clinton anderhalf miljard wil uittrekken kwam op een moment dat hij zich onwrikbaar betoont in het conflict met het congres over de staatsbegroting. De president heeft verklaard wat dit laatste betreft vast te houden aan zijn standpunten. Hij verweet het door Republikeinen beheerste congres enkele ideologische maatstaven aan te houden en geen gezond verstand te raadplegen.

De Republikeinen willen om de staatsbegroting sluitend te maken rigoreus bezuinigen en dat zou vooral economisch zwakkeren treffen.

Londen ligt in WEU dwars

MADRID - Groot-Brittannië blijft een verdere uitwerking van een Europese defensie-identiteit in de weg staan.
De Britse minister van Buitenlandse zaken, Rifkind, liet er dinsdag in Madrid geen twijfel over bestaan niets te voelen voor een intergratie van de Westeuropse Unie in de Europese Unie. De ministers van Buitenlandse zaken en Defensie van de WEU, in het Verdrag van Maastricht nog genoemd als de beoogde defensiepoot van de EU, waren in de Spaanse hoofdstad voor overleg over de toekomst van de Defensie-unie bijeen.

Promotie voor oorlogsmisdadiger uit Kroatië

ZAGREB - De Kroatische president Franjo Tudjman heeft dinsdag een Bosnisch-Kroatische commandant die wordt verdacht van oorlogsmisdaden, bevorderd.
De commandant, Tihomir Blaskic, was maandag nog door het Joegoslavi‰-tribunaal in Den Haag in staat van beschuldiging gesteld wegens zijn aandeel in het brute Kroatische optreden tegen Bosnische moslims in de Lasva-vallei bij Busovaca.
De staatstelevisie meldde dinsdag dat Blaskic is bevorderd tot opzichter in de inspectie van het Kroatische leger. De commandant was staf-chef van de Bosnisch-Kroatische strijdkrachten.

Sfeer van geheimzinnigheid moet verdwijnen

Wet over openbaarheid van bestuur volgend jaar september van kracht

WILLEMSTAD — De Staten hebben dinsdagavond met algemene stemmen de wet op de openbaarheid van bestuur aangenomen. Helemaal zonder slag of stoot ging dat niet, want de volksvertegenwoordigers werden vlak voor de vergadering door de regering onaangenaam verrast met het voorstel dat de wet pas op 1 januari 1997 van kracht wordt. Hetgeen PNP-Statenlid Maria Liberia-Peters geërgerd deed opmerken 'dat we hier altijd nog nèt niet de stap maken'. Ook DP Bonaire en DP Sint Maarten waren tegen een dergelijk lang uitstel. Na lang delibireren ging de Staten akkoord met de in werkingtreding per 1 september 1996.

Ten grondslag aan de discussie lag het fundamentele verschil van inzicht of een wet, nadat deze is aangenomen zo snel mogelijk van kracht moet worden, of dat een wet pas van kracht moet worden wanneer alle aspecten van de uitvoering ervan klaar zijn.

In het geval van de wet op de openbaarheid van bestuur (*lei di gobernashon habri i transparante*) is de uitvoering mede afhankelijk van door de eilandgebieden aan te nemen eilandsverordeningen en -besluiten, zo betoogde premier Pourier. "Ook moet er een personele en organisatorische infrastructuur opgezet worden, moet er een motiveringscampagne onder ambtenaren plaatsvinden en dient het publiek te worden voorgelicht. Dit alles neemt tijd."

Alles goed en wel, vond Liberia-Peters, maar als een referendum in slechts enkele maanden met succes kan worden voorbereid en als ook verkiezingscampagnes niet langer dan twee, drie maanden duren, valt niet in te zien waarom de openbaarheid van bestuur maar liefst veertien maanden voorbereidingstijd nodig heeft. De mentaliteitsverandering die bij ambtenaren nodig is, zoals Pourier aanvoerde, moet volgens Liberia-Peters inderdaad plaatsvinden. "Maar dat is een proces dat je niet op een bepaalde datum voor 'klaar' kunt verklaren. Bovendien zit het in de aard van de mens dat, hoeveel tijd hij ergens ook voor heeft, hij toch pas op het allerlaatste moment doet wat er gedaan moet worden."

Bovendien is er al (te) lang over deze wet gepraat. Hem nu aannemen maar pas over ruim een jaar van kracht laten worden, haalt bij het publiek het 'momentum' eruit. Liberia vroeg zich dan ook af of er niet een ander fenomeen aan de voorgestelde lange voorbereidingstijd ten grondslag lag: "Dat we hier altijd leven in een angstcultuur. We bereiden iets voor, gaan daarin heel ver, maar als het zover is, nemen we de stap toch niet." Of was het wellicht de politieke agenda? Vorig jaar heeft de PAR-fractie immers de regering een stappenplan voorgelegd voor de uitvoering van de wet en beloofde de regering hierop te reageren. Dat is nog steeds niet gebeurd. "Heeft de PAR-fractie misschien gedreigd dat zij deze wet niet zou aannemen als er geen datum voor de uitvoering aan verbonden werd?"

Dat werd door PAR-Statenlid Michèle Capriles krachtig ontkend. "Dat is niet waar. Wij vinden wel dat een plan voor de uitvoering niet los van de wet kan staan. Voor de inwerkingtreding moeten de uitvoeringsaspecten duidelijk zijn. Deze wet is geen doel, maar een van de middelen tot openbaarheid. Openbaarheid moet een wijze van leven in het overheidsapparaat worden."

Dat is nu precies iets waar diverse Statenleden zo hun twijfels over hebben: niet alleen het regeringsbeleid, maar ook het ambtenarenapparaat kenmerkt zich nu nog door een sfeer van geheimzinnigheid. Premier Pourier gaf zelf het voorbeeld van een eilandsbestuurder die hem toevertrouwde 'het liefst zo min mogelijk stukken naar de eilandsraad te sturen, want hoe minder men heeft om je aan te vallen, hoe beter het is'. MAN-Statenlid Beatriz Scoop wees op het gevaar bij het publiek te hoge verwachtingen te wekken, die niet waar gemaakt zullen kunnen worden en die uiteindelijk negatief zullen terugslaan op de geloofwaardigheid van de regering.

Ook MAN-leider Martina wees op het niet goed functionerende overheidsapparaat. Zo is de terechte klacht van zowel Staten- als Eilandsraadleden dat zij te lang op antwoord van de bestuurders moeten wachten. Dat is geen onwil van de bestuurders, want zij zijn afhankelijk van de ambtenaren voor het geven van de antwoorden. Juist om die reden vond Martina het alleszins acceptabel dat de regering een forse voorbereidingstijd in acht wil nemen om de wet op de openbaarheid in werking te doen treden. "De realiteit is, dat een mentaliteitsverandering enige tijd in beslag neemt."

Uiteindelijk werd besloten de wet niet per 1 januari 1997 van kracht te laten worden, zoals de regering wilde. Ook niet per 1 maart, zoals Marcel Gumbs (DP Sint Maarten) had gesuggereerd, noch op 1 juli, zoals Silberie (DP Bonaire) voorstelde, maar op 1 september volgend jaar.

Zorg voor babyhuidje

■ *WILLEMSTAD — De Stichting van het Wit Gele Kruis voor wijkverpleging 'Prinses Margriet' heeft een folder het licht doen zien met richtlijnen voor de huidverzorging van de baby. De folder is in twee talen beschikbaar voor de ouders die een van de negen consultatiebureau's van Prinses Margriet bezoeken. Op de foto de officiële overhandiging van de folder, die op 14 november plaatsvond. Vlnr: coördinator D. Martina-Wijne, directrice van de stichting S. Martis-Treurniet, manager van Hagemeyer K. van Wieren en Natusanvertegenwoordiger I. van Wijk van Goethem. De twee laatstgenoemde instanties hebben de publikatie van de folder mede mogelijk gemaakt.*

Opzet videotheken volgend jaar anders

WILLEMSTAD — Alle videotheken op Curaçao zullen vanaf 1 januari in hun huidige vorm ophouden te bestaan. Het Openbaar Ministerie heeft besloten de deadline niet te verlengen, waardoor het rechtelijk verbod van kracht blijft, dat de videotheken geen kopieën meer mogen verhuren. Alleen verhuur van originele video's is vanaf 1 januari toegestaan.

Reeds twintig jaar verhuren de Curaçaose videotheken kopieën van bekende en minder bekende films. Eind vorig jaar diende United International Pictures (UIP) een klacht in bij het Openbaar Ministerie. Volgens de Amerikaanse filmmaatschappij werd op Curacao misbruik gemaakt van haar auteursrecht.

In december 1994 spande UIP samen met enkele andere Amerikaanse filmmaatschappijen een rechtszaak aan tegen Miro's Video. De rechter stelde de Amerikaanse filmmaatschappijen in hun gelijk. Verhuur van gecopieerde videobanden was niet meer toegestaan.

De advocate van UIP, Linda Douglas, besloot op grond van het vonnis ook een verbod te vragen voor alle andere videotheken op Curaçao. Zij diende een aanklacht in bij het Openbaar Ministerie. Na onderling overleg met officier van justitie Harderwijk werd besloten een overgangsperiode in te stellen: na 1 januari 1996 moet er een einde komen aan de illegale praktijken van de videotheken.

De videotheken vrezen nu dat er massale ontslagen zullen vallen. Vele zaken zijn al overgegaan tot het massaal verkopen van de videobanden, nu het nog kan. Zeker is dat enkele zaken de deuren zullen moeten sluiten. Het verhuren van orginele videobanden betekent dat er grote investeringen gemaakt moeten worden; geld waarover de meeste videotheken niet beschikken. Ook zal de prijs van video's met ingang van 1 januari sterk omhoog gaan. Reeds wordt gesproken van prijzen van 8 gulden of zelfs hoger.

Lage waterdruk en bruin water

WILLEMSTAD — Inwoners van de wijken Suffisant en een gedeelte van Muizenberg zullen de komende dagen geconfronteerd worden met een lage waterdruk en bruin water. Vanaf de Punto Cardonweg tot de Sportlaan, alle oude Shell woningen en een gedeelte van Muizenberg Bieu zullen hiermee geconfronteerd worden.

Kodela is bezig met de renovatie van de waterleidingpijpen. De werkzaamheden zullen tot en met eind november duren.

Voor uiteenlopende verkeersfouten

Raspa grijpt per dag ruim 200 overtreders

WILLEMSTAD — Raspa, de speciale politie-eenheid belast met de verkeersveiligheid, heeft de afgelopen maand 6.727 processen-verbaal uitgedeeld. Dat is een gemiddelde van 217 boetes per dag. Veertig personen werden aangehouden voor een keur aan overtredingen, zoals vuurwapen- of drugsbezit en rijden onder invloed.

Het overgrote deel van de processen-verbaal is uitgedeeld aan automobilisten wiens rijbewijs verlopen was of die niet in het bezit waren van een geldig document. Maar liefst 1.171 automobilisten werden hiervoor op de bon geslingerd.

Vele mensen beseffen ook nog niet dat het dragen van veiligheidsriemen voor hun eigen veiligheid is. Maar liefst 786 personen kregen een boete, omdat zij hun *safety-belt* niet aan hadden. Het lukt nooit om op het laatste moment, en wel bij het zien van de controle, de veiligheidsriemen aan te doen.

Ook blijkt dat vele automobilisten nog steeds rondrijden met verlopen keuringskaarten en zonder verzekering. 715 personen kregen een boete omdat hun verzekeringspapieren niet in orde bleken te zijn en 652 wegens verlopen keuringsbewijzen. Volgens het keuringsokaal rijden trouwens 10 tot 11.000 wagens op het eiland rond zonder een geldige keuringskaart.

519 automobilisten werden op de bon geslingerd omdat zij hun wegenbelasting niet hadden betaald, 280 omdat zij slechts over één of een illegale nummerplaat beschikten. Zoals bekend zijn de lange nummerplaten die vooral bij luxewagens als Mercedes Benz en BMW voorkomen, illegaal. Alleen de door de Eilandsontvanger verstrekte nummerplaten zijn geldig.

312 automobilisten werden beboet wegens het rijden met te donker getinte glazen, 275 wegens het in verboden richting rijden op een eenrichtingsverkeersweg, 253 wegens het rijden met één voorlicht en 106 wegens het rijden door rood licht.

De afgelopen maand werden 836 personenwagens, 53 motorfietsen en 11 zwaar materieel in beslag genomen.

Clean Up Playa Lagun

WILLEMSTAD — De stichting Reef Care organiseert op zaterdag 25 november een Clean Up te Playa Lagun. Deelnemers verzamelen zich om 10.30 uur, een half uur later wort het startsein gegeven. Gelieve zelf de duikuitrusting mee te nemen, de zuurstof wordt gesponsord door Aqua Diving. Duikers kunnen zich opgeven bij Bertine Bouman op nummer 373804. Het strand wordt in samenwerking met scholieren schoongemaakt.

Tambú van Mistika

■ *WILLEMSTAD — In Club Santa Rosa trad dinsdagavond tambúzangeres Mistika op met de groep Zoyoyo. Het tambúseizoen is langzaam maar zeker weer begonnen, om in de laatste maand van het jaar traditiegetrouw het eiland te overspoelen.*

Krasloten niet verslavend

DEN HAAG (ANP) - Het risico dat iemand verslaafd raakt aan krasloten is beperkt. Dat blijkt uit een onderzoek dat in opdracht van het Nederlandse ministerie van justitie is gedaan, zo heeft het departement dinsdag laten weten. Naar schatting zijn er echter 12.000 tot 25.000 risicokrassers: Mensen die per maand minimaal 25 loten kopen en wiens spelgedrag riskant wordt genoemd.

Staatssecretaris Schmitz (Justitie) zal later dit jaar een besluit nemen over verlenging van de vergunning voor de kraslotérij.

Het fenomeen krasloten deed in mei '94 zijn intrede in Nederland. De loterij wordt georganiseerd door de stichting Nationale instantloterij (Nil). Deze instantie kreeg een vergunning voor twee jaar. Deelnemers kunnen op de loten vakjes leegkrassen waarna symbolen of cijfers verschijnen. Al naar gelang de combinatie worden prijzen gewonnen. Uit het rapport "de krasloterij in Nederland: Deelname, deelnemers, risico's en handhaving" blijkt dat krasloten over het algemeen geen verslaving veroorzaken. Plezier staat voor de deelnemers voorop.

Voor de meesten is een kraslot een aanvulling op een ander kansspel. In het onderzoek werden 3.500 volwassen Nederlanders, 290 minderjarigen, ruim 5.000 kopers van loten en 225 verkopers ondervraagd.

PIKA

Nummerplaten

JARENLANG hebben autobezitters, die op tijd hun autobelasting betaalden, de nieuwe platen op hun wagen aangebracht, wekenlang voordat het nieuwe jaar was begonnen. Hoewel volgens de wet de oude nummerplaat eraan moest hangen, liet de politie het allemaal toe. Dit jaar is de verkoop van nieuwe nummerplaten gestart op 1 november, een maand eerder dan gebruikelijk is. De politie heeft weliswaar maandag meegedeeld, dat opgetreden zal worden tegen vroeg-gebruikers van de nieuwe nummerplaten, maar dat was tussen neus en lippen door op een persconferentie verteld. Verwacht mocht worden, dat - als de burgerij een ingewortelde gewoonte moet laten schieten -daar officieel en op brede schaal kennis van wordt gegeven. Het is toch dezelfde politie geweest, die vroeger nooit is opgetreden tegen de bestaande regeling?

De afgelopen dagen zijn, naar wij hebben kunnen nagaan, tientallen automobilisten geverbaliseerd, omdat ze de nieuwe platen op de auto hadden.

In al deze gevallen gaat het om mensen, die keurig op tijd wilden zijn en aldus meewerkten aan de oproep van de Eilandsontvanger om niet tot het laatste moment te wachten met het voldoen van de autobelasting. Deze mensen worden nu voor hun voortvarendheid en medewerking gestraft. Dat kan nooit de bedoeling zijn van een wetgever.

De politie vindt dat de oude nummerplaten door misdadigers kunnen worden gebruikt om overvallen te plegen. Dat is hetzelfde als wanneer de politie alle slotenmakers zou verbieden hun beroep verder uit te oefenen, omdat van contactsleutels duplicaten kunnen worden gemaakt.

De politie moet stoppen met het verbaliseren van mensen, die nieuwe nummerplaten op hun wagen hebben staan. De al uitgedeelde processen-verbaal moeten worden ingetrokken, het liefst met verontschuldigingen aan de gedupeerden.

Zware misdadigers zien geen kans te ontsnappen

WILLEMSTAD — Attente agenten hebben dinsdagmorgen een ontsnappingspoging van twee zware criminelen kunnen verijdelen. Deivenier 'Tutu' Apostel en Randolf Muller kwamen echter niet ver en werden op het binnenplein van het Stadhuis gepakt.

Het tweetal moest voor de rechter verschijnen wegens de behandeling van hun hoger beroepszaak. Samen met Cutley Philomeno en Kurti Matheu hadden zij eind vorig jaar Club Seru Coral overvallen. Daarbij maakten zij gebruik van zware wapens, waaronder automatische pistolen. De buit bedroeg ongeveer 1.500 gulden.

Drie van de verdachten werden binnen enkele weken opgepakt, maar Apostel, die werd gezien als het brein achter de operatie, wist nog enkele maanden uit handen van de politie te blijven.

In het gerecht in eerste aanleg werd het viertal veroordeeld tot zware straffen; Philomeno 8 jaar, zes jaar voor zowel Apostel als Muller en Matheu 4 jaar. Alle vier gingen tegen de uitspraak in hoger beroep.

Dinsdagmorgen vond de behandeling van de zaak plaats. De rechters besloten de in eerste instantie opgelegde straffen te handhaven, alleen Muller kreeg een jaar minder celstraf. Na afloop werden Muller en Apostel naar het binnenplein van het Stadhuis gebracht om met de politie-van vervoerd te worden naar de gevangenis.

Vlak voor hij moest instappen rende Apostel weg. Hij had kans gezien zijn handboeien los te maken. Hij kwam echter niet ver. Na enkele meters wisten agenten de jonge crimineel aan te houden.

Muller, die reeds de politie-van was ingestapt, kreeg niet eens de kans weg te rennen. Een attente agent sloeg de deur dicht, waardoor Muller geen enkele kant op kon. Pas later bleek dat ook Muller kans had gezien zijn handboeien te openen. Het is nog steeds niet duidelijk hoe beide zware criminelen de handboeien hebben opengemaakt. Het verder onderzoek moet dit uitwijzen.

Apostel verklaarde uit angst tot de vluchtpoging besloten te hebben. De doorgewinterde crimineel had vorige week zijn 'compagnon' Philomena ersntig toegetakeld in de gevangenis. Hierbij had Apostel het slachtoffer meerdere malen bewerkt met een scherp object. Philomena moest onder medische behandeling worden gesteld en verzekerde Apostel te zullen vermoorden na zijn ontslag uit de ziekenboeg.

De situatie in de overvolle gevangenis is erg gespannen. De afgelopen week vonden verschillende vechtpartijen plaats. Gedetineerden zitten in propvolle cellen en op elkaars lippen.

Gevangenisdirecteur R. Laurens verklaarde enkele weken geleden dat het hem verbaast dat er nog nooit een opstand is geweest. "De spanningen geven alle reden om een opstand te verwachten. Alle cellen zijn overvol, de mensen hebben niets te doen. Aan de primaire behoeften - eten, drinken, toilet, hygiëne - kunnen we niet optimaal voldoen. Het verbaast me echt dat de mensen niet in opstand komen."

Minister Financiën: Solidariteitsheffing van de baan

Sales tax vervangt volgend jaar hogere benzine-accijns

WILLEMSTAD — De minister van Financiën, Harold Henriquez, verklaarde dinsdag tijdens de Statenvergadering dat de verhoging van de benzineprijs van kracht blijft (per 1 januari 1996) tot op het moment van invoering van de sales tax, een vorm van vereenvoudigde heffing van de omzetbelasting (per 1 juli 1996). Deze belastingheffing geldt voor alle eilanden van de Nederlandse Antillen. Door implementatie van de sales tax is de behoefte van een solidariteitsheffing van de baan. Dit antwoordde minister Henriquez op vragen van de respectieve DP- en PNP-Statenleden Rozendal en Römer.

Het is noodzakelijk dat de benzineverhoging in werking treedt, omdat ze tot een van de structurele maatregelen behoort die de overheid zich ten doel heeft gesteld in het zogeheten structurele aanpassinsprogramma. Een solidariteitsheffing daarentegen moet gezien worden als tijdelijke maatregel en wel vooruitlopend op het proces van een structureel bezuinigingsprogramma. Met het vooruitschuiven van de sales tax heeft de regering gehoor gegeven aan een van de aanbevelingen van het Internationaal Monetair Fonds.

Ook minister-president Miguel Pourier bevestigde woensdag dat de benzineverhoging van tijdelijke aard zal zijn en dat de opbrengst uit de heffing, voor een totaal van 9 miljoen, verdeeld zal worden tussen het eilandgebied Curaçao en de centrale overheid.

De regering heeft dan ook besloten om alvast de benzineverhoging door te voeren, in afwachting van de omzetbelasting, die naar verwachting 100 miljoen per jaar zal opbrengen. De minister van Financiën verwees een voorstel van het Statenlid Poulo over eventuele indexering van de omzetbelasting van de hand. De regering kan zich niet permitteren in een indexeringsspiraal te komen, wat betekent een loonspiraal en hogere personele kosten. Men moet de omzetbelasting ondermeer zien als een eenmalige verhoging buiten de indexeringssfeer. De basisgedachte van deze heffing is immers om de te hoge consumptie af te remmen en daardoor een verdere afvloeiing van deviezen, gaf de bewindsman te verstaan.

Wat betreft de achterstand in de presentatie van de jaarrekeningen aan de Algemene Rekenkamer, verwees Henriquez naar de aanbieding van de jaarrekening over 1993 aan de Staten, terwijl die van 1994 in een eindfase verkeert. Hij stelde voor een bijeenkomst in de financieel economische commissie van de Staten te beleggen teneinde overleg te voeren over een aanpak met betrekking tot de jaarrekeningen, waar hij aanwezig zal zijn en tevens de voorzitter van de Algemene Rekenkamer. De aanbieding van de suppletoire begroting over 1995 zal voor eind dit jaar een feit zijn.

De minister denkt dat het op dit moment beter is om even te wachten met de bekendmaking van het rapport van de commissie Van Lennep over de schuldenproblematiek van de Nederlandse Antillen. Als reden daarvoor noemde hij de recente ontwikkelingen rondom het IMF rapport en de komende Lands-begrotingsbehandelingen. Het was de bedoeling om het rapport in december aan te bieden. De IMF is van een *worse case* scenario uitgegaan, aldus Henriquez hiermee reagerend op de vraag/kanttekening van parlementariër Suzanne Römer hoe realistisch de IMF-bevindingen in verhouding staan tot de begrotingscijfers.

Als voorbeeld haalde de minister aan de 25 miljoen steun die de centrale regering voor St. Maarten bestemd heeft. De regering heeft de mogelijkheid te bezien of deze als begrotingsneutraal kan worden opgevoerd, door het doen schrappen van bepaalde posten die niet meer relevant zijn als gevolg van de orkaanramp. Maar de IMF voert dat bedrag wel op als (overheids) kosten. Hetzelfde geldt voor de verwachting van de overheid om 50% van de uitstaande vorderingen van Landsradio Dienst binnen te krijgen, terwijl de IMF dit als een onzekere factor aanmerkt, zolang er geen accountantsverklaring bestaat over hoe die 50% geïnd kan worden. Overigens is deze situatie in de nota van wijzigingen voor het jaar 1996 opgenomen. Ook deze nota is aan het eind van het jaar gereed, aldus minister Henriquez.

Inmiddels heeft Boy Rozendal in de 2e vragenronde gereageerd op de nieuwe ontwikkelingen rondom de benzineverhoging. Het Statenlid blijft erbij dat de verhoging van tafel moet. Zijn argumentatie luidt dat de stijging met 15 ct per liter immers per 1 juli 1996 niet meer ongedaan wordt gemaakt. "Als dat eenmaal omhoog gaat, is er geen keren meer aan." Hij ook anticipeerde allerlei problemen bij cao-onderhandelingen en met vakbonden die wel degelijk indexering gaan eisen door het duurder worden van de prijzen in aanverwante sectoren. "Is het nu nodig om die hele draaimolen van voorbereiding voor slechts een half jaar op gang te brengen?" Rozendal vreest arbeidsonrust. Hij deed het voorstel om de omzetbelasting desnoods 'naar voren te schuiven', of naar een andere oplossing ter overbrugging van die zes maanden te zoeken. Indiening van een motie tegen de benzineprijs hangt af van het antwoord van de minister, zo zei hij aan het einde van zijn spreekbeurt tijdens het publieke debat.

Peter O'Dell op Curoil-congres:

Vooruitzichten gunstig voor de regionale olie-industrie

WILLEMSTAD — Na welkomstwoorden van Curoil-directeur Marcial Nicolina en Gilbert Cijntje decaan van de SEF (UNA), opende gedeputeerde en voorzitter van de Raad van Commisarissen van Curoil Bennie Demei dinsdagmorgen de Curoil-conferentie ter viering van het 10-jarig bestaan van het bedrijf. Op de conferentie spraken verder Joaquin Tredinick, Clark Gomes Cassares en Peter Odell, waarna tenslotte een paneldiscussie gevoerd werd. Volgens professor Odell ziet de toekomst er voor de regionale en lokale olie-industrie gunstig uit.

Dr. Joaquin Tredinick, onder meer lid van de RvC van de PdVSA, Ruhr úl en voorzitter van de RvC van Refineria Isla sprak over de belangrijkste ontwikkelingen en perspectieven in de Venezolaanse olie-industrie. Hij belichtte daarin nadrukkelijk de relaties met Curaçao.

Mr. Clark Gomes Cassares M.A., mededirecteur van de Ontwikkelingsbank en directeur van Curaçao Development Corporation, ging in zijn lezing in op het verleden en de toekomst van de Caribische raffinage-industrie.

Na de pauze vervolgde professor dr. Peter Odell, directeur van Energy Advice Ltd. en voormalig hoogleraar aan de Erasmus-universiteit en London School of Economics, sprak in tijn toespraak over de wereldwijde ontwikkelingen, ook weer in relatie tot de regionale en lokale situatie.

Odell voorspelt voor de komende decennia economische groei, maar tot het jaar 2010 weinig verandering in de olieprijzen. Daarna zullen de olieprijzen wel wezenlijk omhoog gaan, hoewel minder in vergelijking tot eerdere verwachtingen. Van andere energiebronnen dan de fossiele verwacht de emeritus-hoogleraar geen sterke toename.

Op basis van gegevens over de afgelopen 25 jaar uit de olieindustrie concludeert Peter Odell dat de olievoorraad eerder toeneemt dan afneemt. Bedroegen in 1973 de bewezen reserves 577 miljard barrels. Begin vorig jaar becijferde het *Oil and Gas Journal* 1.051 miljard barrels als bewezen reserve. De oorzaak van de toename ligt in de grotere technische mogelijkheden voor oliewinning (gerelateerd aan de olieprijs) en nieuwe vondsten.

OPEC-landen zouden kunnen overgaan tot unilaterale actie ter vergrotingen van hun aandeel op de wereldmarkt, waardoor de prijs zal dalen. Odell gelooft dat controle door OPEC beter zal werken dan volledige concurrentie. Hij eindigde zijn betoog met een uiteenzetting van het relatief nieuwe begrip regionalisatie in de olie-industrie, ofwel blokvorming door de olie-landen in West-Europa, het Verre Oosten en Noord-Amerika.

In dat laatste blok vallen Venezuela en ook Curaçao. Statistieken van de eerste helft van dit jaar van de Verenigde Staten laten een forse stijging zien van import van olie-aanbieders uit het westelijke halfrond, zoals Canada, Mexico, Venezuela en Colombia. Deze landen zorgden voor de helft van de Amerikaanse olie-import.

Voor Curaçao is niet alleen de lokatie, maar tevens de band met PdVSA van wezenlijk belang in het perspectief van regionalisatie. De toekomst voor de olie-industrie ziet er zeker niet somber uit. Het antwoord op de vraag wie er uit de laatste onderhandelingen (20-jarig contract) het best is gekomen, de PdVSA of Curaçao, liet de energiedeskundige in het midden.

"Democratie is in gevaar"

Will Johnson: Regering moet op Saba ingrijpen

WILLEMSTAD — Statenlid Will Johnson (WIPM) heeft dinsdagavond de regering gevraagd in te grijpen op Saba, "voordat de zaak uit de hand loopt en voordat Nederland hoger toezicht instelt wegens het uitblijven van actie door de landsoverheid." De twee oppositieleden in de Sabaanse eilandsraad wordt het werken onmogelijk gemaakt, zo motiveerde Johnson de opmerkelijke oproep. "De democratie is in gevaar."

Johnson deed zijn beroep op de regering tijdens de vergadering over het wetsvoorstel tot openbaarheid van bestuur, dinsdagavond. "In de meeste Latijns-Amerikaanse landen kent men een twee-partijensysteem. Als partij 1 aan de macht is, zit partij 2 in de bajes en omgekeerd. Openbaarheid van bestuur start met de bestuurders zelf. Op Saba zit een partij in het paleis en de andere bijna in de bak."

De eilandsraad op Saba bestaat uit vijf leden. Bij de jongste eilandsraadverkiezingen verloor de WIPM (wel vertegenwoordigd op landsniveau) haar jarenlange meerderheid en moest met twee raadsleden in de oppositie gaan. "Iets waarmee wij overigens helemaal geen moeite hebben," aldus Johnson.

De twee WIMP-raadsleden zijn echter van huis uit ambtenaar. "Onlangs hebben zij van de Eilandssecretaris, een Nederlander, een reprimande gekregen omdat zij hun tijd niet aldoor op kantoor doorbrengen, maar werkzaam zijn als raadslid. Zij zijn gedreigd met ontslag. "Dat is discriminatie. We zijn heus geen *sore loosers*, maar proberen gewoon ons werk als oppositie te doen. De Eilandssecretaris houdt zich niet aan de ERNA. De wet wordt gefrustreerd. Wij vragen de regering in te grijpen en hoger toezicht uit te oefenen, want als deze mensen inderdaad ontslagen worden, komt er gegarandeerd geweld."

Over de kwestie had eerder de PNP ook al bij de regering aangedrongen in te grijpen. Volgens PNP-er Liberia-Peters wordt er door sommige mensen "de ene na de andere brief aan minister Voorhoeve gestuurd. Zo is het hoger toezicht op Sint Maarten ook begonnen. Het begint met de opbouwing van een dossier. Laten we dat Saba niet aandoen, want juist Saba heeft in het verleden altijd vreselijk zijn best gedaan goed bestuur te leveren."

Dinsdagavond werd Johnson ook bijgevallen door PAR-lid Isenia, die bevestigde met eigen ogen gezien te hebben dat een bewaker zit te turven wanneer de twee in en uit het gebouw lopen. "We doen een beroep op de regering ervoor te zorgen dat de raadsleden hun werk kunnen doen." Navraag op de overige eilanden leert, dat er daar voor ambtenaren die tot volksvertegenwoordiger worden gekozen gentlemen's agreements worden gehanteerd. Behalve op Saba. "Daar heerst een situatie van oog-om-oog, tand-om-tand. Daar moet een oplossing voor komen. Zo kunnen raadsleden niet behandeld worden."

Premier Pourier zegde toe de zaak serieus te zullen bekijken. Hij heeft het geval inmiddels voorgelegd aan de afdeling Juridische Zaken en hoopt nog deze week uitsluitsel te hebben over de juridische positie van een ambtenaar/raadslid. De Eilandssecretaris dient inderdaad via de voorgeschreven kanalen benoemd te worden (namelijk door de eilandsraad te zijn aangewezen) "en als zodanig komt de benoeming inderdaad in aanmerking voor vernietiging," aldus Pourier.

Man steekt broer neer en huis in brand

WILLEMSTAD—De politie is op zoek naar de 18-jarige E.F., die na een woordenwisseling zijn broer met een schroevedraaier neerstak en enkele uren later zijn woning in brand stak.

Het voorval vond plaats omstreeks 7 uur 's avonds in de wijk Fortuna. De verdachte kreeg onenigheid met zijn 37-jarige broer en stak hem op een gegeven moment met een schroevedraaier in zijn rug. Daarna rende de dader weg. Toen de politie arriveerde klaagde het slachtoffer over hevige pijnen en moest met de ambulance naar het ziekenhuis vervoerd worden waar hij werd opgenomen. Zijn toestand is niet kritiek.

Ongeveer twee en een half uur later keerde de dader terug naar de woning van de broer en stak die in brand.

VALMS verliest zaak tegen ALM-directie

WILLEMSTAD — De rechter heeft de Vereniging van ALM Staffunctionarissen (VALMS) in het ongelijk gesteld. De vakbond meende dat haar leden recht hadden op anderhalve vrije dag indien gewerkt werd op een zon- of feestdag, ongeacht het aantal uren dat op die betreffende dag gewerkt is. De rechter was het hier niet mee eens en verklaarde dat de werknemers slechts recht hadden op anderhalve vrije dag indien zij in totaal 8 uren werk hebben verricht.

VALMS spande vorig jaar een rechtszaak aan tegen de toenmalige directie van de ALM. De vakbond beriep zich daarbij op een artikel in de cao dat letterlijk zegt: 'Indien in opdracht van de directe chef op een vrije of rustdag is gewerkt, wordt in overleg met de werknemer 1,5 vervangende vrije dag toegekend binnen drie maanden met dien verstande dat toevoeging aan vakantie mogelijk is tot ten hoogste 6 dagen'.

VALMS stelde zich hierbij op het standpunt dat elke werknemer het recht had op anderhalve vrije dag ongeacht het aantal uren dat gewerkt is op de zon- of feestdag. De ALM-directie was hier niet mee eens en verklaarde dat de vakbond het artikel verkeerd interpreteerde. Volgens de directie heeft een werknemer slechts recht op anderhalve vrije dag indien hij acht uren op een zon- of feestdag werkt.

De rechter stelde de ALM-directie in het gelijk.

Afgelopen twee maanden ruim 200 vermoedelijke gevallen

Dengue grijpt steeds verder om zich heen

WILLEMSTAD — Het aantal gevallen van dengue (knokkelkoorts) neemt nog steeds toe. Alleen al tussen augustus en begin november zijn 195 gevallen van vermoedelijke dengue aangemeld. Daarvan werden 67 gevallen bevestigd. Gedurende het gehele jaar zijn al zeker 126 personen getroffen door deze ziekte. De overheid heeft daarom besloten de bestrijdingscampagne te intensiveren.

De beste bestrijding van de *Aedes Aegypty*, de mug die dengue overbrengt, is het opruimen van de broedplaatsen. Hoofd van de afdeling Hygiënische dienst van de GGD, Eveline Millard, benadrukt dat het bespuiten van het eiland en het eventueel opleggen van sancties aan mensen die bij herhaling weigeren broedplaatsen te verwijderen, laatste redmiddelen zijn. "We hebben liever dat de mensen begrijpen waarom ze huis- en tuinvuil moeten opruimen. Mensen moeten zich realiseren dat zij ook verantwoordelijkheid dragen voor de mensen in hun omgeving."

In totaal 67 bevestigde gevallen in nog geen drie maanden tijd is tamelijk veel. Omdat er geen meldingsplicht bestaat voor dengue, is het aantal werkelijke gevallen wellicht nog hoger. "De bestrijding van dengue is een serieuze zaak," aldus Millard, die wijst op dengue-epidemieën in de ons omringende landen met vaak dodelijke afloop. "Door de grote mobiliteit is de kans groot dat de zwaardere vorm van dengue - de hemorroïdiale vorm die dodelijk kan aflopen- ook op Curaçao voor gaat komen. Die buurlanden hebben ook niet de infrastructuur en het geld om de broedplaatsen aan te pakken."

Een zogeheten 'huisindexering' gaf medio dit jaar aan dat bij 18 procent van de woningen op Curaçao muggenbroedplaatsen voorkomen. Dit is veel te hoog; de World Health Organization (WHO) hanteert 5 procent als maximale norm. Na een nog intensievere voorlichtingscampagne in de komende tijd zal weer een enquete worden gehouden om de kennis over dengue te toetsen en vervolgens zal begin volgend jaar weer een huisindexering worden gehouden. "Mensen weten vaak wel hoe je de ziekte krijgt, maar handelen niet altijd volgens hetgeen zij weten. Er wordt nu bekeken of voor de zeer hardnekkige gevallen de boetes kunnen worden verhoogd."

In de wijken waar halverwege dit jaar de hoogste waarden werden gemeten startte een voorlichtingscampagne, tegelijk met een vuilophaalaktie van Selikor en huis-aan-huiscontrole door de GGD. Deze wijken zouden bespoten worden. Door allerlei orgnisatorische redenen liep dit programma vertraging op, maar dit wordt deze week weer opgepakt. Verder heeft de overheid besloten geheel Curaçao te bespuiten. Dit moet in ongeveer twee weken klaar zijn. De kosten hiervan bedragen ruim 80 duizend gulden. Ook om die reden is het wenselijk dat preventieve maatregelen beter aanslaan, zodat het algeheel spuiten achterwege kan blijven.

Totolikagebouw gerenoveerd

WILLEMSTAD — Op 3 december neemt Totolika het gerenoveerde gebouwencomplex aan de Uteweg weer officieel in gebruik. 3 December is de Internationale Dag voor de Gehandicapte en die dag zal de vereniging van ouders en vrienden van geestelijk gehandicapten, Totolika, niet ongemerkt voorbij laten gaan. De leiding van het programma van die dag ligt in handen van een commissie van jongeren met een verstandelijke handicap, zogeheten self-advocates.

De viering, die plaats zal vinden van 15.00 tot 18.00 uur, wordt aangewend om mensen en instanties te eren, die gedurende het jaar zich hebben ingezet voor de rechten van de mens met een handicap. Pastoor Simon opent het geheel. Op het einde van de middag zullen de self-advocates een proclamatie met hun wensen en aanbevelingen overhandigen aan een vertegenwoordiger van de gemeenschap.

De oudervereniging Totolika, de Stichting Fundashon Formashon Laboral en de Stichting Zorg voor Geestelijk Gehandicapten hopen op 3 december zoveel mogelijk vrienden, kennissen en belangstellenden te mogen ontvangen op het met de hulp van Maduro & Curiel's Bank gerenoveerde gebouwencomplex aan de Uteweg.

Curaçao Science Fair

WILLEMSTAD — Op zaterdag 18 november zal de Curaçao Science Fair worden gehouden. Meer dan 100 leerlingen van 7 scholen voor voortgezet onderwijs zullen aan deze vijfde editie van de Science Fair meedoen. De gratis toegankelijke fair wordt van 12.00 tot 17.00 uur op de Universidat di Antias (UNA) gehouden.

Tijdens die middag zullen 58 projecten tentoongesteld worden. Het betreft wetenschappelijke onderzoeken of experimenten van de leerlingen. De takken van wetenschap die bij de Science Fair aan bod komen zijn onder andere levens-, aard- en gedragswetenschappen en natuur-, computer- en wiskunde. Doel van de fair is om jongeren tot wetenschappelijk onderzoek te stimuleren.

Een jury bestaande uit 3 personen zal uit elke wetenschapstak de beste drie projecten kiezen. De jonge onderzoekers zijn tijdens de middag aanwezig om over hun projecten te vertellen.

Invallen te Wishi en Scharloo

WILLEMSTAD — De politie heeft dinsdag enkele invallen gedaan in woningen in Scharloo en Wishi. In totaal werden drie personen aangehouden wegens het illegaal bezit van vuurwapens.

Reeds geruime tijd doen geruchten de ronde dat vele bewoners van Scharloo zwaar gewapend rondlopen. Dinsdag besloot de speciale eenheid SOD hier een einde aan te maken. Er werden invallen gedaan in enkele huizen. Daarbij werden verschillende vuurwapens aangetrofen en een grote hoeveelheid munitie. Twee personen werden in de boeien geslagen.

Tijdens de invallen liepen de agenten ook twee illegalen tegen het lijf.

Beyond Rangoon: Passende film in Tolerantieweek

WILLEMSTAD — Het is eind jaren tachtig als de wereld voor het eerst kennis neemt van de misstanden in Birma, het verscholen bergland op het dak van de wereld. Honderden zo niet duizenden tegenstanders van het militaire bewind worden vervolgd, gemarteld en vermoord. Slechts een persoon lijkt aan die misstanden een einde te kunnen maken: Aung San Suu Kyi, een jonge vrouw die door haar moed en doorzettingsvermogen het toonbeeld wordt van het groeiende verzet in het land.

= door Willem Dekker =

Haar charismatisch voorkomen doet zelfs de hardste militaire leiders huiveren. Voor het volk is zij de enige die het land terug kan brengen naar de democratie. De harde, niets ontziende hand van de machthebbers is eehter zo lang dat zij, ondanks de steun van met name de studenten, het hoofd in de schoot lijkt te moeten werpen. Haar verzet en vooral haar optreden voor de bevolking leverde haar de Nobelprijs voor de vrede op. Een prijs die ze overigens niet zelf in ontvangst kon nemen, omdat zij verkoos in hallingschap te blijven leven.

Tegen de achtergrond van dit menselijke drama zette filmmaker John Boorman een schitterende film neer met als titel Beyond Rangoon, daarmee verwijzend naar het feit dat er buiten het redelijk bereikbare en open Rangoon een heel andere wereld schuil gaat dan men in de rest van de wereld beseft. Een wereld van geweld, onderdrukking en menselijk leed.

De film opent wat hoofdrolspeelster Laura Bouwman (gespeeld door Patricia Arquette) een arts die samen met haar zuster een vakantietrip maakt in Birma. Bowman heeft kort daarvoor haar man en enig kind verloren door een moordpartij in haar huis en is nu wanhopig op zoek naar de zin van het (verder) leven. De film wordt doorlopend onderbroken door flashbacks uit haar gezinsleven. Onduidelijk is waarom de moorden hebben plaats gevonden, iets wat door de filmmakers ook verder niet duidelijk wordt gemaakt.

Bowman leeft voornamelijk in een soort trance, een voor de buitenwereld ontoegankelijk stukje leven waarin ze zichzelf voortdurend de vraag stelt wat ze met haar leven verder aan moet. Ze raakt op een nacht, als ze wederom wakker wordt door een flasback en de straat op gaat, midden in een enorme protestoptocht verzeild. In het gedrang raakt ze haar paspoort kwijt, iets waar in Birma zo'n beetje de zwaarste straf op staat omdat met name Amerikaanse paspoorten goud waard zijn. Tijdens die eerste nacht maakt ze kennis met het andere Birma, het Birma van een zich verzettende bevolking, en wat nog belangrijker is; ze ontmoet Aung San Suu Kyi. Vanaf dat moment zie je de verandering optreden bij Bowman. Ze raakt diep geïmponeerd door de vrouw die ze zelf zo graag zou willen zijn. Een doortastende en zelfverzekerde verschijning, iets wat zij zelf zeker niet is.

Aura Bowman voelt zich op haar gemak tussen de studenten en andere verzetsgroepen in de stad. Ze ziet, deels door naïviteit en deels door nieuwsgierigheid, het gevaar niet waarin ze verzeild is geraakt. In de dagen na het kwijtraken van haar paspoort raakt ze steeds meer betrokken bij de opstand van de bevolking. Haar zus is met de rest van het gezelschap terug naar de VS, terwijl zij dient te wachten op een nieuw reisdocument. Maar in plaats van zich verder rustig te houden en in het hotel te blijven, kiest ze voor het avontuur. Ze ontmoet een oudere man die, naar later blijkt, een belangrijke figuur is binnen het studentenverzet, en haalt hem over haar het land te laten zien. Dat zij daardoor verstrikt raakt in de climax van het verzet, behoeft geen uitleg. Zij redt hem zelfs het leven en maakt zich binnen de verzetsbeweging enorm populair. Uiteindelijk vindt zij zichzelf en ook het nieuwe doel in haar leven. Maar voordat ze dat punt bereikt, moet ze letterlijk door een hel. Een hel vol verschrikkingen, menselijk leed, maar ook hoop.

De film is opgenomen in het Verre Oosten met veel spelers die ter plaatse gevonden werden. Naast Patricia Arquette speelt de Birmaan U Aung Ko een schitterende rol als de professor die het studentenverzet in feite begon. U Mng Ko speelt overigens zichzelf.

Beyond Rangoon is een schitterende film die zeker in de week van verdraagzaamheid door iedereen gezien moet worden. Het is een goed verhaal zonder overdreven heldenrollen, weinig romantiek en met de hoognodige portie geweld. Echter zo gefilmd dat het aannemelijk is zonder aan de echte situatie in het land iets te kort te doen. Kortom een echte must.

Beyond Rangoon draait vandaag, morgen en donderdag in het ITC. In verband met de week van de verdraagzaamheid zijn de toegangsprijzen aangepast. Schoolgaande jeugd mag voor Nafl. 7,50 naar binnen, volwassenen betalen Nafl. 12,50. Aanvangstijden: Dinsdag en woensdag: 16.30, 19.00 en 21.30 uur. Donderdag: 19.00 en 21.30 uur. Voor meer informatie: 636195.

Internationale Vrouwendag: prostitutie centraal thema

WILLEMSTAD — Het commerciële gebruik van vrouwen rukt verder op. In tijden van economische crisis kiezen sommige vrouwen voor prostitutie als een vorm van overleving. De SEDA voert strijd tegen gedwongen prostitutie en de sexuele cultuur die de vrouw tot een sexueel object heeft gereduceerd. Dit onderwerp komt uitgebreid aan de orde op het seminar van 24 en 25 november dat het vrouwencentrum organiseert in verband met de internationale dag tegen vrouwengeweld. Er zullen sprekers aanwezig uit Suriname en Puerto Rico.

Het thema luidt: *Uso komersial di hende muhé, unda e hòmber ta?* (Commercieel gebruik van de vrouw, waar is de man?) SEDA beseft dat het een onderwerp is waar lokalen niet graag over praten. Zo het al gebeurt, dan wordt gewezen naar buitenlandse vrouwen. Prostitutie komt steeds vaker voor in deze gemeenschap. Het wordt beoefend door jonge meisjes en volwassen vrouwen. Daarbij beschermen de vrouwen zich veelal niet tegen venerische ziekte door bijvoorbeeld condoomgebruik.

De slechte economische situatie in de wereld heeft het leven van de vrouw drastisch veranderd. Er is als het ware een dimensie van prostitutie op gang gebracht. De vrouwenhandel vanuit Derde Wereldlanden naar Europa viert hoogtij. Of ze het nu weten of niet, zich laten voorliegen over een baan in de huishouding of als danseres, feit is dat wanneer vrouwen in de illegale circuit belanden, ze sneller accepteren om als prostituee te gaan werken. Deze vrouwen raken verstrikt in een net van illegaliteit en worden uitgebuit door handige handelaars die van hun zwakke financiële positie misbruik maken.

Zelfs als vrouwen voor prostitutie kiezen, blijft het onderdrukking, leugen, vernedering en geweld. Maar het merendeel van de vrouwen kiezen niet vrijwillig voor deze baan, ze worden vaak ertoe gedreven door wanhoop of worden onder druk gezet. Volgens SEDA wordt prostitutie door velen in onze gemeenschap beschouwd als een normaal verschijnsel. Dat betekent dat we niet alleen de commercialisering van een vrouw accepteren, maar van iedere vrouw. Deze houding houdt tevens in acceptatie van een voortdurende onderdrukking, discriminatie en geweld in het dagelijkse leven van de vrouw. De strijd van SEDA is gericht op enerzijds hulpverlening aan degenen die in de prostitutie terecht komen en aan de andere strijden tegen de cultuur die het lichaan van de vrouw tot een winstgevend handelswaar maakt.

HULPVERLENING

Mevrouw Kamala Kempadoo die een onderzoek heeft gedaan naar het verschijnsel van prostitutie in de samenleving opent het congres op 24 november. Ze zal nadruk leggen op het Surinaamse model, en besteedt voorts aandacht aan de verschillende opvanghuizen voor prostituees in de Caribische landen. Maria Ortiz Rivera uit Puerto Rico praat over de internationale verdragen die aangenomen zijn tegen vrouwenhandel. Casandra Martha van het bureau Kinder- en zedenpolitie geeft een lezing en dr. Kelly praat over jeugd- en straatprostitutie en gelegenheidsprostitutie.

Dr. Cummins legt nadruk op de risico's die zowel de klant als de prostituee loopt. De dag wordt beëindigd met voorstellen en aanbevelingen. Naast het congres is er ook een tentoonstelling over het thema en ook informatie over venerische ziekten. Het congres begint op vrijdag 24 november om half zeven 's avonds en gaat de volgende dag om 9.00 uur door tot vijf uur, en vindt plaats in Adriana's Meeting room.

SVB-panel op tv:

Meeverzekeren van gezinsleden

WILLEMSTAD — Tele-Curaçao besteedt om donderdag 16 november van 21.00 tot 22.00 uur aandacht aan de aanmeldingsactie meeverzekeren gezinsleden van de Sociale Verzekerings bank. In het programma leggen SVB-vertegenwoordigers uit wat het doel is van deze actie en hoe gezinsleden van SVB verzekerde werknemers zich kunnen aanmelden.

Het panel bestaat uit interim-directeur Armand Kariembaks, controlerend geneesheer Waldi Oostburg en projectleider her-inschrijvingsactie Marisella Petronella. In het programma komen ook aan het woord de minister van Arbeid en Sociale Zaken Jeffrey Corion, voorzitter van de KvK Richard Hart en Oscar Semerel van de vakbondscentrale CGTC en Raad van Toezicht.

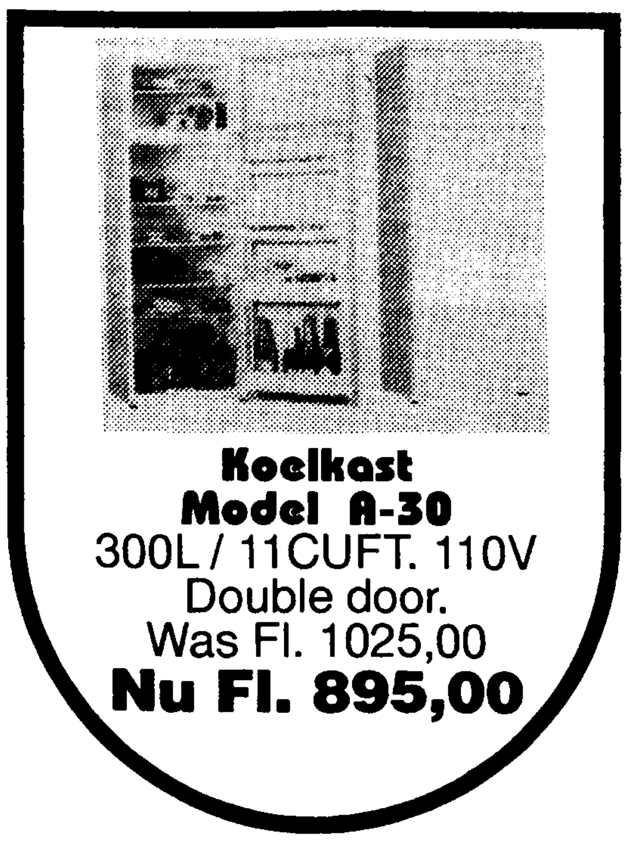
McWilliam komt met nieuw SER-voorstel

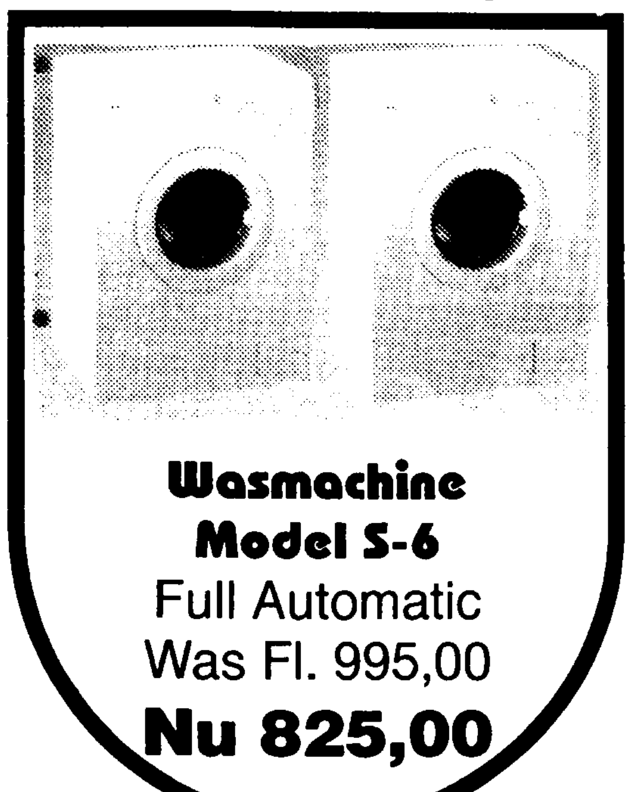
WILLEMSTAD — PNP-parlementariër Rufus Mac William vindt het niet nodig dat er de zogeheten mini-SER's op alle vijf de eilandgebieden worden ingesteld. Men jaagt de overheid op die manier slechts op meer kosten, zei hij.

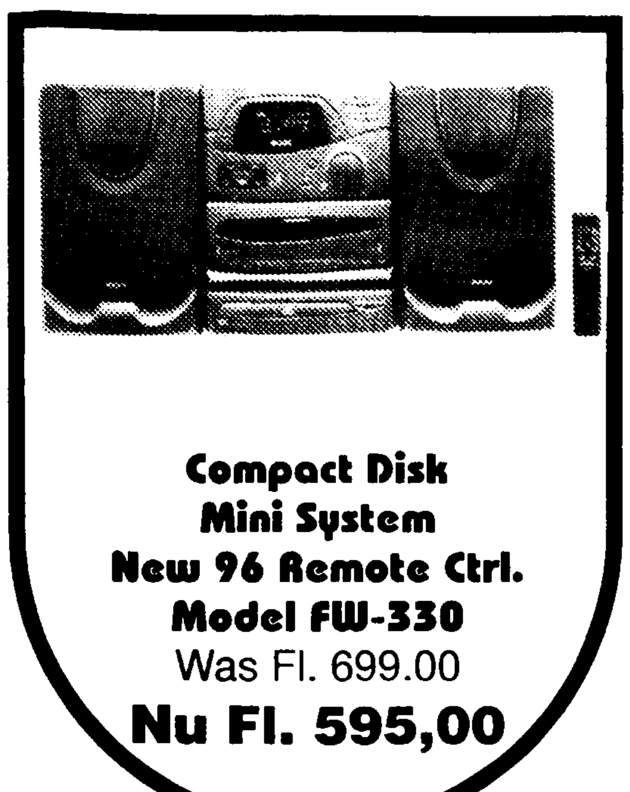
Zijn voorstel is om het huidige aantal kroonleden evenredig aan de eilandgebieden aan te vullen. Daarvoor moet slechts het instellingsbesluit van de SER gewijzigd worden en kan men gebruik maken van het reeds functionerende machanisme van de 'grote' SER.

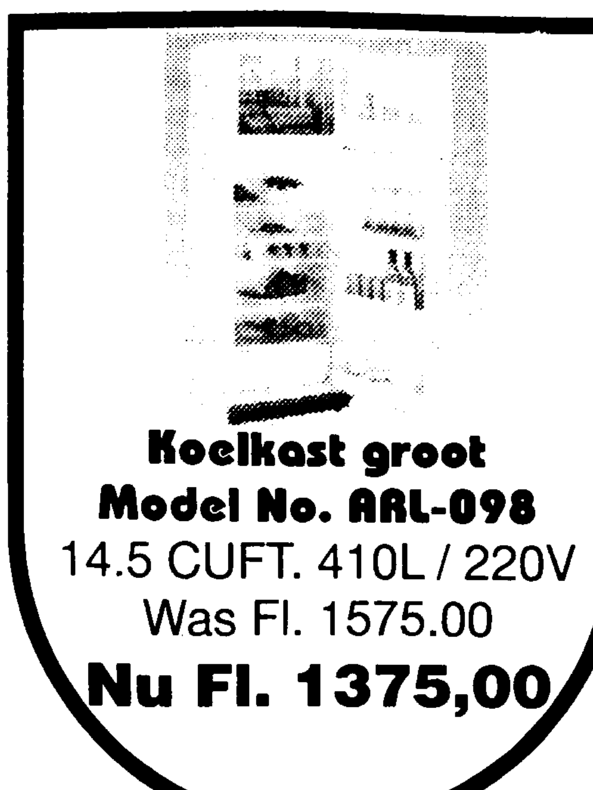
Zoals bekend adviseert de Sociaal Economische Raad de centrale overheid over alle onderwerpen die te maken hebben met wetswijzingen, voordat de voorstellen naar de Raad van Advies, de ministeraard en uiteindelijk in de Staten terecht komt.

In de SER hebben behalve de kroonleden en vertegenwoordigers met de sociale partners, ook de werknemers- en werkgeversorganisaties zitting.

Introductie nieuwe directeuren

■ *ORANJESTAD — Minister Robertico Croes van Economische Zaken en Toerisme introduceerde tijdens een persconferentie de nieuwe directeur van de Aruba Tourism Authority (ATA) Jan van Es en de directeur van de in oprichting zijnde Aruba Cruise Tourism Authority (CTA) Remigio Wever. Beide organisaties moeten samenwerken om de efficiëntie van de toeristenmarkt op te voeren.*

Curatoren geven vandaag verklaring

Situatie Universiteit van Aruba loopt uit de hand

ORANJESTAD - De kans is groot dat de relatie tussen het ministerie van Onderwijs en het bestuur van de Universiteit van Aruba (het College van Curatoren) op zeer korte termijn escaleert. Sinds de uitspraak van minister Eddy Croes van Onderwijs dat 'het niet 100 procent is met de universiteit mede vanwege het karakter van de curatoren', lijkt het niet meer te boteren tussen het ministerie en het UA-bestuur.

Niet alleen tijdens de persconferentie van de minister raad maar ook in zijn toespraak ter gelegenheid van het academisch jaar 1995-1996 liet de bewindsman doorschemeren niet helemaal tevreden te zijn over de huidige situatie.

Tijdens de opening van het academisch jaar, op vrijdag 9 september, sprak hij al de verwachting uit dat de 'opgelopen achterstand' bij de opening van het volgende academisch jaar zou zijn ingehaald. Tot slot van zijn toespraak zei de bewindsman dat men bij de UA kritisch moet blijven, ook ten opzichte van zichzelf. "Het gevaar van de 'ivoren toren' blijft aanwezig," aldus Croes.

Waarnemend rector en docent Rene van Aller zei toen tot slot van haar toespraak: "Ik wil het afgelopen academisch jaar afsluiten met de hoop uit te spreken dat de ontwikkelingen die de kwaliteit van het onderwijs kunnen aantasten, zullen kunnen worden gecorrigeerd."

Van Aller vertelde Amigoe afgelopen vrijdag dat zij het College van Curatoren had laten weten dat zij onder de huidige omstandigheden de combinatie docent/waarnemend rector niet meer kan uitoefenen. De 60- tot 80-urige werkweek zou te zwaar zijn. Bovendien zou het les geven daar te veel onder lijden.

Volgens Nilo Zwaan, secretaris van het College van Curatoren, hebben de vijf curatoren een persbericht opgesteld waarin de ontstane situatie wordt geëvalueerd. Zwaan wilde vanmorgen niet ingaan op de specifieke inhoud van deze verklaring voordat alle curatoren een definitief akkoord hebben gegeven voor de inhoud daarvan. Het College van Curatoren bestaat verder uit Humphrey van Trikt (voorzitter), Florencio Wernet, Johaquin Kelkboom, John van der Kuyp en Jane Figaroa-Semeleer.

Arubaanse kinder- en jeugdliteratuur onder de loep

Kwalitatief verantwoorde leesstof is meer dan ooit noodzakelijk

ORANJESTAD - Het derde Kinderboek- en Filmfestival zit er weer op. Anderhalve week lang hebben auteurs uit Curaçao en Nederland een groot aantal basisscholen en scholen voor het voortgezet onderwijs bezocht. Er waren honderden kinderen aanwezig bij de openingsfestiviteiten en de afsluiting bij de openbare bibliotheken. Duizenden kinderen hebben kunnen genieten van de filmbewerkingen van een aantal bekende boeken. Op zo'n moment lijkt het goed even de balans op te maken. Gaat het goed met onze Arubaanse kinder- en jeugdliteratuur, wie schrijven er, wat publiceren ze, hoeveel belangstelling is er voor hun werk?

Sinds het midden van de jaren tachtig publiceerde uitgeverij Charuba in samenwerking met het Nederlandse Leopold jeugdboeken van Desiree Correa: 'Mosa's eiland' (1984), Josette Daal: 'Warwind' (1985), Frances Kelly: 'Wikikirikiki' (1986). Onder redactie van IPA-docente Joyce Pereira produceerden een aantal aanstaande leerkrachten enkele Papiaments-vertalingen van een drietal kinderboeken van Miep Diekmann: 'Nildo y e luna', 'Jossy ta bira Indjan' en 'Shon Carco'.

Daarna volgden bij Leopold nog Richard Piternella: 'Niet huilen bij de zee' (1987) en Frances Kelly: 'Een reuzen heksentoer' (1988), waarna er een lange tijd van volkomen stilte intrad. De Arubaanse jeugdliteratuur leek opgedroogd, want geen van de vier auteurs kwam nadien nog met nieuw werk. Intussen zijn deze jeugdboeken in de ramsj terechtgekomen of uitverkocht, zodat ze nauwelijks meer beschikbaar zijn. Het lijkt er dus niet best uit te zien voor de kinder- en jeugdliteratuur van Aruba.

Wel verschenen er in Nederland drie belangrijke studies: twee bibliografieën en een inleiding met bloemlezing, die samen een goed beeld geven van de ontwikkeling en thematiek van de Arubaanse jeugdliteratuur in samenhang met die van de Nederlandse Antillen. Vanuit Nijmegen verscheen er een interessante enquête en analyse van het leesgedrag van Colegio Arubano-leerlingen.

OPGEDROOGD

Er werd achter de schermen nog wel gewerkt. De resultaten werden echter niet voor het publiek beschikbaar gesteld. Joyce Pereira maakte met haar studenten nog wel een aantal vertalingen van Sonia Gramers, Miep Diekmann en Josette Daal gereed. Maar ze werden tot nu toe niet gepubliceerd. De produktie van kinder- en jeugdliteratuur leek opgedroogd. Uitgeverij Charuba liet ook anderszins weinig meer van zich horen.

Maar dan blijken er andere kanalen te ontstaan en komen er plotseling niet minder dan twaalf vertalingen van sprookjes door Jossy Mansur op de markt. De mediadienst van de Biblioteca Nacional Aruba vervaardigt een aantal video's van kinderverhalen. Eveline Ruiz vertaalt 'E Indjan chiki' dat in Nederland wordt gedrukt en door Charuba wordt uitgegeven. Er worden nieuwe wegen bewandeld om de kinder- en jeugdliteratuur te produceren en te verspreiden. Ik wil nu niet beweren dat het goed gaat met de kinder- en jeugdliteratuur, maar er gebeurt wel wat op dit terrein.

Vanaf 1993 kennen we het Kinderboek- en Filmfestival waarbij de eerste twee jaren de Arubaanse auteurs samen met enkele Nederlandse de scholen op het hele eiland bezoeken. In 1995 vindt er een uitwisseling tussen Aruba en Curaçao plaats die de Arubaanse jeugdliteratuur exporteert naar diverse Antilliaanse eilanden. Al is er dan geen nieuwe produktie, de distributie van de jeugdliteratuur wordt zo wel degelijk ter hand genomen.

KINDERKRANT

Sinds april 1994 geeft *Bon Dia* in samenwerking met Directie Onderwijs een kinderkrant *Bon Dia Muchanan* uit, waarin allerlei verhalen en gedichten een plaats vinden. Het onder redactie van de auteurs Philomena Wong en Josette Daal verschijnende maandblad is een belangrijk initiatief dat gecontinueerd moet worden.

Richard Piternella komt in 1995 met zijn tweede jeugdboek 'Toch naar het carnaval', waarover de *Amigoe* al uitgebreid berichtte. Het verhaal beschrijft een crisis in een gezinssituatie, gesitueerd in de tijd dat het hele eiland carnaval viert, en is het lezen waard.

Er is dus wel wat, maar het is niet voldoende, met name niet wat het Papiaments betreft. Nu het Enseñansa Profesional Basico (EPB) om leesstof vraagt en de eigen taal een steeds centraler plaats gaat innemen, is kwalitatief verantwoorde leesstof meer dan ooit noodzakelijk. Hier ligt een belangrijk werkterrein te wachten op jong talent.

Bibliografie:1990 Caroline van Eijk: Wist je dat..? Schrijvers van jeugdboeken over de Nederlandse Antillen en Aruba. Leiden: Coördinaat Minderhedenstudies Rijksuniversiteit Leiden

1991 Ruth Koeiman: Antilliaanse jeugdliteratuur. Den Haag: NBLC

1991 Maryline Lamp: Kua buki bo ke lesa / Welk boek wil je lezen. Delft: Plataforma di Organisashonnan Antiano i Arubano (POA)

1992 Jeanne Schriks: Ik lees gewoon. Onderzoek naar het leesgedrag van middelbare scholieren op Aruba. Doctoraalscriptie Katholieke Universiteit Nijmegen

-Wim Rutgers -

Extra vliegtuig naar Aruba na orkaanseizoen

ORANJESTAD — American Airlines (AA) heeft een extra toestel naar Aruba ingezet omdat het de nummer 1 bestemming is geworden nadat Sint Maarten, Antigua, Sint Croix en Sint Thomas door orkanen zijn getroffen. In een persbericht spreekt de maatschappij de hoop uit dat toeristen de getroffen eilanden zo snel mogelijk vergeten en volgend jaar weer terugkomen naar Aruba.

Nu Aruba zo in trek is bij de reizende Amerikaanse toerist, adviseert de vliegmaatschappij om te zorgen voor '*Excellent Arubian Quality Service and Hospitality*' zodat de toeristen de andere eilanden vergeten en volgend jaar weer terugkomen naar Aruba. "Dit is een perfecte gelegenheid om te laten zien wat Aruba te bieden heeft. Er is geen tweede kans", zo staat in het persbericht. Barbados zou door de AA-klanten als tweede bestemming zijn gekozen.

Met ingang van 16 december introduceert American Airlines een nieuwe vlucht met het B767-toestel vanaf New York, John F. Kennedy International Airport. Dit toestel landt elke zaterdag, zondag en maandag op Aruba om 13.55 uur en vertrekt weer om 14.55 uur. De B767 werd tot nu toe alleen gebruikt voor de transatlantische vluchten naar Europa en Zuid-Amerika. Het toestel heeft een *first class, business class* en *coach seats*. American Airlines vliegt al naar Aruba vanuit Miami, San Juan en New York met een dagelijkse stoelencapaciteit van 1.068.

Tenslotte meldt general manager Ineke Lampe dat AA-Aruba van 15 tot 30 november een 'ticket-uitverkoop' heeft. Tot 30 november kost een retourticket naar Miami 256 dollar per persoon, exclusief belasting. Andere aanbiedingen zijn naar New York (340 dollar), Orlando (320), Tampa (320), Boston (328) en Los Angeles (494 dollar), allemaal per persoon en exclusief belasting. Reserveringen moeten minimaal één dag vantevoren worden gemaakt en moeten dan ook worden betaald om in aanmerking te kunnen komen voor deze tijdelijke aanbiedingen.

Shon Pe Krozendijk vertrekt

ORANJESTAD—Onderinspecteur eerste klas Shon Pe Krozendijk, al bijna 28 jaar werkzaam bij de politie waarvan 8 jaar als politievoorlichter, zal het korps binnenkort verlaten. Hij wordt hoogstwaarschijnlijk overgeplaatst naar de Arubaanse Luchthaven. Welke functie hij daar gaat bekleden kon hij Amigoe vanmorgen nog niet vertellen omdat één en ander nog geregeld moet worden. Krozendijk wilde alleen kwijt dat het om 'een leidinggevende functie' gaat. Voor Aruba in het algemeen en de nieuwsmedia in het bijzonder is Sjon Pe als politievoorlichter een begrip.

Seabourn Spirit op bezoek

OANJESTAD - Voor de eerste maal bracht het toeristenschip 'Seabourn Spirit' van de Seabourn Cruise Line met 200 passagiers een bezoek aan de haven van Oranjestad. Het is een luxueus schip waarvoor de passagier per dag 700 dollar moet neerleggen, terwijl de kosten van een suite 1000 dollar per dag bedragen. Het schip maakt een reis door het Caribisch gebied. Aan boord bood Antonio Leo van de Aruba Tourisme Authority kapitein Arne Solberg een plaquette aan namens Aruba. Hierbij waren aanwezig Gijs van Roosendaal van het agentschap Maduro & Sons en Juancho Lampe van de douane. Op 22 november doet het schip de haven weer aan.

Vakbonden vergaderen vrijdag

ORANJESTAD — Van Sindicato di Empleadonan Publico di Aruba (SEPA) meldt dat aanstaande vrijdag een vergadering met de ministerraad plaats vindt om samen met de vakbonden STT en STA te spreken over de drie knelpunten tussen de overheid, STT en Setar, te weten: toekomstige onderhandelingen met Fabela, reorganisatie van Setar en criteria voor benoeming van directeur Setar.

In een verklaring stellen Sepa-voorzitter Gregorio Wolff en secretaris M. Brito dat zij de eisen van STT uitgediept hebben en tot de conclusie gekomen zijn dat bovengenoemde drie punten besproken dienen te worden met de regering. De betrokken vakbonden gingen hiermee akkoord.

Sepa staat achter de benoeming van een Arubaan tot directeur van de Setar, die tegen verkoop èn overdracht van eigendommen van Aruba is. De reorganisatie van Setar is vooral essentieel voor het personeel van dit bedrijf.

Onrust bij Radisson Hotel over berichten verkoop aan Westin

ORANJESTAD — Er zou bij het Radisson Aruba Caribbean Resort & Casino onrust onder het personeel zijn ontstaan als gevolg van berichten over de mogelijke verkoop van dit hotel gelegen aan Palm Beach, aan een Amerikaanse hotelgroep Westin genaamd. Het personeel van Radisson vreest dat net als bij het even verderop gelegen Wyndham Hotel, dat als operator het hotel van Hilton overnam, er vele ontslagen zullen vallen met een nieuwe eigenaar c.q. nieuwe operator.

Van officiële zijde wordt nu niet gereageerd; althans het was vanochtend niet mogelijk om contact te krijgen met minister Robertico Croes van Toerisme of een van zijn woordvoerders/adviseurs. Maar bekend is dat de Amerikaanse hotelketen Westin inderdaad belangstelling heeft in Aruba. In eerste instantie in het nooit voltooide Beta Hotel bij Hadicurari, maar dat ging aan haar neus voorbij omdat Marriott International het voor 7 miljoen dollar kocht om er een timeshare-project van te maken.

Verder verklaarden later zowel de minister van Economische Zaken Croes als minister-president Henny Eman dat er met Westin wordt onderhandeld over de verkoop van het Radisson Hotel. Dit laatste hotel, dat hiervoor het Golden Tulip Hotel heette, behoort ook tot de 'probleemhotels'. Golden Tulip bleek niet in staat een aanvaardbare hotelbezetting te verkrijgen. En nog steeds gaat het Radisson niet voor de wind; de regering is in ieder geval van mening dat het beter kan.

Westin is een bekende hotelketen in de Verenigde Staten en zou daarmee voor haar eigen marketing en promotie kunnen zorgdragen. Naar verluidt zou Westin bereid zijn om circa 30 miljoen dollar neer te tellen voor het oudste hotelgebouw van Aruba. Het hotel werd in 1959 gebouwd en stond bekend onder de naam Aruba Caribbean Hotel; de eigenaar in die tijd was Aruven, waarvan de aandelen in handen waren van de Arubaanse overheid.

In april 1987 werd door de in maart 1985 opgerichte Dutch Hotel and Casino Development Corporation (Dutchco) voor circa 45 miljoen dollar geïnvesteerd in renovatie en uitbreiding. Er werden echter aanzienlijke koersverliezen geleden op de lening in Nederlandse guldens en de bezetting was onvoldoende. Van 1987 tot en met 1991 werd bij herhaling een beroep gedaan op een overheidsgarantie. Het Land heeft dergelijke beroepen steeds gehonoreerd.

Verliezen volgden elkaar alsmaar op. Aangezien zelfs bij een beter rendement niet voldaan zou kunnen worden aan de financiële verplichtingen voortvloeiende uit de leningsovereenkomst, was een financiële herstructurering noodzakelijk geworden. In 1992 stelde de Nederlandse KabNA-minister voor een houdstermaatschappij met behulp van Nederland op te richten. Dit werd Oranjestad Property Management (OPM), opgericht door de Nederlandse Participatie Maatschappij Nederlandse Antillen (NPMNA) en de Aruban Investment Bank (AIB).

Dat laatste maakt dat de regering van Aruba mede afhankelijk is van de NPMNA en de AIB. De eerste is een dochter van de Nationale Investeringsbank (NIB). Vertegenwoordigers van de NIB zouden de Arubaanse onderhandelaars bijgestaan hebben in hun onderhandelingen met Westin. Vanochtend berichtte het ochtendblad *Bon Dia Aruba* dat er onrust bestaat onder het personeel vanwege de geruchten over de verkoop aan Westin. Het is echter voor de onderhandelingspositie van het kabinet ongunstig dat dit bericht is uitgelekt.

Sonesta Hotel partner van Inter-Continental

ORANJESTAD — Het Aruba Sonesta Resort & Casino is aangesloten bij de Global Partner Hotels & Resorts division van Inter-Continental. Sonesta Aruba is de eerste Global Partner in het Caribisch gebied en het derde Sonesta hotel dat zich hierbij aansluit. Inter-Continental heeft nu 172 hotels in 67 landen.

Director Charles E. Brownfield III maakte in Tokio de aansluiting van Sonesta Aruba bekend, terwijl ook de Sonesta hotels in Boston en Key Biscayne in Florida zich aangesloten hebben. Hij noemde het in verband met uitbreiding een belangrijke vooruitgang in het streven van Inter-Continental in het Caribisch gebied.

General manager van Sonesta Aruba Joost Barens is van mening dat hierdoor ook gebieden en groepen kunnen worden bereikt die tot op heden buiten bercik lagen. Hij verwacht dat wanneer volgend jaar het 40.000 vierkante meter congrescentrum wordt geopend, waardoor Sonesta de grootste ruimte op dit gebied op Aruba beschikbaar heeft, de Inter-Continental aansluiting zal helpen om meer conferenties naar Aruba te brengen.

De Global Partner Hotels & Resorts zijn verbonden met meer dan 350.000 verkooppunten overal ter wereld. Voorts kan gebruik worden gemaakt van speciale programmas voor gasten van Inter-Continental and Forum Hotels, zoals de Six Continentsclub en deelname aan *frequent flyer programs* van 22 internationale luchtvaartmaatschappijen.

Inter-Continental is eigendom van de Saison Group of Japan en is overal ter wereld vertegenwoordigd. Inter-Continental beschikt nu over 172 hotels in 67 landen, waarvan 119 Inter-Continental hotels, 24 Forum Hotels en 29 Global Partner Hotels & Resorts.

Remsy Acosta wordt nieuwe directeur Volkskredietbank

ORANJESTAD — Remsy Acosta wordt de nieuwe directeur van de Volkskredietbank aan de Wilhelminastraat 36. Dat maakte minister Robertico Croes van Economische Zaken onlangs bekend. Het is echter nog niet bekend wanneer Acosta, die een universitaire opleiding achter de rug heeft, aan de slag gaat bij de Volkskredietbank.

De aanstelling van Acosta bij de Volkskredietbank volgt na goedkeuring door een commissie, bestaande uit personen van Project Bureau Reorganisatie (PBR), Directie Personeel en Organisatie (DPO) en een vertegenwoordiger van Directie Economische Zaken. Ook de ministerraad gaat akkoord met de benoeming van Acosta. En omdat het een financiële instelling betreft moest ook de Centrale Bank van Aruba (CBA) haar goedkeuring uitspreken.

De Volkskredietbank wordt nu nog geleid door waarnemend-directeur Elsa Croes. Zij weet desgevraagd niet te vertellen wanneer Acosta precies gaat beginnen. Daarover is het personeel van de Volkskredietbank nog niet geïnformeerd. Croes vertelt dat er vóór de lumpsum-regeling 7 personen bij deze instelling werkten en ná de vrijwillige afvloeiingsregeling nog slechts vier. Met Acosta er straks bij worden dat er vijf.

De Volkskredietbank is een 'sociale bank' en geen commerciële bank, legt de waarnemend-directeur uit. Deze financiële instelling hanteert bijvoorbeeld een zacht rentepercentage van 6 procent, maar geeft leningen van maximaal 3.500 florin; meestal aan mensen die het geld acuut nodig hebben bijvoorbeeld wegens ziekte en noodzakelijke reparatie aan het huis. De Volkskredietbank bestaat al 34 jaar. Over het totale kapitaal zegt Croes dat het jaarverslag 1994 nog niet af is, dat wordt pas gepresenteerd wanneer de nieuwe directeur op zijn plek zit.

Acosta zèlf is tot nog toe werkzaam bij Thiel Corporation. Het was voor *Amigoe* niet mogelijk om contact met hem te krijgen. De minister van Economische Zaken verwacht dat met Acosta de Volkskredietbank weer een positie van enige importantie zal innemen in de Arubaanse maatschappij. De minister zal spoedig samen met zijn collega Lili Beke-Martinez van Volksgezondheid en Cultuur het beleid van de Volkskredietbank uiteenzetten.

Housekeeper association

■ *ORANJESTAD — De 'Aruba Executive Housekeeper Association' heeft een nieuw bestuur gekozen dat als volgt is samengesteld (zie foto): voorzitter Carla Koolman, vicevoorzitter Raymond Lambert, penningmeester Filomena Kelly en secretaresse Teresa Vieira. De vereniging vergadert eenmaal per maand onder het motto 'Housekeeping mas profesionalmente'. In de eerst volgende vergadering worden commissies samengesteld om gezamenlijk te werken aan de vooruitgang van het toerisme. Een van de activiteiten voor 1996 is deelname aan het internationale congres 'Vision, Progreso, Exito' dat in Dallas Texas wordt gehouden.*

Hooiberg van andere kant bezien

■ *ORANJESTAD — De Hooiberg vormt een belangrijk herkeningspunt op Aruba. Haast vanaf elke plek op Aruba kan men de regelmatig gevormde heuvel zien. Niet dat de Hooiberg met 167,5 meter de hoogste heuvel van Aruba is, want dat is de Jamanota met 189 meter. Deze Jamanota valt echter minder op tussen de andere heuvels in dat deel van het eiland, terwijl de Hooiberg juist op een opvallend vlak deel van het eiland staat. De top van de Hooiberg kan bereikt worden door middel van een gemetselde trap. Dagelijks gaan vele tientallen sportievelingen de Hooiberg een of meerdere keren op en af. Bovenop de Hooiberg heeft men een mooi uitzicht over de 190 vierkante kilometer die Aruba aan oppervlakte rijk is. Deze foto geeft een indruk van het zicht dat men heeft vanaf het puntje van de Hooiberg.*

Persconferentie regering bestrijding criminaliteit

ORANJESTAD — Mede naar aanleiding van de openbare vergadering van de Staten van vorige week, heeft minister Watty Vos van Justitie vandaag een grote persconferentie gehouden over de nieuwe, effectievere aanpak van de alsmaar toenemende criminaliteit op Aruba.

Vlak voor het ter perse gaan van deze editie was de bewindsman echter nog niet begonnen met zijn toelichting tegenover de pers. De *Amigoe* is daarom voornemens om in de editie van morgen uitgebreid in te gaan op de verklaringen van minister Vos.

Overigens heeft het Statendebat van vorige week het houden van deze persconferentie alleen maar in een stroomversnelling gebracht, want de bewindsman van Justitie zegt dat hij al een maand geleden de persbijeenkomst heeft aangekondigd.

Via de nieuwsmedia wil de regering proberen de bevolking te bereiken, want veel van het succes zal mede afhangen van de bereidheid van de burgers om mee te werken aan de bestrijding van de criminaliteit. Samen met topambtenaren wil de minister van Justitie toelichten welk specifiek beleid de regering zal gaan voeren.

Vorige week nam de Staten een breedgesteunde (AVP, MEP, OLA) motie aan waarin het de regering enkele opdrachten meegeeft, waaronder het nu met kracht uitvoeren van de reorganisatie van het politiekorps, het aantrekken van extra agenten uit zonodig de Antillen en Nederland, de instelling van een *Cuerpo Especial Arubano* (CEA), vergelijkbaar met het Vrijwillgers Korps Curaçao en een visumplicht voor personen uit bepaalde landen.

Morgen in deze krant dus meer over de wijze waarop de regering-Eman van plan is de criminaliteit aan te pakken.

Twee verdachten van moord nog voortvluchtig

ORANJESTAD — De Colombiaan Victor Hugo Arrego Moscote (29) is, zoals *Amigoe* gisteren reeds berichtte, aangehouden vanwege de moord op de luchthaven. Moscote verzette zich niet bij zijn aanhouding, aangezien hij door de politie verrast werd. Marlon Tromp en Jan Fenies worden nog gezocht in verband met deze moord.

De persoon die na de overval op de vrouw nabij de Aruba Bank te San Nicolas werd aangehouden, is weer op vrije voeten gesteld. Na onderzoek bleek dat de man van de schrik het op een lopen had gezet, maar niets te maken had met de overval te San Nicolas.

Examenklas bij Meta op bezoek

ORANJESTAD — Honderd leerlingen van de examenklas van het VWO van Colegio Arubano brachten een oriëntatiebezoek aan Meta Corporation. Zoals bekend herdenkt Meta Corporation aanstaande vrijdag haar 75-jarig bestaan.

Na een welkomstwoord van Eduardo de Veer, die een uiteenzetting gaf van het ontstaan en functioneren van Meta Corporation, werden de verschillende maatschappijen van Meta bezocht. Tijdens een daarop volgende lunch konden de leerlingen hun ervaringen uitwisselen en vragen stellen. De directie van Meta vond het belangrijk de examenklas uit te nodigen om te zien wat eventuele mogelijkheden van en bij Meta zijn.

Kansrijke nieuwkomer bij schaken

ORANJESTAD — Na drie ronden van de najaarscompetitie, georganiseerd door de Schaakvereniging Aruba, staat Willem Jacobusse als enige nog zonder puntverlies alleen aan de leiding. L. Carter, die voor het eerst meedoet aan deze competitie heeft echter met het grootste gemak Alvin Howell en Igor kappel opzij gezet. Carter ging met agressief spel direct op de koning van de tegenpartij af zodat Jacobusse een zware vierde ronde tegemoet gaat. Op de derde plaats staan Chucho Croes en Henri Cosijn, elk met twee punten. Hilbert van der Weide, Adolf Lichtensztajn en Ben van Kleef laten het deze competitie afweten, wat toch wel jammer is voor het verloop van de competitie.

Zondag ochtend concert

ORANJESTAD — Zondag 26 november aanstaande wordt een ochtendconcert gegeven met een speciaal programma. Padu del Caribe en fluitist Dirk-Jan Boerwinkel voeren samen een nummer op dat vergezeld wordt door een ritme-sessie. Padu brengt 'La Nota' ten gehore, dat hij speciaal heeft gecomponeerd voor La Nota. Tenor Rufo Odor wordt op de piano begeleid door Michael Odor. Verder speelt Alwin Toppenberg enkele klassieke stukken op de piano.

Het concert is ook *'live'* te beluisteren op radio 1270 op de FM-band en begint om 11.00 uur. Het eerst volgende zondagochtend concert wordt zondag 31 december georganiseerd en staat geheel in het teken van Kerst.

GOBIÈRNU DI KÒRSOU

Servisio pa Asuntu Sosial

Pago di Ònderstant

Hefe suplente di Servisio pa Asuntu Sosial ta partisipá ku djaweps dia 16 di novèmber i djabièrnè dia 17 di novèmber 1995 **no ta paga ònderstant** na SENTRO DEPORTIVO KÒRSOU NA BRIEVENGAT en konekshon ku pagamentu di belasting pa number di outo, pero **ta paga ònderstant** e dos dianan akí na HULPKANTOOR DI BRIEVENGAT banda di misa di Brievengat. Orario i e dokumentunan nesesario pa kobra ònderstant a keda meskos.

E Hefe menshoná,

Dept. R.P. *I. Calmes.*

INVITATION

The Faculty of Social and Economic Sciences of the University of the Netherlands Antilles has the honour in inviting those interested to attend a public lecture titled:

Politic, price and prospect of oil

The lecturer is **Professor Dr. Peter Odell.** He is director of Energy Advice Ltd., profesor emeritus at the Erasmus University Rotterdam, visiting professor at the London School of Economics and former professor of European Energy Studies at the College of Europe in Bruges.

Date : **16 November**
Time : **20:00 o'clock**
Place : **Aula A**
Language : **English**
Admittance : **Free of charge**

Ir. Gilbert J. Cijntje RI
Dean Faculty of Social and Economic Sciences

Universidat Nashonal di Antia

Iraanse vrouwen vieren hun dag

■ *TEHERAN - Op het centrale plein van de Iraanse hoofdstad hielden de vrouwen een demonstratie bij gelegenheid van de Dag van de Vrouw welke in Iran samenvalt met de geboortedag van de dochter van de profeet Mohammad: Fatima Zahre. Bij die gelegenheid deed president Ali Akbar Hashemi Rafsanjani een beroep op de vrouwen te streven naar gelijkberechtiging met de man.*

(AFP-satellietfoto)

BEKENDMAKING

In verband met werkzaamheden en het reinigen van het WATERDISTRIBUTIENET voor het maken van aansluitingen t.b.v. projekten, verkavelingen en onderhoud, zullen de onderstaande gebieden **GEEN WATER OF LAGE DRUK** ondervinden.
Gedurende en na deze werkzaamheden kan men last hebben van **BRUIN WATER** dat van tijdelijke aard zal zijn. Wij zullen ons uiterste best doen om de werkzaamheden gedurende de gestelde tijd uit te voeren.
De mogelijkheid bestaat dat deze werkzaamheden uitlopen door onvoorziene problemen vanwege het verouderde net dat wij hebben.
De volgende gebieden zullen GEEN WATER hebben of zullen problemen ondervinden met LAGE DRUK:

VRIJDAG 17 NOVEMBER 1995 VAN 09.00 UUR TOT 12.00 UUR.
KAYA MUIZENBERG - KAYA FORT DE FRANCE - BROKOPONDOSTRAAT - COPPENAMESTRAAT - MEDEMAPARK - DELTASTRAAT en gedeeltelijk MUIZENBERG (vanaf Sportlaan tot Kaya Port of Spain).

KODELA zal alles in het werk stellen om het ongerief tot een minimum te beperken en biedt bij voorbaat haar verontschuldiging aan.

KODELA

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao maakt bekend dat een ontwikkelingsplan met bestemmingsvoorschriften voor het gehele grondgebied van het eilandgebied Curaçao, genaamd

"Eilandelijk Ontwikkelingsplan Curaçao" (EOP)

ingevolge artikel 12, derde lid, van de Eilandsverordening Ruimtelijke Ontwikkelingsplanning Curaçao (EROC) (A.B. 1980 no. 6), zoals gewijzigd, met ingang van 16 november 1995, gedurende 30 werkdagen, voor een ieder ter inzage ligt bij de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting aan de Plasa Horacio Hoyer 19.

In dit verband wordt medegedeeld:

dat het Eilandelijk Ontwikkelingsplan Curaçao door de Eilandsraad is vastgesteld op 25 augustus 1995;

dat belanghebbenden die tijdig bezwaren bij de Eilandsraad hebben ingediend, binnen bovengenoemde termijn van 30 werkdagen bij de Gouverneur schriftelijk beroep kunnen instellen;

dat belanghebbenden die bezwaren hebben tegen wijzigingen die de Eilandsraad in het ontwikkelingsplan met bestemmingsvoorschriften, dan wel in de bestemmingsvoorschriften heeft aangebracht binnen meergenoemde termijn van 30 werkdagen bij de Gouverneur schriftelijk beroep kunnen instellen;

dat de beroepschriften duidelijk dienen aan te geven de naam, voornamen en het adres van degene die beroep instelt;

dat tevens het belang op grond waarvan beroep wordt ingesteld duidelijk dient te worden aangegeven.

Het Bestuurscollege van het eilandgebied Curaçao

De Gezaghebber, **De Secretaris,**
mr S.M. Betrian **B.Ph. Römer**

AGENDA

Politie: 110
Brandweer: 110
Taxicentrale: 8845
Hospitaal: 114
Bejaardentehuis: 8350
WEB nv: 115
Radio/Landsradio: 7000
Informatie: 119
Storing: 120
[illegible] telegram: 121
[illegible] 19.00-20.00 uur): 7055

OPENBARE BIBLIOTHEEK
Openingstijden voor het publiek:
[illegible] 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van [illegible] 12.00/14.00-18.00 uur; vr. van 08.00-[illegible] 00-17.30 uur.
[illegible] 14.00-18.00 uur en vr. van 14.00-[illegible]

POSTKANTOOR
(openingstijden)
Zegelverkoop:
[illegible] (tel.: 8508): ma. t/m do. van [illegible] 30.13.30-17.00 uur; vr. van 07.30-[illegible] 30-16.00.
[illegible] (tel.: 6214): ma. t/m vr. van [illegible] 00/13.00-16.00 uur.
[illegible] Postspaarbank, Sigu-cheque en Giro Betaalkaart)
[illegible] en Rincon: ma. t/m vr. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel (tel. 8666).
Rotary: wo. 12.30 uur - Restaurant Jardin Tropical (Shopping Center La Terraza).

BRIDGECLUB UPS & DOWNS
Voor inlichtingen kan men terecht bij wedstrijdleider F. de Wit (tel. 5398).

SLACHTHUIS LVV
(tel. 4393)
open van ma. t/m vr. van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol, naast Dierenasiel)
spreekuren ma., wo. en vr. van 13.30-14.30 uur en volgens afspraak. Voor spoedgevallen gelieve tel. 4255 te bellen (A. Binkema, J.R. Jansen, R.J.M. van Gent en A.W. Jorna).

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation (Lagunweg 26, Tel. 4968) openingstijden ma. t/m za. van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
Aanvangstijd kerkdienst zo. om 18.00 uur - Kaya Melinei 36.

KLACHTEN/BEZORGING:
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel. 8204; na 18.00 uur: 8342).

TV-11 (kanaal 11)

WOENSDAG: 16.00 Super Atardi Felis; 18.00 G.I. Joe; 18.30 Cartoons; 19.00 Magazin; 19.30 Informador 11; 20.00 Ocurrió Asi; 21.00 Sevcec; 22.00 Sine den bo Kas; 23.00 Journal; 24.00 Sluiting.

Door procedurefouten in zaak Martis

Eilandssecretaris zet BC op verkeerde been

KRALENDIJK — Eilandssecretaris Muller die afgelopen week tijdens de workshop 'Deugdelijkheid van Bestuur' nog pretendeerde het Bestuurscollege voor fouten te moeten behoeden, heeft in de procedure die gestart werd tegen het hoofd van Domeinbeheer, cruciale fouten gemaakt. Niet alleen ontkent het hoofd van Domeinbeheer de door Muller gesignaleerde feiten, maar ook door zijn eigen ambtelijke top wordt Muller in discrediet gesteld.

Muller is tweeëneenhalf jaar in functie als secretaris van het Eilandgebied Bonaire. Vorig jaar is hij benoemd als voorzitter van de herstructureringscommissie van het bestuursapparaat en daarmee is voor de eilandssecretaris (die zich laat bijstaan door een eerste, een tweede en een derde eilandssecretaris) een bijna onaantastbare positie gecreëerd. Helaas voor het Bestuurscollege is Mullers eerste optreden als uitvoerend topambtenaar niet ten gunste geweest van het Bestuurscollege noch van het overheidsapparaat.

Zoals bekend bestonden er bezwaren bij het Bestuurscollege tegen het optreden van het hoofd van Domeinbeheer op Bonaire. De drie maanden geleden aangetreden gedeputeerde van Domeinbeheer Jopi Abraham besloot het diensthoofd op non actief te stellen. Eilandssecretaris Muller liet diensthoofd Martis weten dat plichtsverzuim werd geconstateerd. Volgens de secretaris zouden sancties conform de LMA genomen worden, omdat Martis volgens de vaststelling van de eilandssecretaris de BC vergadering op 4 september verstoord zou hebben ten einde een onderhoud af te dwingen van het Bestuurscollege. Martis ontkent dat evenwel.

Overigens erkent Martis wel, dat hij het werk heeft verlaten en daarvoor mag hij disciplinair gestraft worden. Hij kreeg namelijk een berisping. Opmerkelijk is evenwel, dat de eilandssecretaris verzuimde (en daarvoor bestaat jurispredentie - HL) het overige personeel, dat ook het werk verliet voor berisping voor te stellen.

DISKREDIET

Op 7 september kondigde het Bestuurscollege een onderzoek aan tegen het hoofd van Domeinbeheer. Opnieuw maakte topambtenaar en jurist Muller een fout in de brief aan Martis. In de brief werd namelijk het plichtsverzuim van Martis vermeld, terwijl ook de ordemaatregelen werd medegedeeld. Dat is niet conform de LMA. Volgens het door de overheid aangetrokken advocatenbureau is de brief van eilandssecretaris Muller dus opnieuw vanwege een procedurefout, niet juist.

Muller zegt evenwel geadviseerd te zijn door CPBZ (Centraal Bureau Personeels Zaken van het Land). Volgens de dienst Personeelszaken (eiland) is dat echter niet juist. Toen Muller daar evenwel mee werd geconfronteerd zei hij echter dat hij door de dienst POI (Personeelzaken) van het eiland werd geadviseerd. Deze dienst werd echter volgens hun verklaring pas op de hoogte gesteld, nadat de brief verzonden was.

Muller vindt nu dat het hoofd van Personeelszaken (POI) als lid van de ambtenarentop hem in diskrediet heeft gebracht. Muller beschuldigt het hoofd POI van het onzorgvuldig omgaan met verklaringen en het verdraaien van de feiten.

De opdracht tot de afhandeling van het door het Bestuurscollege gevraagd onderzoek naar het functioneren van de afdeling Domeinbeheer werd in handen gegeven van de eerste eilandssecretaris. Tijdens de raadsvergadering van maandag bleek, dat de oppositiepartijen gretig gebruikt maakten om het Bestuurscollege aan te vallen op de gemaakte procedure-fouten in deze zaak.

COMMENTAAR

Motie van wantrouwen

DE MOGELIJKHEID VOOR de Eilandsraad om een motie van wantrouwen uit te spreken tegenover een gedeputeerde is het machtigste wapen dat dit hoogste bestuursorgaan op eilandsniveau kent. In het verleden is dat enkele malen gebeurd. Tweemaal zelfs voor een gedeputeerde van de UPB, die op arrogante wijze misbruik maakte van zijn positie en tegenover drie gedeputeerden van een POB/PDB-coalitie die ondanks de minderheid waarop zij in de Eilandsraad steunden, toch door wilden gaan.

In het verleden is er ook een motie van wantrouwen ingediend door de Paboso/Piekeur-oppositie tegenover een tweetal PDB-gedeputeerden van het zogenaamde crisisbestuur, die nota bene hun ontslag al hadden ingediend. De motie van wantrouwen had daarmee dus het effect al verloren. Afgelopen maandag werd door de Paboso en UPB-fraktie opnieuw gedreigd met een motie van wantrouwen. Nu ten aanzien van de maatregelen die gedeputeerde Abraham had genomen tegen een diensthoofd.

Daarmee verkrachtte de oppositie echter de waarde van een motie van wantrouwen. Die motie mag nooit dienen uit politieke overwegingen om de bestuurspartij een hak te zetten. Een motie van wantrouwen - en daar heeft elk raadslid de eed voor afgelegd - mag slechts dienen als naar eer en geweten een gedeputeerde niet gehandhaafd kan worden. Als Abraham van mening is, dat een hoofd van dienst op non-actief gesteld moeten worden omdat hij over informatie beschikt die daartoe aanleiding zou geven, is een motie van wantrouwen, zoals die afgelopen maandag door de oppositie werd voorgesteld, een verkrachting van de democratie.

De toenmalige motie van wantrouwen tegenover een UPB-gedeputeerde door POB-raadslid en UPB-coalitiegenoot Broertje Janga leek misschien een wraakoefening ten gunste van zijn schoonzoon, gedeputeerde Boeboei Cecilia, maar was vooral gebaseerd op een gerechtelijke uitspraak, dat de toenmalige gedeputeerde een ambtenaar had aangezet tot valsheid in geschrifte. Een andere reden tot een motie van wantrouwen zou bij voorbeeld een 'geregelde' voordracht kunnen zijn voor de Grote Prijs van de Antillen. Abraham trad echter op naar eer en geweten.

Motie UPB / Paboso in eilandsraad afgewezen

KRALENDIJK — In de raadsvergadering van afgelopen maandag hebben de oppositiepartijen Union Patriotico Boneriano (UPB) en de Partido Boneriano Sosial (Paboso) een motie ingediend die de maatregelen van gedeputeerde Abraham op Domeinbeheer veroordeelden. Voorts zegt de motie, dat de Eilandsraad op een correcte en volledige manier dient te worden ingelicht om daarover een eigen mening te kunnen vormen. De motie werd met 5 (PDB)-stemmen tegen 4 (UPB/Paboso)stemmen afgewezen.

De motie van de oppositie [illegible] meerderheid van de raad accoord ging met de voorgestelde maatregelen bij Domeinbeheer. Volgens de UPB/Paboso-motie heeft het Bestuurscollege twee weken later het geschorste diensthoofd in functie moeten herstellen. De betrokken gedeputeerde heeft (dus) de raad verkeerd ingelicht en dat druist in tegen het deugdelijk bestuur. Daarmee, aldus de UPB/Paboso motie heeft de betrokken gedeputeerde (Abraham - HL) opnieuw bewezen oprecht noch eerlijk te zijn en evenmin de regels van de ERNA te onderschrijven. De eilandsleden verwachten van het Bestuurscollege evenals van de onderscheiden gedeputeerden dat op vragen van de leden van de eilandsraad op een correcte manier wordt gereageerd, zodat deze leden hun werk op een juiste en efficiënte manier kunnen doen.

Als de manier van optreden van de betrokken gedeputeerde (bedoeld wordt J.E. 'Jopi' Abraham) [illegible] motie van wantrouwen voor de betreffende gedeputeerde. Voor stemden de heren Willem, Gijsbertha (Paboso) en Martis en Cicilia (UPB). Tegen stemden mevrouw Roosje Vinck Crestian en de heren Domacassé, Emerenciana, Beukenboom en Abraham. Daarmee was de motie verworpen en Abraham gered.

Oppositie niet eens met procedure Domeinbeheer

KRALENDIJK — Fractieleider Hubert Martis was het absoluut oneens met de wijze waarop het Bestuurscollege de zaak [illegible] heeft aangepakt. Met name zette de UPB'er grote vraagtekens achter het verrichte onderzoek. Fractieleider van de Paboso Norwin Willem, verschilde nauwelijks van mening. Hij vond dat het tweede rapport niets nieuws bracht, maar benadrukte wel dat er veel fouten waren gemaakt in de zaak van Domeinbeheer.

Martis en Willem waren de hoofrolspelers in het Domeindrama dat maandagmiddag opgevoerd werd in de raadszaal. De grote boosdoener was gedeputeerde Jopi Abraham die volgens de oppositie het lichtend voorbeeld was van een ondoorzichtig Bestuurscollege.

[illegible] aan [illegible] over de zaak [illegible] twee rapporten die over de zaak waren verschenen, brachten [illegible] UPB-fraktie [illegible] in de zaak. Hij had [illegible] [illegible] Naar de mening [illegible] Martis [illegible] dat [illegible] advies was gevraagd aan de Juridische afdeling [illegible] POI. Bovendien, aldus Martis, zijn de maatregelen zeker niet conform de LMA. Naar de mening van het raadslid Martis, wilde gedeputeerde Abraham gewoon verhinderen dat ambtenaar Martis weer aan het werk kon gaan. Hij nam eerst maatregelen en zocht daarna pas de argumenten, zei de UPB-fraktieleider.

Fraktieleider van de Paboso Norwin Willem legde tijdens de raadsvergadering uit, waarom zijn partij een raadsvergadering over het beleid op Domeinbeheer had aangevraagd. Hij herinnerde er aan, dat zijn partij al eerder schriftelijke vragen had gesteld, die niet beantwoord waren. Daarnaast meende Willem, dat gedepu[illegible] [illegible] de raad over het beleid bij de dienst Domeinbeheer. Willem herhaalde in grote lijnen de door zijn collega Martis van de UPB naar voren gebrachte argumenten dat maatregelen ten aanzien van Martis niet juist waren. Hij verweet daarbij de raadsleden van de PDB een motie te hebben gesteund die de maatregelen ten aanzien van Martis goedkeurde. Daarmee heeft de PDB fraktie een beleid van het Bestuurscollege goedgekeurd, waarvan ze wisten dat dit onjuist was, verweet Willem zijn collega aan de andere kant van de raadszaal.

Willem attendeerde op de hoge kosten - naar zijn zeggen 210 duizend gulden - die het onderzoek met zich mee heeft gebracht, terwijl de betrokken gedeputeerde had gezegd, dat het de overheid niets zou kosten. Opnieuw onjuiste informatie die het Bestuurscollege aan de bevolking verstrekte, concludeerde de oppositieleider van de Paboso.

Klachten / bezorging:
Shon Ma Carolina
Blvd. J. Abraham 15
tel. 8204
(na uur 18.00 uur: 8342)

Geslaagden voor Karate

KRALENDIJK — Afgelopen week zijn op Bonaire de examens afgenomen van het Bonaire Karate Instituut (BKI). Voor deze gelegenheid was zwarte bander *derde dan* Len Johnson uit Aruba naar Bonaire gekomen. Hij beoordeelde ook de Bonaireaanse instrukteur zwarte band eerste dan portefolio Willem Cecilia. Johnson maakt deel uit van het Aruba Korean Karate Instituut (AKKI) dat is aangesloten bij de wereldfedratie Karate.

Tijdens het examen dat werd afgenomen in Jong [illegible] Dennis Nicolaas, vader en zoon Mario en Jasen St. Jago en tenslotte Elten Pieters. Deze week beginnen de trainingen weer en Willem Cecilia verzoekt met name de zwarte banders de jeugd één beetje te komen helpen. De BKI moet over meer mensen met een zwarte band kunnen beschikken om verzekerd te zijn van continuering van de training.

KRALENDIJK — Door andere [illegible]zaamheden kan gezag[illegible] Goedgedrag deze week geen spreekuur houden. Hij biedt zijn verontsch[illegible] daarvoor aan en de[illegible] die hem willen spreken [illegible] de week daarop van harte welkom, aldus deen E[illegible] mededeling.

Tentoonstelling My Art

KRALENDIJK — Zaterdag 18 november zal de Kunstschool My Art van Marjolein Verhoef een tentoonstelling organiseren van werkstukken, tekeningen, schildertjen en keramische voorwerpen die door studenten van haar school zijn vervaardigd.

De tentoonstelling wordt gehouden in jeugdhuis Jong Bonaire van 12 tot 6.00 uur 's middags. Marjolein Verhoef begon haar Kunstschool nu een jaar geleden. Voorheen was zij leraren creatieve vorming (met name handvaardigheid en tekenen) aan de Scholengemeenschap Bonaire (SGB). Daarmee stapte zij in de voetsporen van haar vader die daar ook les gaf, zij het in het minder creatieve handelsrekenen.

De creativiteit is dus afkomstig van moeders zijde, want Marie Verhoef is een bekende beeldhouwster, die zelfs in 'Tifany' in New York heeft geëxposeerd. De tentoonsteling van zaterdag is van werkstukken van leerlingen die een jaar of zelfs minder les hebben gehad van de Kunstschool. Wij willen echter laten zien wat deze leerlingen al presteren en bovendien is het voor hun zelf en misschien ook voor anderen een stimulans, zegt Marjolein Verhoef.

Lessen aan de Kunstschool worden gegeven voor beginnelingen en gevorderden en behandeld worden verschillende technieken en materialen. Voor verdere informatie telefoon 5776.

Volleybalfinales morgenavond

WILLEMSTAD — De volleybalfinales hoofdklasse dames en A-klasse dames en heren gaan donderdag van start. In de dames hoofdklasse zullen regerend kampioen Shuanatari en Green Socks de hoogste eer betwisten terwijl in de dames A-klasse de strijd tussen Butterfly en Jumping Jewels zal gaan en in de heren A-klasse SUBT en Xaverianen Vets de strijd tegen elkaar zullen aanbinden.

In de laatste semifinale wedstrijd afgelopen zondag bevestigde Shuanatari overigens opnieuw zijn superioriteit met een 3-2 overwinning op juist zijn tegenstander in de finale. Tevens sloot Shuanatari met dit resultaat de halve finales ongeslagen af met zes gewonnen partijen.

Green Socks eindigde met drie gewonnen en drie verloren partijen waarvan twee tegen Shuanatari en een tegen Xaverianen. Xaverianen boekte hetzelfde resultaat (3-3) maar de finaleplaats is toch naar Green Socks gegaan op basis van een gunstiger setverhouding.

Sta. Rosa Stars verloor al zijn wedstrijden in de halve finales (0-6). Shuanatari won zondagavond dus in vijf sets: 15-10/13-15/15-3/13-15/15-12.

In de A-klasse volleybalden Butterfly en SUBT zich in de finale. Butterfly rekende af met Reflex dat de best of three serie goed was gestart met een zege maar daarna tweemaal onderuit is gegaan. De setstanden waren: 15-9/15-9. Butterfly wint de serie dus met 2-1. Tegenstander van Butterfly in de finale is Jumping Jewels dat korte metten maakte met White Sharks en de serie in twee wedstrijden beslechtte.

Bij de heren toonde SUBT zich in de tweede semifinale wedstrijd weer de meerdere van Kolibri en wel met 16-14 en 15-2. SUBT wint de serie dus met 2-0. SUBT's opponent in de finale, Xaverianen Vets, had drie sets nodig om zich ten koste van Cobra voor de finale te kwalificeren.

Deze week wordt op donderdagavond gespeeld. Het programma luidt: Butterfly-Jumping Jewels; SUBT-Xaverianen Vets; Shuanatari-Green Socks. De A-klasse wedstrijden beginnen om half acht en de hoofdklasse wedstrijd om half negen.

Met de volleybalorganisatie van Aruba is inmiddels afgesproken dat de kampioenen van de hoofdklasse tegen de kampioensclubs van Aruba zullen uitkomen. Deze wedstrijden zullen op 15 en 16 december plaatsvinden.

Voetbalcompetitie in beslissende fase

WILLEMSTAD — De beslissende fase wordt deze week ingezet in de strijd om kwalificatie voor de halve finales om het voetbalkampioenschap eerste en tweede divisie. In de eerste divisie is een semifinalist al bekend, namelijk Undeba. In de tweede divisie twee, namelijk Vesta en Centro Barber. De standenlijsten zien er als volgt uit:

1 Undeba	12	7	3	2	24	17-7
2 Centro Dom.	11	6	4	1	22	19-5
3 Jong Colombia	12	6	3	3	21	21-12
4 Sithoc	11	4	4	3	16	17-12
5 Jong Holland	12	4	4	4	16	17-11
6 Victory Boys	12	4	2	6	14	10-17
7 SUBT	11	3	3	5	12	9-17
8 C.H.Mahuma	11	0	1	10	1	2-31

Sithoc heeft de beste papieren om zich als vierde deelnemer aan de halve finales te plaatsen. Met drie wedstrijden te gaan, kunnen de Collegialen nog een totaal van 25 punten halen. Van de andere kant worden de Collegialen belaagd door Jong Holland en Victory Boys. Jong Holland speelt vanavond tegen SUBT en kan zijn kansen aanzienlijk vergroten met een overwinning.

In de eerste ronde kwamen de beide ploegen niet verder dan een doelpuntloos gelijkspel. Winst tegen SUBT opent gunstige perspectieven omdat Jong Holland in zijn laatste wedstrijd te doen krijgt met hekkesluiter C.H. Mahuma (eerste ronde: 4-0). Jong Colombia kan zich vanavond definitief plaatsen als het van Mahuma wint wat geen al te zware opgave lijkt voor de Boca Sami-ploeg.

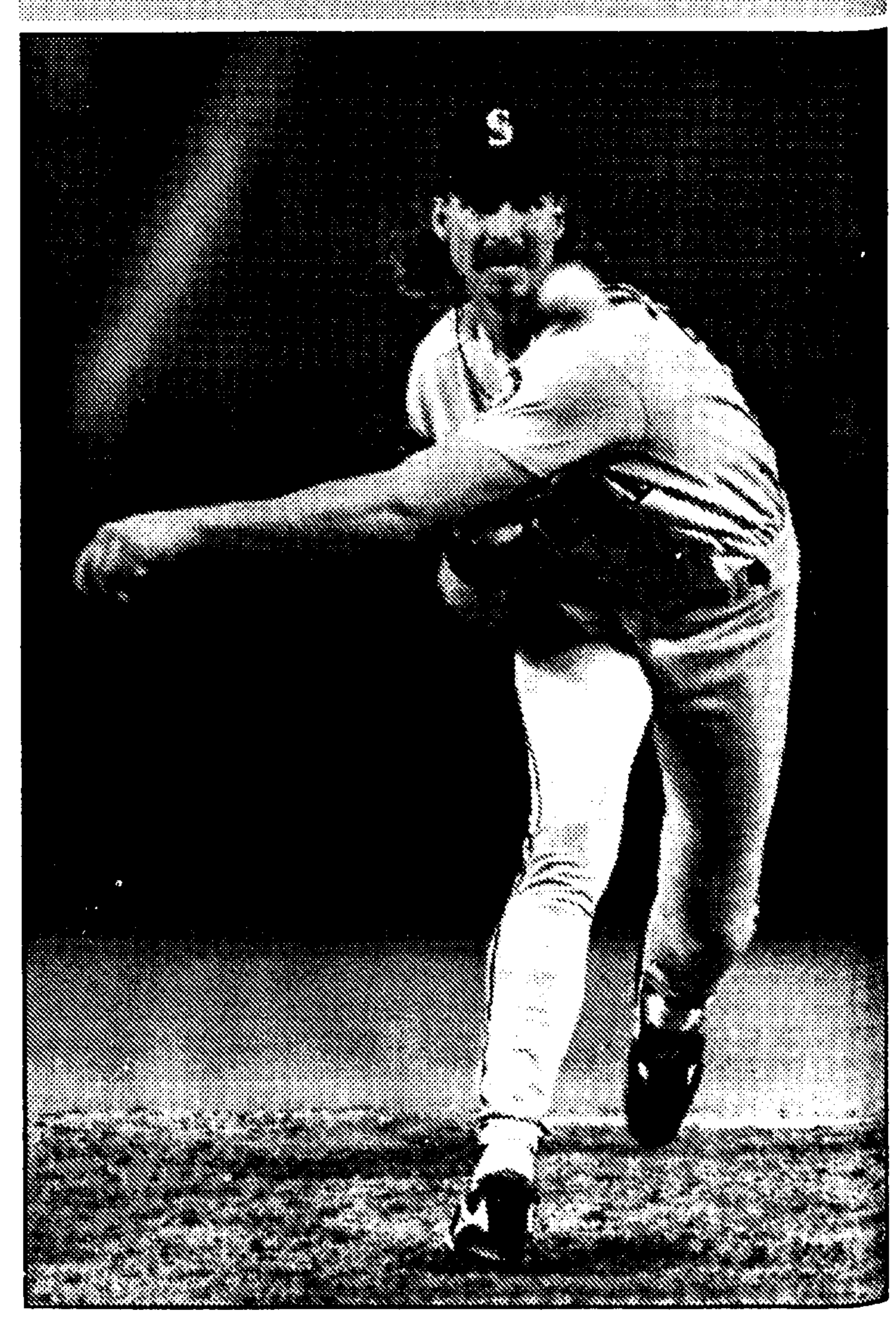
In de tweede divisie is de standenlijst als volgt:

1 Vesta	12	8	3	1	27	25-9
2 Centro Barber	11	6	5	0	23	22-4
3 De Koning	12	5	6	1	21	14-4
4 Estudiantes	11	4	2	5	14	12-13
5 Streanan Uni	11	4	4	3	13	19-13
6 Porta Blanku	11	2	6	3	12	11-15
7 Sharo Stars	12	2	3	7	9	9-20
8 Hub.Westpunt	11	0	1	10	1	6-39

(Streanan Uni heeft 3 punten in mindering wegens het opstellen van een ongerechtigde speler)

Centro Barber is niet de koploper maar is wel de enige nog ongeslagen ploeg. Vanavond vinden de wedstrijden Estudiantes-Porta Blanku en Hubentut Westpunt-De Koning plaats. Voor De Koning de kans om zijn aanspraken op een plaats in de semifinales te laten gelden.

Randy Johnson onderscheiden

■ *SEATTLE - Pitcher Randy Johnson van de Seattle Mariners heeft de Cy Young Award als beste werper van de American League gekregen. Johnson die bekend staat als 'strike-out' pitcher werd voor de onderscheiding voorgedragen door de Amerikaanse associatie van sportschrijvers.*

Schaduwteam van Oranje geeft goede voorbeeld

HEERENVEEN - Jong Oranje heeft de leeftijdsgenoten uit Noorwegen ver weggehouden van de Olympische Spelen. In het kwalificatie-toernooi onder 21 jaar versloeg de al uitgeschakelde Nederlandse formatie de Scandinaviërs gisteren in Heerenveen, 2-1. De Noren waren slechts bij winst gebaat.

Vooral in Praag werd het nieuws uit het stadion van Abe Lenstra positief ontvangen. Tsjechië had daar eerder op de dag van Luxemburg gewonnen (4-0) en werd door de Noorse nederlaag groepswinnaar. Dat betekende een plaats bij de laatste acht van Europa. De laatste vier mogen straks naar Atlanta.

Dat jong Oranje dat niet meer zou halen, was al langer duidelijk. Toch sloot de formatie van Dorjee nog wel redelijk af, door de laatste drie duels te winnen. Zeven man namen dinsdag afscheid van de selectie. Voor Dorjee is het leuk te weten dat talenten als Makaay, Reuser, Wooter en Bruggink jong genoeg zijn om ook de volgende cyclus van twee jaar nog mee te doen. Dan gaat het overigens slechts om de Europese titel, niet om het Olympische.

De Noren moesten winnen maar dat bleek lastig voor een ploeg die nauwelijks weet wat aanvallen is. Bij een stand van 1-1, ongunstig voor Scandinavische begrippen, kwam slechts de eenzame spits Lund vaak op de helft van de tegenstander. Eenmaal op achterstand werden nog twee extra spitsen van de bank getoverd. Dat was wat aan de late kant.

Aanvankelijk leek niets de noren in de weg te zitten. Al na negen minuten scoorde Solskjar, na te laat uitkomen van de Twentse doelman Westerveld. Na iets meer dan een half uur maakte Reuser gelijk, na een pass van Ooijer. In een tweede helft greep de Noorse doelman Ulla niet al te adequaat in bij een vrije trap van Hoekstra. Dat betekende 2-1.

Groep 5 tot 21 jaar

Tsjechië-Luxemburg	4-0
Nederland-Noorwegen	2-1

Eindstand

Tsjechië	10-23
Noorwegen	10-21
Nederland	10-20
Belarus	10-16
Malta	10-5
Luxemburg	10-1

Voorzitter voetbalbond waste geld wit

■ *BOGOTA - De voorzitter van de Colombiaanse voetbalbond, Juan Jose Bellini, is door de politie aangehouden in verband met het witwassen van drugsgeld voor het kartel van Cali. Bellini zegt onschuldig te zijn maar er zijn volgens de justitiële autoriteiten voldoende bewijzen om hem voor de rechter te brengen.*

Davis Cup
Stanley Franker kijkt alvast rond in India

AMSTERDAM - Bondscoach Stanley Franker gaat eind november naar India, waar hij begin februari in de eerste ronde van de Davis Cup met de Nederlandse ploeg aantreedt. "We gaan de lokaties bekijken", aldus Franker.

Gastland India, gepromoveerd naar de wereldgroep door een overwinning op Kroatië, heeft voor het duel gekozen voor grasbanen. De wedstrijd wordt van 9 tot en **met 11 februari afgewerkt in** Jaipur, zo'n 200 kilometer ten zuid-westen van New Delhi.

Na de Australische Open (van 15-28 januari) bereiden de topspelers zich normaliter voor op de serie indoortoernooien. "Zo'n uitstapje naar het gras is natuurlijk niet ideaal. Net zo min als het reisschema, van Australië, naar Europa en dan weer naar India. Maar dat kun je ook de charme van de Davis Cup noemen. We zijn profs en kennen het belang van die wedstrijd op gras", aldus Franker.

Desondanks komt de onderbreking Krajicek, Eltingh, Haarhuis en Siemerink erg slecht uit. Op Eltingh na hebben de toppers van Franker in die periode een hele hoop punten te verdedigen. "Krajicek en Haarhuis hebben het vorig jaar niet best gedaan tijdens de Australische Open. Als ze in januari een stukje beter spelen, kunnen ze daar al wat extra punten pakken."

De bondscoach denkt niet dat het zin heeft vroeg te vertrekken naar India. "Ik hoop dat de jongens goed presteren in Australië, om dan na een paar daagjes vrij in Nederland, vol zelfvertrouwen naar India af te reizen. We gaan daar een paar dagen van tevoren naar toe. Een echt lange voorbereiding op gras heeft toch geen zin. Je moet gewoon wat potjes spelen."

Franker reist op 28 november met Frans Otten, voorzitter van de sectie toptennis, naar India. "We gaan in drie dagen tijd goed rondkijken. We gaan de keuken en de beveiliging van ons hotel onderzoeken. We willen kijken waar eventueel een goed ziekenhuis is en waar we een goede bespanner kunnen vinden."

Gremio in voorbereiding

PORTE ALEGRE - Gremio is al in voorbereiding op de wedstrijd om de wereldbeker tegen Ajax, op 28 november in Tokyo. De Brazilianen speelden zaterdag het laatste duel in aanloop op de topontmoeting. Sao Paulo werd verslagen, 2-1.

Het programma van Ajax is ingewikkelder. De internationals komen nog uit tegen Noorwegen, dan in competitie tegen FC Groningen, vervolgens in de Champions League in Madrid tegen Spanje. 's nachts na de ontmoeting in Spanje vliegt de selectie terug naar Amsterdam, de middag erop wordt doorgereisd naar Japan.

Ajax arriveert vrijdag de 24e in Tokyo, Gremio al vier dagen eerder. Het reisschema van de Brazilianen is ingewikkelder. Instappen in Porte Alegre, tussenstops in Sao Paulo, Los Angeles en Hawai, dan pas Tokyo. De trip neemt ruim 24 uur in beslag, die van de Amsterdammers 'slechts' elf.

Evenals Ajax is ook Gremio van plan twintig spelers mee te nemen naar de Japanse hoofdstad. De uitverkoren trekken zich maandag voor een week terug in een trainingskamp in de zuidelijke bergstreek in eigen land. Daar is het koeler dan in de rest van Brazilië, klimatologisch enigszins vergelijkbaar met Tokyo. Gremio, ten koste van Hamburger SV al eens eerder winnaar van de wereldbeker, neemt de confrontatie met Ajax uiterst serieus. De club ziet het als de laatste mogelijkheid op korte termijn een groot succes te boeken. Zaterdag werd bekendgemaakt dat de sterspelers van de club, Jardel en Paulo Nuñez, na de wedstrijd in Tokyo van club zullen veranderen.

Paulo nunez heeft aangekondigd in Japan te gaan spelen, Jardel vertrekt naar Spanje. Volgens onbevestigde berichten kan hij kiezen tussen Barcelona en Valencia. De op handen zijnde transfers leveren Gremio miljoenen op. Het tweetal kostte nog geen ton.

Zaterdag speelde Gremio tegen Sao Paulo, dat door een treffer van luziano bij rust leidde. Dinho, de derde ster van Gremio, maakte na de hervatting gelijk. Een kwartier voor tijd zorgde Jardel voor het beslissende doelpunt.

Twee spelers uit selectie verwijderd
Go Ahead Eagles heeft haast met Erik Tammer

DEVENTER - Go Ahead Eagles hoopt zondag, in de competitiewedstrijd tegen Feyenoord, te kunnen beschikken over Erik Tammer. John Oude Wesselink, bestuurslid technische zaken in Deventer, wil vandaag met de aanvaller, die bij Heerenveen voornamelijk als invaller wordt gebruikt, tot overeenstemming komen.

Tammer keerde gisteren terug van een stage bij het Franse Guingamp. Zijn zaakwaarnemer Bob Maaskant onderhandelde in de tussentijd met de Eagles. "We hebben het nodige voorwerk verricht", aldus Oude Wesselink, die ook al met Heerenveen onderhandelde. "De verhoudingen zijn duidelijk, de bedragen bekend en niet dusdanig dat zij ons afschrikken. Het ligt nu duidelijk aan de eisen van Tammer." De 26-jarige Tammer zou de hekkesluiter uit de eredivisie ongeveer een miljoen gulden moeten kosten.

NIET MEER WELKOM

Intern kent Go Ahead Eagles grote onrust. De basisspelers Marcel Valk en Gijs Steinmann zijn bij de hekkesluiter van de eredivisie definitief uit de selectie verwijderd.

Volgens het bestuur van Go Ahead Eagles en trainer Ab Fafié zijn Valk en Steinmann rotte appels in de groep. Zij mogen niet meer op de training komen en moeten op zoek naar een nieuwe werkgever.

Voor beiden spelers is het de tweede keer dat ze bij Go Ahead Eagles in opspraak zijn geraakt. Routinier Gijs Steinmann kwam vorig jaar in het nieuws omdat hij de toenmalige trainer van Go Ahead Eagles, Henk ten Cate, een leugenaar noemde. Die kritiek leidde indirect tot het ontslag van de trainer.

Marcel Valk werd onlangs een maand naar het tweede elftal verbannen wegens zijn rode kaart in de wedstrijd tegen FC Utrecht. Trainer Fafié was van mening dat de Zuidhollander zijn medespelers telkens onnodig dupeerde.

Fafié vindt dat Valk en Steinmann sfeerverziekers zijn en heeft het duo te verstaan gegeven dat zijn geduld op is. De trainer wil geen details prijsgeven. Hij verwijt hen 'onprofessioneel gedrag'.

Valk en Steinman zeggen op hun beurt niets te snappen van de maatregel en noemen de beslissing 'belachelijk'. Steinmann (34) mag transfervrij vertrekken en voor Valk (28) wenst Go Ahead Eagles een transfersom te ontvangen.

Tsjechische coach:
'Niet lachen om de Luxemburgers'

PRAAG - De Tsjechische bondscoach Dusan Uhrin laat zijn ploeg naar Luxemburg kijken als waren de amateurs uit het Groothertogdom grootse voetballers. "We lachen niet om luxemburg", aldus uhrin. "we moeten ze bespelen alsof ze wereldkampioen zijn, onze hoofden erbij houden en ons niet laten verrassen."

Uhrin spreekt uit bittere ervaring, want op de dag dat Nederland in Minsk onderuit ging tegen Wit-Rusland en zich uitgeschakeld waande, verloren de Tsjechen totaal onverwacht van Luxemburg door een laat doelpunt van Hellers. Een nederlaag of gelijkspel woensdag, gecombineerd met een zege van Nederland op Noorwegen, werpt Tsjechië buiten het deelnemersveld.

Een schrikbeeld in Praag, dat scenario. De Tsjechen wonnen van Oranje en Noorwegen en speelden gelijk tegen beide landen, maar verspeelden de punten tegen de zogenaamde dwergen: Gelijk op Malta, verlies tegen Luxemburg. Bij een zege is Tsjechië tenminste tweede en dan plaatst de ploeg zich voor de eindronde.

Uhrin mist woensdag zijn aanvalsleider Skuhravy, die met een blessure kampt. Middenvelder Nemec van Schalke is geschorst. Waarschijnlijke opstelling Tsjechie: Kouba. Kadlec, Repka, Suchoparek en Hapal, Nemecek, Frydek, Nedved en Berger. Kuka en Drulak.

Stand in groep 5

Noorwegen	9-20
Tsjechië	9-18
Nederland	9-17
Belarus	10-11
Luxemburg	9-10
Malta	10-2

AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel. 376620/376626)
zwembad:
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): ma. t/m vri. van 10.00-14.00 uur; wo. gesloten; za. en zo. van 14.00-17.00 uur.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
dammen:
do. van 15.00-18.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGÍA
(Tel. 612573)
lessen:
do. van 19.30-23.00 uur - **Sentro di Bario Janwé.**
zaterdag van 09.00-12.00 uur - **IPK-gebouw** (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

CURAÇAO BULLETS SKATERS
(Schaatsclub Curaçao).
elke do. van 17.00-20.00 uur training *in line skates* en *skeelers op de Koredo* (beginnende aan de kant van ITC). Voor meer informatie **tel.: 377289** (vragen naar Kees).

PAROCHIEHUIS STA. FAMIA
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **damlessen** o.l.v. S. Riedel.

KURÁ DI SHON FIL
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **voetballen** o.l.v. S. 'Papi' de Windt.

WOENSDAG

VOETBAL
(Federashon di Futbòl Kòrsou)
18.15 uur (tweede divisie) Hubentut Westpunt vs De Koning;
20.15 uur (eerste divisie) Jong Colombia vs CH Mahuma - stadion Sentro Deportivo Kòrsou.
18.15 uur (tweede divisie) Estudiantes vs Porta Blanku;
20.15 uur (eerste divisie) Jong Holland vs SUBT - Stadion dr. Antoine Maduro (Kintjan).

Masters

Chang, Sampras en Becker winnen

FRANKFURT- Pete Sampras opende de Masters gisteren in de Festhalle van Frankfurt droog en zakelijk. Hij deed geen stap teveel en kwam nooit in gevaar in zijn duel van een uurtje tegen Kafelnikov, 6-3 en 6-3. Ook Micheal Chang en Boris Becker zegevierden. Respectievelijk van Muster en invaller Ferreira.

Boris Becker dreef zijn vader Karl-Heinz en zijn supporters tot de limiet van hun incasseringsvermogen. De bijna 29-jarige Duitser was ruim twee uur aan het werk tegen invaller Ferreira. Op het achtste matchpunt sloeg hij toe, 4-6, 6-2 en 7-6 (5).

Muster en Chang gingen elkaar te lijf vanaf de baseline. De Amerikaan met Chinees bloed verloor de eerste set (4-6) maar vond vanaf de tweede set altijd antwoord op de zwiepende forehands van de Oostenrijkse gravelspecialist, 6-2, 6-3. Voor Muster was het zijn 101e enkelspel in dit seizoen en zijn 15e nederlaag. Courier en Enqvist kwamen op de eerste dag niet in actie.

NUMMER 1?

Muster, derde van de wereld achter Sampras en Agassi, had een fantastisch jaar. Hij won twaalf toernooien, waarvan elf op gravel plus het indoortoernooi van Essen. In Frankfurt is hij de enige speler die Sampras ervan kan weerhouden het jaar als nummer een af te sluiten. Dan moet hij de Masters winnen en mag Sampras de finale niet halen.

Muster was na de twee uur en twee minuten een rancuneuze verliezer. "Ze zeggen dat ik altijd blessures veins", bromde hij. "Maar Chang is altijd geblesseerd in een wedstrijd die gelijk opgaat. Misschien wil hij zijn tegenstander daarmee onder druk zetten." Chang had last van kramp in de derde set.

"Ik dacht", zei Muster, "Dat hij deed alsof hij last had van kramp. Maar voor iemand met kramp gewoog hij anders behoorlijk snel. Vraag hem hoe hij speelt met kramp. Misschien speelt hij beter met kramp." Chang verklaarde dat hij in de wedstrijd te weinig had gedronken en daardoor last kreeg van krampverschijnselen.

Becker maakte overwerk van zijn openingsduel op zijn tiende Masters. "Ik raakte geen bal in de eerste set. Pas in de tweede kwam ik los", zei hij na de twee uur en zes minuten tegen Ferreira. De Zuid-afrikaan was op safari in Tanzania, toen hij werd opgetrommeld als invaller voor Agassi.

Ferreira speelde in de eerste set vrijwel foutloos, sloeg 80 procent van zijn eerste opslag binnen de lijnen, brak Beckers opslag in de eerste game en pakte de set met 6-4. De 7000 becker-fanatici werden wit om de neus, maar hervonden zich snel. Hun favoriet trok de stand met 6-2 gelijk.

In de derde set groeide het duel uit tot een thriller met spectaculaire rally's. Becker grossierde in breekpunten, maar Ferreira vond altijd een ontsnappingsweg. De partij vond het hoogtepunt in de twaalfde game. Becker leidde met 6-5 en creëerde op de opslag van Ferreira vier matchpunten.

Wederom ontsnapte Ferreira, tot ongenoegen en ontzetting van de Becker-fans. Vader Karl-Heinz moest een supporter tot bedaren brengen die met zijn colbertje stond te zwaaien. "Die man was een storende factor", gaf Becker toe. "Wat zou er gebeurd zijn als alle toeschouwers waren gaan staan om met hun jasjes te gaan zwaaien?"

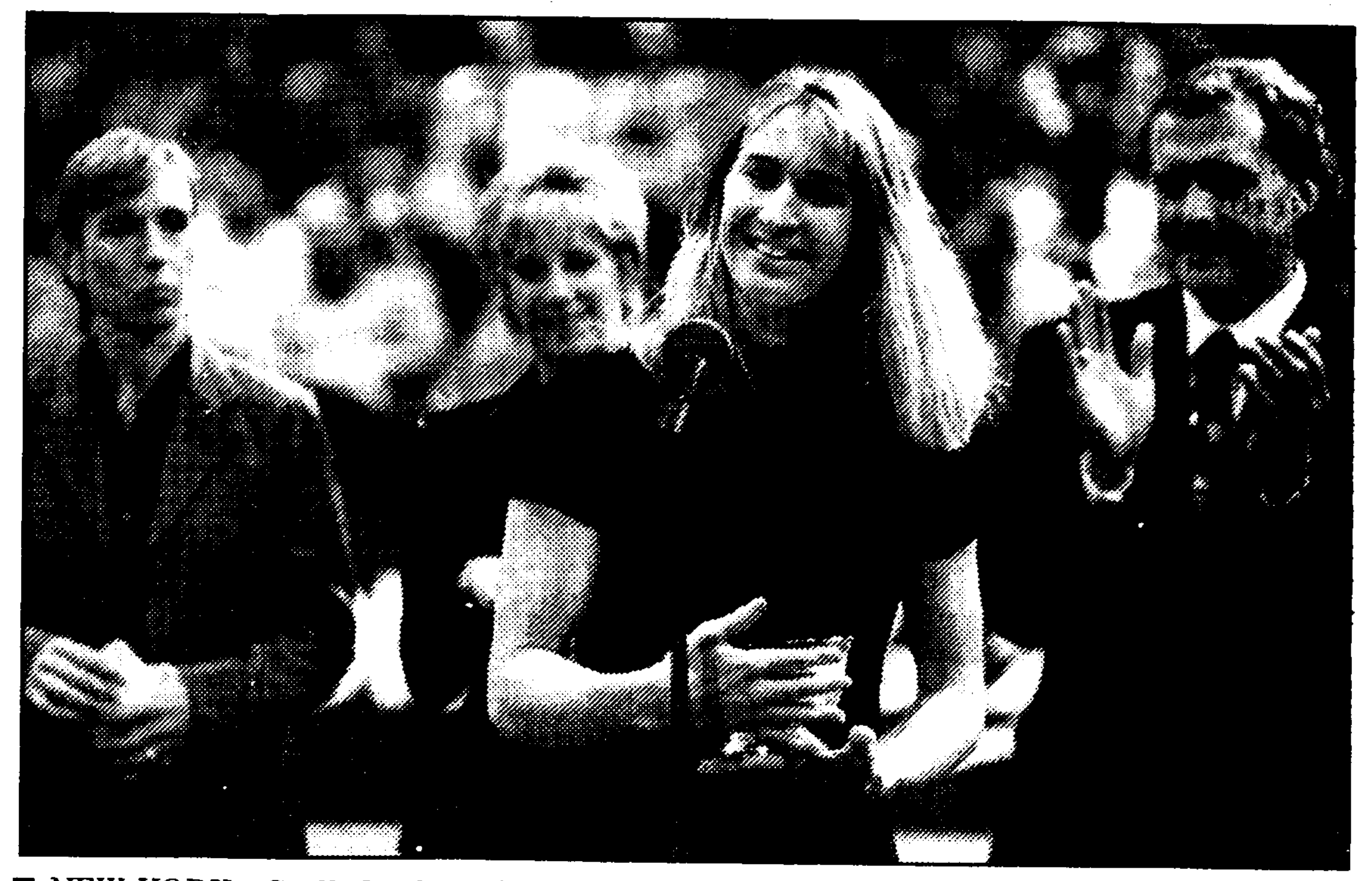
In de tiebreak liep Becker via 4-0 en 5-1 vlot naar 6-2. Drie van de vier matchpunten leverde hij daarna in. Ferreira speelde andermaal voor Houdini. Op 6-5 en de achtste wedstrijdbal voor Becker retourneerde hij de tweede opslag van de Duitser recht in het net, 7-5.

ZAKEN

Daarvoor had Sampras in zijn 103e week als nummer een van de wereld Kafelnikov met 6-3, 6-3 opgebracht. De Amerikaan droeg een blauw-wit gestreepte broek die veel weg had van een pyjama-short, maar speelde als een zakenman in een driedelig Armani-pak. Droog, economisch, zonder nonsens.

Het duel was een voorproefje voor de Davis Cupfinale tussen Rusland en de Verenigde Staten, begin december in Moskou. "Geen vergelijking", vond Kafelnikov. "In Moskou spelen we op gravel." Bovendien is het onzeker of Kafelnikov meespeelt in de Russische hoofdstad. Hij heeft al langer last van een peesontsteking in de linkerknie.

Tennister van het jaar

■ *NEW YORK - Steffi Graf, hier tijdens de uitreiking van de prijs voor de beste tennister van het jaar, speelde vandaag alweer tegen Amanda Coetzer in het Masters-toernooi voor vrouwen en won met tweemaal 6-2.*

Brenda Schultz verder in Masters

NEW YORK - Brenda Schultz is verder dan ooit in de WTA Masters. Door de overwinning (6-2, 7-6) op Magdalena Maleeva bereikte de Nederlandse vandaag de kwartfinales. Vorig jaar werd Schultz bij haar debuut in de eredivisie van het vrouwentennis in de eerste ronde uitgeschakeld door Steffi Graf.

In New York hebben de top-zestien van de wereldranglijst twee miljoen dollar te verdelen. Schultz staat veertiende, Maleeva zevende. In de partij was van dat standsverschil niets te merken. Schultz serveerde haar tegenstandster dol. Als overstekend wild, dat als versteend voor de koplampen van een grote truck staat, keek Maleeva de ballen na.

De 20-jarige Bulgaarse was de tweede speelster uit de top-acht, die uit het toernooi verdween. Een dag eerder was de Francaise Mary Pierce hetzelfde lot overkomen tegen de Duitse Anke Huber. Haar landgenote Steffi Graf, favoriete, won woensdag met tweemaal 6-2 van de Zuidafrikaanse Amanda Coetzer. Ook Mary-Joe Fernandez (VSt/8) haalde de kwartfinales, ten koste van landgenote Chanda Rubin: 3-6, 6-2, 6-3.

Schultz had een uur en 21 minuten nodig voor haar huzarenstukje. Haar opslagen bereikten een snelheid van 180 kilometer per uur, maar ook aan het net liet de 1,88 meter lange Noordhollandse zien dat haar tennis dit jaar is verbeterd. Twee weken geleden won ze het toernooi in Quebec, vorige week werd ze in de tweede ronde in Philadelphia uitgeschakeld door Gabriela Sabatini, tijdens de WTA Masters haar dubbelpartner.

In de eerste set demonstreerde Schultz haar suprematie. Nooit kreeg ze een breekpunt tegen, de opslag van Maleeva werd in de tweede en achtste game gebroken: 6-2. In de tweede game van de tweede set kwam Schultz met 40-0 voor, maar kon niet uitlopen naar 2-0. Haar kracht nam af, ook getuige een dubbele fout in de negende game. In de tiebreak had de Nederlandse, getrouwd met de Amerikaan McCarthy, alles weer op een rijtje. Met twee aces en een serve-volley besliste ze de partij. "Toen gaf mijn opslag echt de doorslag", zei Schultz.

Graf had geen moeite met Coetzer, op wat de Amerikanen zich als 'Welcome Back Monica Night' hadden voorgesteld. Seles, die werd bedoeld, meldde zich echter voor het toernooi af. Graf noemde na afloop 1995 als het beste jaar in haar tenniscarrière. Daarmee wilde ze vooral aangeven dat ze inmiddels blessure- en fiscale perikelen uit haar hoofd heeft gezet. Sportief was 1988 ongetwijfeld beter, toen won de Duitse alle vier Grand Slamtoernooien.

Nu deelt Graf de eerste plaats op de wereldranglijst met Monica Seles. Zij hoopt volgende week in de finale van de Federation Cup haar rentree op de tennisbaan te maken. De Amerikaanse teamcaptain Billie-Jean King selecteerde verder Martina Navratilova, Lindsay Davenport, Mary-Joe en Gigi Fernandez, Chanda Rubin en Amy Frazier voor het toernooi, dat op 25 en 26 november in Valencia wordt gehouden.

Uitslagen

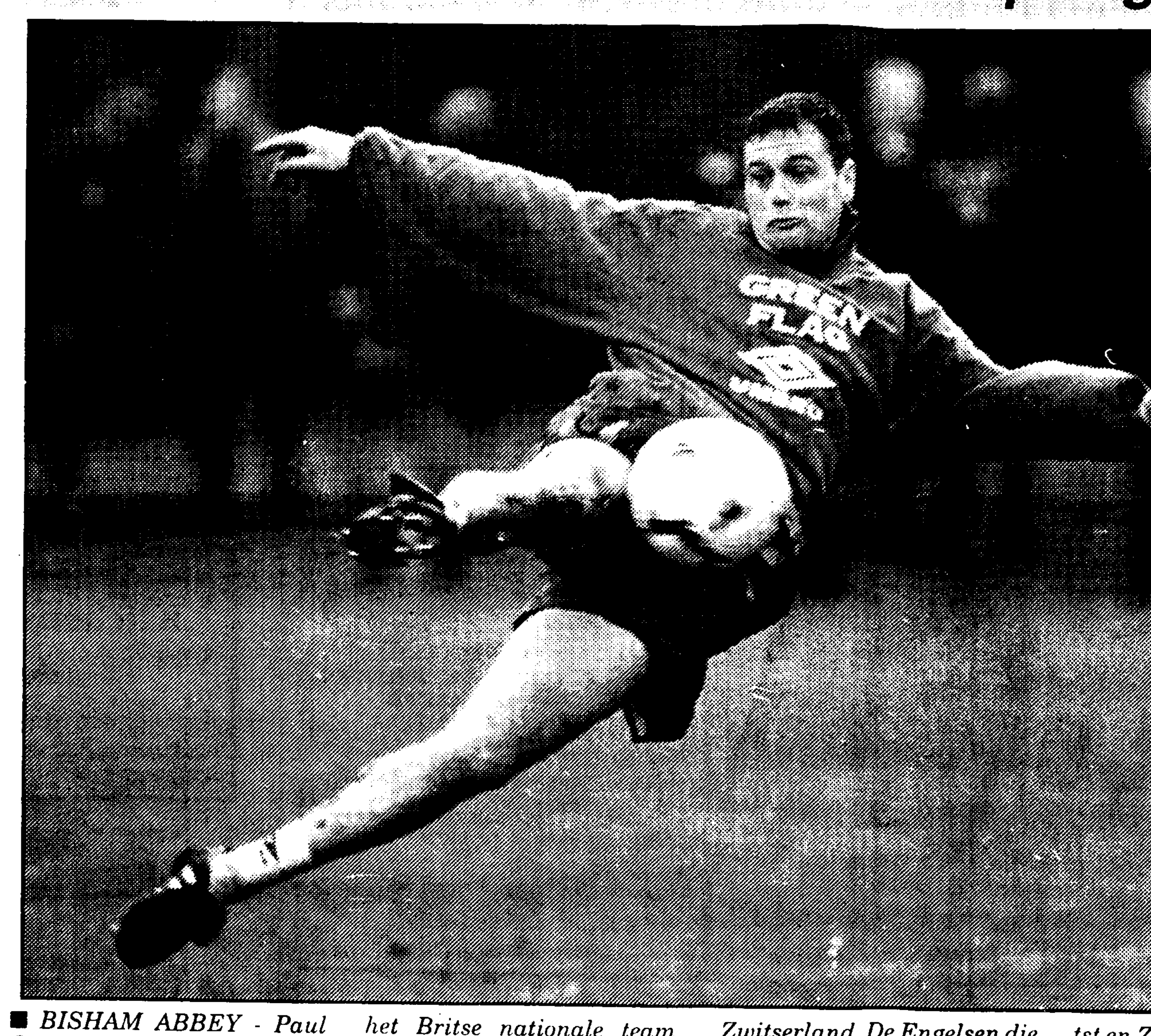
Masters vrouwen, 3,2 miljoen gulden.
Eerste ronde: Schultz (Ned)-Magdalena Maleeva (Bul/7) 6-2 7-6; Graf (Dui/1)-Coetzer (ZAf) 6-2, 6-2, Mary-Joe Fernandez (VSt/8)-Rubin (VSt) 3-6, 6-2 en 6-3.

Mendoza zwaait maandag af als voorzitter Real

MADRID - Ramon Mendoza treedt maandag 20 november officieel af als voorzitter van Real Madrid. Dat heeft hij gisteren aangekondigd. Hij leidde de koninklijke vanaf 24 mei 1985 en werd twee keer herkozen, voor het laatst gebeurde dat in februari van dit jaar. Vice-voorzitter Lorenzo Sanz zal zeer waarschijnlijk fungeren als waarnemend praeses.

Onder 'roerganger' Mendoza, nu 68 jaar, werd Real Madrid zes keer landskampioen. Twee keer werd de nationale beker veroverd, twee keer de Supercup en eenmaal de UEFA-beker (In 1986). Mendoza zal zondag niet aanwezig zijn bij de derby tussen Real Madrid en koploper Atletico Madrid. Maandag komt hij wel naar het Santiago Bernabeu-stadion om afscheid te nemen van spelers en technische staf.

'Gazza' traint met nationale ploeg

■ *BISHAM ABBEY - Paul Gascoigne in een stijlvolle actie tijdens de training van het Britse nationale team, dat vanavond een vriendschappelijke wedstrijd speelt tegen Zwitserland. De Engelsen die het EK volgend jaar organiseren zijn automatisch geplaatst en Zwitserland is al uitgespeeld.*

'Decision day' in Europa

DEN HAAG - Nederland, Noorwegen en Tsjechië zitten in de spannendste groep in de aanloop naar de EK voetbal in Engeland. Alle drie de landen kunnen vandaag, decision day in Europa met negentien duels op het programma, de eerste plaats halen. Ze lopen ook alle drie nog kans op uitschakeling.

Tot nog toe zijn pas vier landen in een veld van zestien zeker van deelname: Gastheer Engeland, Spanje, Rusland en Zwitserland. Voor de overige twaalf plaatsen in het toernooi van 8 tot 30 juni in Engeland komen nog vijftien landen in aanmerking: Roemenië, Frankrijk, Denemarken, Turkije, Kroatië, Italië, Noorwegen, Tsjechië, Nederland, Portugal, Ierland, Oostenrijk, Bulgarije, Duitsland en Schotland. Afgezien van prestige staat veel geld op het spel. De zestien deelnemers kunnen ruim negentig miljoen gulden verdelen tijdens de eindronde, waarvan tien miljoen voor de winnaar.

Spanje was kampioen in 1964, Rusland vier jaar eerder bij de ouverture van het continentale kampioenschap. Op Oranje na, dat nog een lange weg te gaan heeft, zijn ook de overige EK-winnaars dichtbij plaatsing: Italië (1968), Duitsland (1972 en 1980), Tsjechoslowakije (tegenwoordig Tsjechië, 1976), Frankrijk (1984) en titelhouder Denemarken.

1 of 2

In sommige groepen is in feite alleen nog interessant wie de groep wint. Zo is Zwitserland al zeker van plaatsing, maar kan Turkije de eerste plaats nog halen door in Zweden te winnen. Interessant is de topper in groep zeven tussen Duitsland en Bulgarije in Berlijn. De Oosteuropeanen wonnen verrassend de laatste twee onderlinge duels, waaronder de kwartfinale van het WK, en hebben nu aan een gelijkspel genoeg.

Bondscoach Penev zei in het trainingskamp in Oostenrijk: "Als meneer Vogts denkt dat we bang zijn voor het Duitse team, dan overschat hij zichzelf schromelijk. Wij hebben sinds het WK van 1994 in de Verenigde Staten voortdurend onze klasse bewezen en laten zien dat we met de Duitsers meekunnen."

Frankrijk heeft in groep 1 het voordeel dat het thuis tegen Israel veel later mag aftrappen dan concurrent Roemenië in de uitwedstrijd tegen Slowakije. Tot woede van de Roemenen, die officieel protesteerden bij de UEFA wegens competitievervalsing. De UEFA wees de klacht af, hetgeen te maken had met uitzendtijden op tv. De landen nemen woensdag vooraf een minuut stilte in acht ter nagedachtenis aan de onlangs vermoorde premier Rabin.

Als landen gelijk eindigen in punten, zijn de volgende criteria beslissend voor de volgorde:
1 Aantal punten in de onderlinge dels
2 Doelsaldo „ „
3 Uitdoelpunten „ „
4 Als 1-3 geen beslissing brengen, dan de resultaten in alle kwalificatieduels.
5 Sportiviteit. Zover zal het overigens niet komen.

De acht nummers twee worden naast elkaar gelegd. Alleen hun resultaten in de wedstrijden tegen de groepswinnaars en de nummers drie en vier tellen voor een speciaal klassement, waarbij dezelfde regels gelden als bovenstaand omschreven. De beste zes nummers twee gaan naar Engeland, zeven en acht spelen op 13 december in Liverpool een beslissingswedstrijd. Nederland behaalt bij een zege op Noorwegen acht punten op dat lijstje en dat is betrekkelijk weinig. Vandaar dat een beslissingswedstrijd in dat geval vrijwel zeker is, met Ierland of Oostenrijk als meest waarschijnlijke tegenstander.

Gedenkteken voor Casartelli

PORTET D'ASPET - Lance Armstrong heeft gisteren een zwartmarmeren gedenkteken onthuld voor Fabio Casartelli. De zuil staat in de afdaling van de Portet d'Aspet, op de plek waar de Italiaanse coureur dit jaar in de *Tour de France* viel en overleed.

De plechtigheid werd bijgewoond door 300 genodigden, onder wie de vrouw van Casartelli, zijn zoontje Marco en zijn ouders. Pater Farina uit Casartelli's geboortedorp bij Como deed de inzegening. Armstrong onthulde het teken. Hij was kopman van de Motorola-ploeg, waarvan Olympisch kampioen Casartelli lid was.

De Italiaanse beeldhouwer Bruno Luzzani ontwierp de zuil. Het gaat om een initiatief van James Ochowicz, de directeur-sportif van Motorola, en Jean-Marie Leblanc, de directeur van de Tour.

Ruim een ton voor Roemenen

BOEKAREST - De Roemeense voetballers mogen bij kwalificatie voor de eindronde om de Europese titel van volgend jaar in Engeland een bedrag van omgerekend 110.000 gulden tegemoet zien. Dat maakte Mircea Randicoiu van de Roemeense voetbalbond gisteren in Roemenië bekend.

Bel de vakman!

Bewaar deze pagina met handige adressen en telefoonnummers

Overheidsdiensten in VS gesloten

■ *NEW YORK - Glenn Barnett moet Nee verkopen. Het Vrijheids-en Ellis-museum is namelijk gesloten en de gelijknamige veerdienst is uit dienst genomen als gevolg van de onverhoedse sluiting van talrijke niet essentiële diensten van de federale overheid omdat de begroting nog niet rond is voor het inmiddels begonnen begrotingsjaar. Ook de onlangs door koningin Beatrix en prins Claus geopende Vermeertentoonstelling treft hetzelfde lot.*

(AFP-satellietfoto)

DICHT

Voorgaande "sluitingen " bij VS-overheid

Datum	Duur	ontslagen personeel	Kosten
23 November 81	1/2 dag	300,000	$ 80-90 miljoen
4 Oktober 1984	1/2 dag	500,000	$ 65 miljoen
17Oktober 1986	1/2 dag	500,000	N/B
6 Oktober 1990	3 dagen (weekeind	N/B	$ 3.4 miljoen
14 November 1995	vanaf dinsdag 14	800,000 *	N/B(niet bekend)

* Totaal aantal VS regeringsambtenaren in 1995: 2.6 mijoen

AFP Amigoe Infografiek-

Zo'n 800,000 overheidswerknemers voelen aan den lijve de maatregel van de Amerikaanse regering om federale diensten van de ene op de andere dag te sluiten omdat er geen geld op de begroting voor aanwezig is, omdat deze niet is goedgekeurd. Sinds 1981 is dit vier keer voorgekomen.

President Venetiaan:

Geen onderzoek Decembermoorden'

PARAMARIBO - Er zal voor de verkiezingen van 1996 geen onderzoek worden ingesteld naar de "Decembermoorden" van 1982. Dat heeft president Ronald Venetiaan dinsdagavond in het Surinaamse parlement verklaard.

Ex-leger- en regeringsleider Desi Bouterse, die als voorzitter van de Nationale democratische partij hoge ogen gooit naar een plek in het machtscentrum, wordt als verantwoordelijke voor die moorden beschouwd. Zonder aan te geven wie recentelijk hebben aangedrongen op een justitieel onderzoek, zei Venetiaan "dat de reactie niet door allen in dank is afgenomen".

BEGROTINGSBEHANDELEING

Politici in Paramaribo menen dat Venetiaan doelt op de Organisatie voor Gerechtigheid en Vrede (OGV) en Nederlandse regeringsfunctionarissen. De OGV dringt al jaren aan op onderzoek naar de moorden van 1982 en andere mensenrechtenschendingen die tijdens het regime van Bouterse werden gepleegd. "Bevriende mogendheden maken ook manoeuvres om sommige politici van weleer veroordeeld te krijgen en uiten nu al hun bezorgdheid over wat er zou moeten gebeuren als Bouterse in het machtscentrum komt."

De president is er echter van overtuigd dat het volk op basis van het door zijn regering gevoerde beleid een verstandige keuze zal maken. "Wees niet te ongeduldig met je behoefte naar onderzoek en geef het volk de gelegenheid om rustig zijn verkiezing te houden", zei Venetiaan tegen mensen die aandringen op justitiële stappen tegen Bouterse. Hij herhaalde deze woorden tijdens de algemene beschouwingen, de begrotingsbehandeling.

DONKERE BLADZIJDE

Bouterse zelf heeft herhaaldelijk gezegd dat 8 december 1982 een "zwarte bladzijde" in de Surinaamse geschiedenis is, maar dat het volk vooruit moet kijken. Vijftien juristen, vakbondsleiders en politici werden, naar beweerd wordt onder leiding van Bouterse, door militairen uit de weg geruimd. Kennelijk om rust in de gemeenschap te bewaren, hebben de democratische regeringen die sinds het einde van het militaire regime in 1987 aan de macht zijn gekomen, nooit opdracht tot een onderzoek gegeven. Venetiaan beloofde dat in 1992 wel.

Plan van officieren president en legertop te elimineren

Pakistan: coup voorkomen

ISLAMABAD - Een groep Pakistaanse legerofficieren heeft geprobeerd premier Bhutto, president Leghari, en de gehele legertop van het land te vermoorden om vervolgens een fundamentalistische staat te stichten.

Dit heeft de Pakistaanse minister van Defensie Shaban Mirani dinsdag in de senaat verklaard. De samenzweerders zijn eind september gearresteerd. De arrestatie van enkele hoge officieren werd al in oktober gemeld door premier Bhutto, maar tot dusver was niet bekend wat de precieze aanklacht was en om wie het ging. De verdachten zullen voor een militaire rechtbank verschijnen.

Volgens Mirani waren bij de couppoging een generaal-majoor, een brigadegeneraal, drie kolonels, een half dozijn lagere officieren en enkele burgers betrokken. De samenzweerders waren onder meer van plan geweest om op 30 september een vergadering van militaire commandanten in Rawalpindi te bestormen. De coupplegers zouden zelf hebben verklaard dat ze een Islamitisch regime wilden vestigen, gebaseerd op de Sharia, de Islamitische wetgeving. Mirani zei echter dat de betrokkenen geen banden hadden met religieuze groeperingen, en dat religie slechts een voorwendsel was voor het vervullen van persoonlijke ambities. "Het is belangrijk te weten dat de twee hoge officieren waren gepasseerd voor promotie", aldus Mirani.

Hoewel er geen mededelingen zijn gedaan omtrent de identiteit van de samenzweerders, is de bewuste generaal-majoor volgens waarnemers Zaheer-ul-Islam, een voormalige militair attaché in New Delhi. Deze had na de coup opperbevelhebber van het leger moeten worden.

Behalve een groot aantal wapens zouden er gedetailleerde plannen voor een staatsgreep zijn gevonden, waaronder een ontwerp-grondwet, een toespraak die na de coup moest worden uitgezonden en een lijst met namen van mensen die moesten worden geëlimineerd.

De Jamaat-i-Islami heeft de arrestatie van de officieren veroordeeld. De rechtse oppositiepartij vermoedt dat het een poging is van de regering om het leger te zuiveren van religieuze elementen.

Pakistan is formeel een Islamitische republiek, maar de regering-Bhutto probeert een wat liberalere koers te varen. De steun van het leger wordt daarbij gezien als onontbeerlijk. Gedurende het grootste deel van Pakistans geschiedenis, die begon in 1947 bij de afscheiding van India, is het land geregeerd door de militairen.

Arron: Den Haag komt nooit van ons af wegens dekolonisatieplicht

Nederland-Suriname: frustrerende banden

PARAMARIBO - Ontevreden. Gefrustreerd. Teleurgesteld. Woorden die bij de meeste Surinaamse politici voor in de mond liggen wanneer zij de relatie met Nederland beschouwen. "Er bestaat wantrouwen. De Nederlandse politici hebben te weinig fiducie in het vermogen van Suriname om zijn eigen ontwikkeling tot stand te brengen en in Paramaribo heerst de indruk dat Nederland de soevereiniteit niet serieus neemt", constateert oud-premier Henk Arron. Jules Wijdenbosch, de fractievoorzitter van de Bouterse's partij NDP, stelt dat de mensen die in 1975 het land onafhankelijk maakten nooit het huidige Suriname voor ogen hadden. "Het proces naar nationale zelfstandigheid is volledig mislukt. We zijn nu afhankelijker dan twintig jaar geleden."

Volgens de Surinaamse regeringsadviseur Adhin ligt de oorzaak van deze Surinaamse frustraties vooral bij Nederland. "Nederland weet niet wat het met Suriname aan moet. Het beleid is niet eenduidig. Aan de ene kant behandelen ze ons alsof we een provincie zijn. Maar aan de andere kant doen ze net alsof ze niets met ons te maken hebben en zeggen ze zich niet te willen mengen in de interne aangelegenheden."

Wat een model-dekolonisatie had moeten worden, een voorbeeld voor de wereld van hoe een kolonie zelfstandig en welvarend kan worden, is uitgelopen op een debacle. Twintig jaar onafhankelijkheid heeft Suriname militaire dictatuur, burgeroorlog en een zware economische crisis gebracht. En veel ergernis over de houding van Den Haag.

EEN STEM

Dat begon al bij de onafhankelijkheid zelf. In Suriname was de basis daarvoor de smalst denkbare. Slechts het overlopen van een lid van de oppositie liet de weegschaal doorslaan naar het kamp van de regerende Nationalisten. Adhin: "Het onafhankelijkheidsstreven werd vooral vanuit Nederland gevoed. De regering-Den Uyl wilde niets liever. Ze voelde zich ongemakkelijk met Suriname. Want hoe kon ze bevrijdingsbewegingen in Vietnam en Angola steunen terwijl ze zelf een koloniale mogendheid was. Maar de voorwaarden in Suriname voor een redelijke mate van zelfstandigheid waren er niet. Er was geen weerbare economie en we waren niet in staat voldoende mensen op te leiden die er voor kiezen om in Suriname te blijven, in plaats van naar Nederland te vertrekken."

Volgens Arron, de belangrijkste voorvechter van de onafhankelijkheid, ging het mis toen de regering-Den Uyl twee jaar later het veld ruimde voor het conservatieve kabinet Van Agt-Wiegel. "Toen kwamen er politici die minder affiniteit met Suriname hadden en groeide het wantrouwen." Bovenal maakte Den Haag volgens hem de verkeerde keuze. Haagse politici zagen dat van de ontwikkelingsprojecten die gefinancierd werden uit de pot van 3,5 miljard gulden die bij verdrag aan Suriname was toegekend, niets terechtkwam en dat de leegloop voortduurde. Tot hun opluchting, en ook die van veel Surinamers, schoot in februari 1980 een aantal onderofficieren, onder wie Bouterse, de regering van Arron weg. De premier verdween in de gevangenis en de nieuwe machthebbers kregen vijfhonderd miljoen gulden van Den Haag als stimulans om een nieuwe koers in te slaan die ditmaal vrij van corruptie zou zijn.

DIEPTEPUNT

Maar Bouterse en de zijnen wisten totaal niet wat zij met de regeermacht aan moesten. Zij raakten verstrikt in onderlinge twisten, zwalkten van een extreem-linkse ideologie naar een fel nationalistische. Hun revolutie verviel in repressie en terreur. In een interview met De Ware Tijd verklaarde Bouterse onlangs waar het aan schortte. "De militairen kwamen in conflict met zich zelf. Ze waren getraind om burgerlijke gezagsstructuren te beschermen en moesten nu in een geheel andere manier gaan denken. Militairen begrepen niet waar het om ging. Ze dachten dat als je een wapen hebt, je ook de macht hebt. Persoonlijke rekeningen werden vereffend en kleine excessen groeiden uit tot grove obstructie. Aan beide kanten nam de agressie toe."

Het dieptepunt was 8 december 1982 toen de militairen vijftien vooraanstaande Surinamers vermoordden om daarmee elk verzet de kop in te drukken. Nederland schrok en schortte de ontwikkelingshulp op. Volgens Frank Playfair, die uit het Bouterse-kamp vertrok toen hij merkte dat men zich daar te veel om eigen gewin en te weinig om de ontwikkeling van het land bekommerde, ging Den Haag daarna volledig over de schreef. "Nederland begon een openlijke oorlog met Suriname. Daar was geen reden voor want Bouterse was niks bijzonders aan het doen. Het inzetten van een huurlingenleger. Het plegen van terroristische activiteiten. Al die doden. Het land is kapot gemaakt."

DIEVENGILDE

Playfair vindt dat Nederland daarna meer medewerking had moeten bieden bij de pogingen terug te keren naar democratische verhoudingen. "Het is logisch dat Den Haag inzicht wil hebben in de besteding van de verdragsmiddelen. Maar Nederlandse politici begrijpen de problematiek van ontwikkelingslanden onvoldoende. Hun dilemma is dat ze oude politici steunen die niet bij machte zijn het land te besturen. Ze blijven zich maar verbinden met die VHP- en NPS-kliek. Ik zeg het ze geregeld. Je verbindt je aan een dievengilde. En je zult zien dat ze bij de volgende verkiezingen worden weggevaagd. Ondanks alle steun van Nederland. Gewoon, omdat ze niet deugen."

Niet alleen de kritische oppositieleider ergert zich aan de koers die Den Haag vaart. Ook binnen het regeringskamp overheersen de frustraties. Arron: "Alle mooie woorden ten spijt werden steeds nieuwe voorwaarden gesteld en bleef volledig herstel van de betrekkingen uit." Hij zegt dat er een direct verband bestaat tussen het restrictieve beleid van Nederland en de Telefooncoup van december 1990, toen Bouterse en de zijnen voor de tweede maal zijn regering wegstuurde.

De oude partijen hadden in 1987 juist de verkiezingen gewonnen op de verwachting dat Nederland over de brug zou komen als zij weer aan de macht waren. Maar Den Haag liet slechts enkele druppels uit de geldkraan komen. Nederland wilde eerst een duidelijk plan van de regering zien hoe zij de Surinaamse economie ging saneren en vond dat de militairen nog veel teveel invloed hadden op het bestuur van het land.

TWEE BRUGGEN

Maar ook na presentatie van het structureel aanpassingsprogramma, dat inderdaad jaren op zich liet wachten, bleef de economische hulp beperkt. Daarin boden de wijziging van de grondwet noch het vertrek van de oude legerleiding, waarmee het zogeheten "machtsvraagstuk" werd opgelost, verandering. Want er volgde een nieuwe barricade. Den Haag stelde dat een betrouwbare sanering van de economie slechts plaats kan vinden onder supervisie van het IMF, het Internationaal Monetair Fonds.

Zelfs iemand als Lachmon, de VHP-voorman die in Suriname de bijnaam Prins van Oranje heeft vanwege zijn pro-Nederlandse gezindheid, verbaast zich geregeld over de starre opstelling. Ook nu nog. Zo pleit hij al jaren voor investeringen in de infrastructuur, zoals ook in het raamverdrag is overeengekomen. "Er zijn twee bruggen die voor de ontwikkeling van Suriname van levensbelang zijn: Eén over de Coppenamerivier en één over de Surinamerivier bij Paramaribo. Met die bruggen is het land ontsloten, is er een oost-westverbinding tot stand gebracht en wordt Paramaribo ontlast. Het is onbegrijpelijk dat Nederland dat niet ziet."

GEMENEBESTBAND

Het Ontwikkelingsverdrag van 1975. Het raamverdrag van 1992. Prachtige overeenkomsten die Suriname veel geld en veel Nederlandse betrokkenheid beloven. Maar met name onder Surinamers in Nederland, en die vormen tenminste eenderde van de Surinaamse bevolking, leeft de gedachte dat de band nog intensiever zou moeten omdat de politici in Paramaribo de capaciteiten missen om goed te besturen. Een aantal pleit voor een referendum over de vraag of hun geboorteland niet opnieuw deel van het koninkrijk moet gaan uitmaken in de vorm van een Gemenebest-relatie. In Paramaribo is daarvoor geen gewone meerderheid te vinden, laat staan de volgens de grondwet noodzakelijke tweederde.

Ook politici die de relatie met Nederland koesteren, en begrip hebben voor de aarzelende houding van Den Haag, staan sceptisch tegenover het idee. Zoals Adhin: "Ik zie meer heil in het raamverdrag. Dat is uniek. Het kent een juridisch afdwingbare plicht tot samenwerking terwijl een Gemenebest-constructie een veel vrijblijvender gentlemen's agreement is. Bovendien moet eerst duidelijk worden wat men bedoelt met de kreet 'terug naar het koninkrijk'."

Volgens oud-premier Arron gaat de discussie voorbij aan de essentie van de relatie tussen beide landen. "De kern is dat Nederland nooit van ons af komt. Dat klinkt misschien neokoloniaal maar is het niet. Nederland heeft in 1975 de plicht tot dekolonisatie op zich genomen. En dat gaat nog zeer lang duren. Daarom is het, ook voor Nederland, van het grootste belang dat de verhoudingen tussen beide landen goed zijn."

Atlantis afgemeerd bij MIR

■ *KENNEDY SPACE CENTER - Het Amerikaanse ruimteveer Atlantis (helemaal onderaan) is gekoppeld aan het Russische ruimtestation MIR. De Atlantis met zijn vijfkoppige bemanning kwam niet met lege handen. Men leverde een nieuw type koppelingsmoduul bij MIR af. Dit moet het koppelen van ruimtevaartuigen in de toekomst vergemakkelijken.*

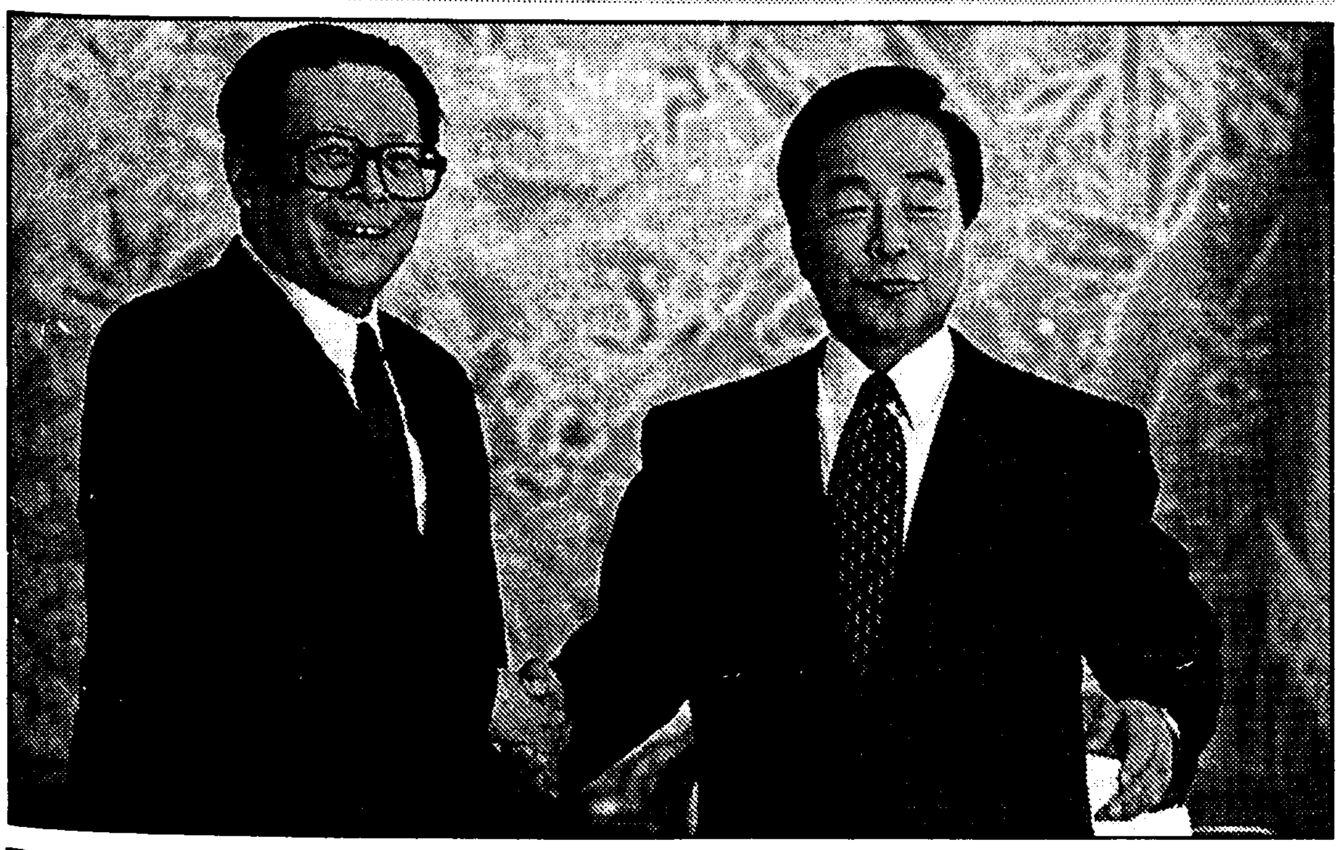
Israël na moord op Rabin:

Kogelvrije vesten nodig

JERUZALEM - Israel heeft na de moord op premier Rabin gevraagd om snelle levering door de Verenigde Staten van honderden kogelvrije vesten. Dat heeft het dagblad Maariv dinsdag gemeld. De vesten zijn bestemd voor veiligheidsbeambten en Israelische functionarissen die veel risico's lopen. Volgens de Israelische media zal premier Peres in ieder geval voorlopig een kogelvrij vest dragen wanneer hij zich in grote menigtes begeeft. Eerste onderzoeken naar de bescherming van Rabin op het moment van de aanslag toonden aan dat er grote lacunes in de veiligheidsmaatregelen zaten.

Sommige Israeliers klagen over de verscherpte bewaking sinds de aanslag op Rabin. Op de conferentie van de Arbeidspartij, maandag, werden zelfs parlementsleden gefouilleerd. "De overdreven veiligheidsmaatregelen waaraan we ons moeten onderwerpen doen denken aan een Zuidamerikaanse bananenrepubliek. We zijn van het ene in het andere uiterste gevallen", aldus parlementslid Yossi Katz.

Zuidkoreaans-Chinese top

■ SEOUL - *In het Blauwe huis, het presidentiële paleis van Zuid-Korea in de hoofdstad Seoul ontving president Kim Young Sam (links) zijn Chinese ambtgenoot Jiang Zemin. Voor zij in conclaaf gingen poseerden zij voor de pers. Bij het overleg onder vier ogen stond de Noordkoreaanse kwestie centraal.* (AFP-satellietfoto)

China en Zuid-Korea eensgezind:

Japan moet eindelijk eens zijn geschiedenisles leren

SEOUL - China en Zuid-Korea hebben Japan dinsdag onverbloemd gewaarschuwd zijn oorlogsverleden niet te verdoezelen. Zij lieten de gebruikelijke diplomatieke taal in deze ditmaal achterwege. "Japan moet een lesje hebben", zei Zuid-Korea's president Kim Young-Sam dinsdag op een gezamenlijke persconferentie met zijn Chinese ambtgenoot Jiang Zemin in Seoul. Beiden bekritiseerden Tokyo wegens zijn visie op de geschiedenis.

"Wij moeten waakzaam zijn voor de militaristische minderheid in Japan", waarschuwde Jiang. "Sommige Japanse politici hebben nog steeds geen juiste kijk op de geschiedenis. Het voornaamste probleem is dat Japan moet erkennen dat zijn oorlog tegen China een halve eeuw geleden een daad van agressie was."
Kim verwees openlijk naar de jongste rel rond de Japanse minister Takami Eto. Deze trad maandag na felle protesten van Seoul af nadat hij onlangs publiekelijk de Japanse bezetting van Korea had vergoelijkt. Eto zei vorige week dat Japan tijdens de 35 jaar overheersing van het schiereiland (1910-1945) ook goede dingen had gedaan.
Eerder had premier Murayama de Koreanen al tegen de haren in gestreken door te stellen dat het verdrag waardoor Japan Korea in 1910 annexeerde, technisch gezien rechtsgeldig was. Onder de Japanse bezetting, waaraan pas in 1945 een einde kwam, was Korea feitelijk een Japans wingewest.

Kim maakte dinsdag duidelijk dat Zuid-Korea deze offensieve uitlatingen van Japanse kant meer dan zat is. Japanse ministers blijven historische flaters slaan. In de afgelopen anderhalf jaar waren het er zes. "We zullen dat land van die slechte gewoontes moeten afhelpen".
De Zuidkoreaanse president heeft medestanders in Japan. Zo waarschuwde het Liberale dagblad Asahi Shimbun daar dinsdag dat het probleem zal blijven bestaan zolang Japan slecht geïnformeerde en geborneerde politici heeft.

"Elke keer gaat wel de deksel op de beerput door het aftreden van ministers, maar de stank komt alleen maar steeds vaker terug. Sommigen beschouwen hun aftreden zelfs als een soort onderscheiding, waarop je trots kan zijn".

Premier Tomiichi Murayama blijkt een pientere leerling te zijn die de les meteen heeft gesnapt. Hij heeft zich namelijk nog dinsdag per brief aan de Zuidkoreaanse president Kim Young Sam verontschuldigd voor de Japanse koloniale overheersing van het Koreaanse schiereiland.

Murayama beschreef de annexatie van Korea in 1910 als "het resultaat van ongelijke bilaterale verhoudingen in een tijdperk van imperialisme waarin het zelfbeschikkingsrecht van naties niet werd erkend". Hiermee slikt de Japanse premier voor een deel eerdere opmerkingen in.

De bewoordingen van Murayama's excuus komen echter wel overeen met eerdere Japanse verontschuldigingen, waarop toen veel kritiek is gekomen. Met verwijzingen naar "een tijdperk van imperialisme" wordt volgens velen gesuggereerd dat Japan eigenlijk niets anders heeft gedaan als veel andere landen die er koloniën op na hielden. Het valt daarom nog maar te bezien of Murayama's brief in goede aarde zal vallen. In de afgelopen anderhalf jaar zijn al zes Japanse ministers afgetreden na opmerkingen over het oorlogsverleden.

Nigeria kiest kennelijk voor confrontatie-koers

Meer sancties Lagos boven hoofd

LAGOS/DEN HAAG - Nigeria kiest klaarblijkelijk voor de confrontatie met de internationale gemeenschap in het conflict over de executie van negen mensenrechtenactivisten. Het Westafrikaanse land riep maandag zijn ambassadeurs terug uit de Verenigde Staten, Zuid-Afrika en de vijftien landen van de Europese Unie.
De stap komt nadat de zeventien landen zelf hun diplomatieke vertegenwoordigingen in Nigeria hadden teruggetrokken uit protest tegen de terechtstellingen afgelopen vrijdag. "Nigeria dient zich standvastig op te stellen bij besluiten die genomen zijn in het gemeenschappelijk belang van de bevolking", lichtte het ministerie van Buitenlandse zaken de diplomatieke stap toe.
De Europese Unie overweegt verdere sancties tegen Nigeria na de executie van schrijver-activist Saro-Wiwa en acht medestanders. Een totaal wapenembargo, maar ook beperkingen van de olie-import en andere handelsactiviteiten kunnen deel uitmaken van die strafmaatregelen.
De Nederlandse regering overweegt om verdere stappen tegen Nigeria te nemen, liet minister Pronk van Ontwikkelingssamenwerking maandagmiddag doorschemeren. De bewindsman wilde geen uitspraken doen over concrete maatregelen. De beslissing daarover is aan minister van Buitenlandse zaken, die nog in het buitenland is en met wie Pronk nog geen contact heeft gehad. Pronk liet wel blijken dat wat hem betreft verdere stappen nodig zijn. In dat verband vertelde hij dat de oliemaatschappij Shell, die grote belangen in Nigeria heeft, hem om een gesprek heeft verzocht.
Een woordvoerder van de Europese commissie sloot maandag een schorsing van Nigeria door het samenwerkingsverband van de Europese Unie met onder meer de voormalige kolonien in Afrika niet uit. Maar dat zal eerst met de partners van deze ontwikkelingslanden moeten worden besproken, onderstreepte de zegsman.

Van Mierlo aan Vaticaan en Osservatore:

Doe aan euthanasiebeleid van Nederland meer recht

VATICAANSTAD - Minister Van Mierlo van Buitenlandse zaken heeft zaterdag zijn Vaticaanse "collega" aartsbisschop Tauran gevraagd gevrijwaard te blijven van de "onzin" die de Osservatore Romano over het Nederlandse euthanasiestandpunt heeft geschreven.
"Ik heb hem ronduit gezegd dat in Nederland aan het Vaticaanse standpunt meer recht wordt gedaan dan hier in het Vaticaan aan het Nederlandse", zei Van Mierlo zondag na afloop van een dienst met paus Johannes Paulus II in de Kerk der Friezen in Rome.
De minister heeft Tauran gewezen op de "misverstanden en feitelijke onjuistheden" in de weergave door het Vaticaan. De Osservatore, het dagblad van het Vaticaan, had de Nederlandse euthanasiewetgeving met de genocide tijdens het Derde rijk vergeleken. "dit soort onzin" was volgens Van Mierlo tijd om misverstanden op te ruim[en].

Het gesprek van een uur met Tauran noemde Van Mierlo "buitengewoon vruchtbaar".

Uitstel proces tegen DDR top

BERLIJN - Het proces tegen de laatste communistische topfunctionarissen in de voormalige DDR is een week verdaagd. Het proces begon maandag maar de verdediging van Egon Krenz (58) stelde dat de rechters partijdig waren.
Met name rechtbankvoorzitter Hans Georg Brautigam wordt door de advocaten ongeschikt geacht. Zijn vermeende partijdigheid weerhield hem volgens de verdediging ervan drie jaar geleden een rol te spelen in het proces tegen Erich Honecker. Egon Krenz, de laatste communisische partijleider en staatschef in de DDR staat samen met vijf andere leden van het politieke bureau van de toenmalige socialistische eenheidspartij van Duitsland (SED) terecht. Zij worden onder meer verantwoordelijk gehouden voor de dood van mensen die omkwamen bij een poging uit de DDR te vluchten.

KINSHASA - Volgens de Zaïrese televisie is zaterdag een poging verijdeld om de hele legertop van het Afrikaanse land uit te moorden.
De bomaanslag zou zijn beraamd uit protest tegen de geplande gedwongen repatriëring van meer dan een miljoen Hutu-vluchtelingen uit Ruanda, die sinds vorig jaar in Zaïre verblijven. Op het vliegveld van Goma werden drie bommen gevonden. Deze zouden in het vliegtuig worden geplaatst waarmee de hele generale staf van het leger zou vertrekken. Het pakje zou toebehoren aan een medewerkster van de Ontwikkelingsbank voor de Grote Meren, waarin Zaïre, Ruanda en Burundi samenwerken. De man van de verdachte is naar Ruanda gevlucht.

EILANDGEBIED CURAÇAO
Geneeskundige- en Gezondheidsdienst
DENGUE

Het Hoofd van de Geneeskundige- en Gezondheidsdienst vraagt uw aandacht voor het volgende:
Teneinde een toename in het aantal geconstateerde gevallen van dengue te voorkomen zal de Hygiënische Dienst spuitakties uitvoeren. Deze akties zijn ter vermindering van de **Aedes Aegypti** mug die de ziekte overbrengt. U wordt vezocht om gedurende spuitakties in Uw omgeving de volgende instrukties op te volgen:

* **laat deuren en ramen open staan voor een effektieve penetratie van de insecticide**
* **vogelkooien en aquaria af te dekken**
* **eet- en drinkwaren goed af te dekken.**

Er zal op **donderdag 16 november 1995 tussen 05.00 uur en 07.30 uur 's morgens en tussen 17.30 uur en 20.00 uur 's avonds** gespoten worden volgens de volgende route:
Waterloo - Rancho - Sabana Hundu - Amerikanen Kamp - Sosiegu - Gosie - Onverwacht - Schelpwijk - Kas di Gobièrnu na Brievengat, Maria Christina - Bonam - Kirindongo Abou - Esperanza - Jongbloed - Cas Cora - Van Engelen.
Mon Repos - Weis - Groot Kwartier - Trai Seru - Grimao - Bijgelegen - Soledad - Francia - Damacor - Dienoortje - Gaito - Koningsplein - Trupial Inn i Besindario - Mahaai - Bloempot - Groot Davelaar - Zuikertuintje - Zeelandia.

Het Hoofd voornoemd,
S. Bodok.
Afd. P.R.

EILANDGEBIED CURAÇAO
Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao maakt bekend dat de

NAVOLGENDE BOUWPLANNEN

met ingang van heden gedurende vijftien dagen voor een ieder ter inzage liggen bij de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting aan de Plasa Horacio Hoyer 19. Belanghebbenden kunnen binnen genoemde termijn van vijftien dagen tegen de bouwplannen schriftelijk bezwaren indienen bij voornoemde dienst. Bezwaarschriften dienen duidelijk aan te geven de naam, voornamen en het adres van de belanghebbende alsmede het belang op grond waarvan men bezwaar maakt.

Bouwplannen:

bouwen koffiehuis te Sta. Rosaweg # 196; verbouwen winkelpand te Cadushistraat # 23; uitbreiden gebouw te Gosieweg 97 t/m 101; uitbreiden, repareren huiswerk lokaal te Weg naar Welgelegen z/n; uitbreiden woonhuis te Haitiweg # 74; bouwen 12 woonunits te Pos Cabai; bouwen woonhuis te Mahuma West blok H-49; uitbreiden winkelgalerij te Sta Rosaweg # 196; bouwen woonhuis te Oost-Jongbloed blok S-12; bouwen toerist info/cafe gebouw te Matheywerf; bouwen woonhuis te Groot Kwartierweg # 6; uitbreiden woonhuis te Noord Zapateer # 37; bouwen woonhuis te Joontje; bouwen woonhuis te Oost-Jongbloed blok C-30; bouwen flatgebouw te Korporaal Sektie A-4953; bouwen beheerders woning en landbouw loodsen te St. Kruis Sektie A-221; bouwen woonhuis te Seroe Bottelier kavel 39; uitbreiden woonhuis met balkon te Kaya Tentalaria # 9; bouwen woonhuis te Sunset Heights blok AC-30; bouwen tuinmuur hoogte 2.00m te Kaya Bogota # 15; bouwen van garage/ meidenkamer te Artillerieweg # 11; bouwen woonhuis te Jan Thiel Oost Kavel 79; bouwen woonhuis te Sunset Heights blok AD-26; uitbreiden woonhuis te W. Ronde Klip # 21.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao, voor het Hoofd van de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvesting,

drs. R.J. Karsdorp.

Nog geen oplossing in crisis VS

WASHINGTON — Er was vanmorgen nog geen enkel uitzicht op een oplossing van de begrotingscrisis in de Verenigde Staten. President Clinton liet weten vast te houden aan zijn streven de begroting in evenwicht te brengen zonder de door de Republikeinen verlangde ingrepen in de sociale sector. De leider van de Republikeinse meerderheid in de Senaat, Robert Dole, riposteerde dat Clinton's verklaring het niet gemakkelijker maakt tot een oplossing te komen.

Begrotingsdeskundigen van het Witte Huis en het Congres hebben gisteren vruchteloos overleg gevoerd. "We hebben er alleen een betere voorstelling van overgehouden wat nodig is om de crisis op te lossen", aldus stafchef Leon Panetta van het Witte Huis.

De Amerikaanse regering zag zich gisteren genoodzaakt een groot aantal overheidsinstanties te sluiten wegens geldgebrek. De begroting voor het op 1 oktober begonnen financiële jaar is nog niet goedgekeurd door het Congres. Daarom zijn tijdelijke financieringsmechanismen nodig, maar de Republikeinse meerderheid koppelt goedkeuring daarvan aan eisen, die voor Clinton onaanvaardbaar zijn. De Republikeinen verlangen dat het begrotingstekort wordt weggewerkt in zeven jaar in plaats van tien jaar via harde bezuinigingen op de terreinen als sociale uitkeringen, medische zorg en milieu.

Clinton herhaalde gisteren nog eens dat een evenwichtige begroting mogelijk is zonder dergelijke ingrepen. Clinton heeft blijkens opiniepeilingen meer steun onder de Amerikaanse bevolking dan zijn opponenten. De Republikeinen erkenden dat gisteren ook. Het lijkt daarom uit electoraal oogpunt onvermijdelijk dat zij water bij de wijn moeten doen.

Het is in de afgelopen veertien jaar overigens al acht keer voorgekomen dat de Amerikaanse regering tijdelijk geen geld meer kon uitgeven, omdat de begroting te laat werd goedgekeurd. De vorige keer gebeurde dat in 1990 onder de Republikeinse president Bush. Maar doorgaans duurde de impasse slechts enkele uren of dagen. Het is nog nooit gebeurd dat de oppositie aan steun voor tijdelijke financieringsmaatregelen dergelijke verstrekkende eisen koppelde. Niet alleen Democraten vinden dat ongepast.

De regering stuurde gisteren 800.000 van de 2,1 miljoen ambtenaren met onbetaald verlof. Alle overheidsinstanties die niet essentieel zijn, gingen dicht. Alleen diensten als de post, het leger, de politie en de luchtverkeersleiding draaien gewoon door.

Voor de financiële markten in de VS is vooral van belang dat de Amerikaanse regering haar schuldverplichtingen nakomt. Minister van Financin Rubin doet daarvoor zijn uiterste best via een aantal noodgrepen. Gisteren gaf hij nog eens 57,5 miljard dollar aan waardepapieren uit. De opbrengst daarvan dient onder meer om vandaag 25 miljard dollar rente over staatsobligaties te betalen.

Cuba erkent probleem met schulden

■ *HAVANA - De Cubaanse minister van Buitenlandse zaken Roberto Robaina heeft dinsdag op een persconferentie in Caracas verklaard dat zijn land grote problemen heeft om de buitenlandse schulden af te lossen. Robaina zei dat de buitenlandse schulden van Cuba weleens 'eeuwige* ***schulden'*** *zouden kunnen worden.*

Minieme daling Dow Jones-index

NEW YORK — De effectenbeurs in New York heeft zich gisteren nauwelijks van de wijs laten brengen door de begrotingscrisis in de Verenigde Staten. De Dow Jones-index van de dertig belangrijkste aandelen, die maandag voor de vierde achtereenvolgende dag sloot op een recordniveau, daalde met slechts 1,09 punt tot 4871,81.

Over de hele linie gezien was het beeld minder gunstig. De verhouding tussen de aantallen lager en hoger sluitende fondsen bedroeg 13 tegen 9. De omzet was met 353 miljoen aandelen aan de matige kant, maar wel groter dan het totaal van 292 miljoen op maandag.

Het begrotingsconflict tussen president Clinton en het Congres dwong de regering gisteren toe veel overheidsinstanties te sluiten wegens geldgebrek. Beleggers waren daar niet echt overstuur van, vooral omdat minister Rubin van Financiën zorgt voor noodmaatregelen om de Amerikaanse schuldverplichtingen na te komen. Wel was er op de beurs een duidelijke verschuiving merkbaar van defensieve fondsen, in het bijzonder producenten van consumentenprodukten.

Het zag er lang naar uit dat de Dow Jones-index opnieuw een record zou boeken. Het koersgemiddelde stond vrijwel de hele dag op winst. Dat was voor een belangrijk deel te danken aan een flinke koersstijging van het conglomeraat Minnesota Mining and Manufacturing (3M), dat een ingrijpende reorganisatie aankondigde. De verliezers waren vooral te vinden onder de technologiefondsen.

De koers van de dollar ging nog iets verder omlaag. Tegen het eind van de handel op de valutamarkt in New York werd Nf 1,5830 genoteerd na een slotkoers van Nf 1,5855 in Amsterdam. Maandag sloot de dollar in New York op Nf 1,5875.

Suriname, Belize e.a. trekken bij Kamer aan bel:

'Dollarbananen' rukken fiks op in Europese Unie

DEN HAAG - De dollarbananen rukken op. Althans dat vrezen de Caribische bananenlanden, Suriname, Belize, Jamaica en de Windward Islands. Ze zijn bang hun relatief comfortabele positie op de Europese markt kwijt te raken als de Europese commissie de deur verder openzet voor het fruit van Chiquita, Dole en Del Monte.

Een delegatie van die landen lobbyt woensdag en donderdag in de Tweede Kamer en bij de ministeries van Landbouw, Economische zaken en Ontwikkelingssamenwerking om de dollarbananen tegen te houden. Het bananenbeleid van de Europese Unie is omstreden. Echter niet omdat te veel dollarbananen zouden worden toegelaten, maar juist te weinig. Brussel bevoordeelt de (duurdere) bananen uit de voormalige Europese kolonies, zoals Suriname en sommige Caribische en Afrikaanse landen, boven de zogeheten dollarbananen van de grote Amerikaanse plantages in vooral Latijns-Amerika.

Om de voormalige kolonies te helpen is de import van (goedkopere) dollarbananen aan een quotum gebonden. Toen de Europese Unie in juli 1993 die quotumregeling invoerde stak een storm van protest op. Duitsland heeft, met steun van Nederland, bij het Europese hof van justitie in Luxemburg een rechtszaak aangespannen tegen het anti-dollarbananenregime van de Unie. Tevergeefs. De VS hebben in september zelfs een officiële klacht ingediend bij de Wereldhandelsorganisatie in Genève. Onder druk van de VS en Duitsland wil de commissie het dollarbananenquotum volgend jaar verruimen van 2,2 naar ruim 2,7 miljoen ton, vrezen de caribische exporteurs. Ze voorzien door het grotere aanbod dan een daling van de prijzen, en daardoor werkloosheid in de lokale bananenindustrie, aldus de Caribbean Banana Exporters Association in een verklaring. Deze week kloppen ze aan in politiek Den Haag met het verzoek de Europese commissie op andere gedachten te brengen. De exporteurs bezoeken ook de andere lidstaten.

Het ministerie van Landbouw, dat nauw betrokken is bij de Europese bananenafspraken, is zich van geen kwaad bewust. Inderdaad overweegt de Europese commissie het dollarbananenquotum uit te breiden van 2,2 miljoen naar 2,5 miljoen ton per jaar. Maar dat is omdat de Europese markt met de toetreding van de nieuwe EU-lidstaten (Oostenrijk, Zweden, Finland) is gegroeid. (De Caribische exporteurs hebben geen bezwaar tegen een verruiming van het quotum daarvoor). Van een verdere uitbreiding van het invoerquotum tot 2,7 miljoen ton is het ministerie niets bekend. Overigens is de beperkte verruiming door Brussel in de ijskast beland vanwege technische haken en ogen aan de bananenverordening, aldus een woordvoerder.

WALLSTREET

NEW YORK	PREV	NOV.14	AMSTERDAM	PREV	NOV.14
DOW JONES	4872	4871	EOE	457.40	458.80
ATT	63.50	63.25	ABN AMRO	69.10	69.80
ALZA CORP	21.25	21.25	AEGON	61.80	62.80
AMR CORP	69.88	67.13	AHOLD	60.80	61.00
APPLE COMP	41.13	41.50	AKZO	173.90	173.70
BARRICK GOLD	25.50	24.75	AMEV	99.80	102.00
BURLINGTON COAT	11.38	12.00	BOLSWESSANEN	31.00	31.90
COASTAL CO	31.75	31.63	DSM	122.40	124.80
CML GROUP	6.13	6.13	ELSEVIER	20.50	20.70
COCA COLA	73.63	74.00	GIST BROC.	44.60	44.30
CORNING IN	26.88	26.88	HAGEMEYER	82.70	83.70
DISNEY	58.63	56.75	HEINEKEN	286.60	286.50
DUPONT	61.13	63.75	HOOGOVENS	55.30	54.80
EAST.KODAK	66.63	68.25	HUNTER DOUGLAS	74.70	74.30
EXXON	76.50	76.75	ING	97.70	98.30
FERRO CORP	23.13	23.13	KLM	54.80	54.70
FORD	28.63	28.75	KNP-BT	42.90	44.50
GEN. ELECTRIC	65.50	65.50	KON. PTT NED.	55.50	55.50
GEN. MOTORS	45.63	45.25	NEDLLOYD	38.30	38.20
HORSHAM CORP	13.88	13.88	NORIT	19.70	19.60
IBM	97.38	95.38	NUTRICIA	119.20	117.30
MC DONALDS	43.13	42.38	PHILIPS	61.20	59.70
MERCK	58.13	59.25	POLYGRAM	96.00	95.90
MINNES. MINING	58.88	61.63	ROBECO	109.80	109.50
MOBIL CORP	106.00	104.63	ROLINCO	115.00	115.40
NOVELL INC	18.38	18.50	RORENTO	91.40	91.60
PFIZER	58.13	59.00	ROYAL DUTCH	194.70	195.70
PHILIP MORRIS	87.50	87.88	UNILEVER	203.50	203.10
QUAKER	34.13	34.38	VAN OMMEREN	46.20	47.20
SUBMICRON	10.63	10.63	VENDEX	44.60	44.60
TELE-COMMUN.	16.94	17.25	VNU	234.80	232.50
UNITED AIRLINES	183.00	185.00			
UNC	5.38	5.50			
UP JOHN	52.75	52.75	CURRENCIES		
WESTINGHOUSE	15.25	15.25	US$/YEN	101.87	100.97
			US$/DMARK	1.42	1.40
COMMODITIES			GBP/US$	1.55	1.56
GOLD	387.80	386.50	US$/NLG	1.60	1.57
SILVER	5.31	5.32	ECU/US$	1.29	1.31
CRUDE OIL	17.78	17.82	CAN/US$	1.35	1.36

Nieuwe multimedia-cd eind volgend jaar pas te koop

LAS VEGAS — Het nieuwe cd-schijfje voor de opslag van beeld, geluid en tekst ligt waarschijnlijk al eind volgend jaar of begin 1997 in de winkel. Dat zei Oosterveld, bij Philips verantwoordelijk voor de ontwikkeling van deze cd, tijdens een grote elektronicabeurs die deze week in Las Vegas wordt gehouden.

Philips is één van de ontwikkelaars van het nieuwe schijfje. In september bereikte het elektronicaconcern, die op dit terrein al met Sony samenwerkte, een compromis over een standaardformaat met de concurrenten Toshiba en Matsushita. Hiermee voorkomen deze ondernemingen dat ze met verschillende systemen op de markt komen, zoals vijftien jaar geleden met de videorecorders gebeurde.

In een gezamenlijke verklaring laten de betrokken elektronicagiganten weten dat ze volgende maand meer bekend maken over bij voorbeeld de naam van het nieuwe systeem, technische details en de manier waarop licenties zijn te verkrijgen. Dat verschaft ondernemers vervolgens de mogelijkheid zelf met deze cd's en afspelers op de markt te komen.

Op de beurs in Las Vegas wordt er echter van uitgegaan dat de nieuwe schijf, die er overigens precies hetzelfde zal uitzien als de huidige cd, de naam *Super Density Disc* meekrijgt.

Het is de bedoeling dat gewone cd's en cd-roms op de nieuwe apparatuur kan worden afgespeeld. Philips-manager Oosterveld schat dat er op dit moment zes miljard schijven (zowel audio, video, rom als interactieve spelletjes) zijn verkocht, waarvoor de consumenten gezamenlijk ongeveer 190 miljard gulden moeten hebben betaald. "We moeten hun investering in software beschermen", aldus Oosterveld.

Philips heeft grote verwachtingen van de nieuwe schijf. De markt van cd-spelers en -drives bedraagt thans 110 miljoen stuks per jaar. De komende jaren zal dit aantal verdubbelen. De *Super Density Disc* zal daarbij aanmerkelijk meer succes in de markt hebben dan nieuwe media als het digitale videodisc-syteem of interactieve schijven. Op de markt van cd-romschijven, die naar verwachting binnen afzienbare tijd circa honderd miljoen eenheden per jaar zal bedragen, krijgt de nieuwe cd een 'substantieel aandeel', denkt Oosterveld.

3M

NEW YORK — Het Amerikaanse conglomeraat Minnesota Mining and Manufacturing (3M) heeft dinsdag een ingrijpende reorganisatie aangekondigd. Van de 85.000 arbeidsplaatsen gaan er 5000 verdwijnen, waarvan 2000 in het buitenland. De belangrijkste oorzaak daarvan is de stopzetting van de produktie van geluids- en videobanden.

Het concern wil verder de activiteiten op het gebied van opslag van gegevens en beeldsytemen afsplitsen en als zelfstandig bedrijf naar de effectenbeurs brengen. Deze divisie heeft een jaaromzet van twee miljard dollar. De geluids- en videobanden zijn goed voor 560 miljoen dollar en de resterende belangen van 3m hadden vorig jaar een omzet van ruim 12 miljard dollar.

CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK)
GELDIG OP WOENSDAG 15 NOVEMBER EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.285	1.305	1.325
PND STERLING	2.710	2.765	2.825
NED GLD (per Nf. 100)	112.83	113.55	114.35
ZW FRANCS (per Zw. frs. 100)	156.98	157.70	158.50
FR FRANCS per Fr. frs. 100)	35.46	36.56	37.26
DUITSE MARK (per Dm. 100)	126.52	127.24	128.04
IT LIRE (per It. lire 1000)	0.79	1.09	1.15
AR FLORIN (per Afl.100)	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN (per yen 10.000)	175.92	176.78	177.58
ECU (per Ecu 100)	-.-	233.19	233.99

*voor bankpapier
**voor overboekingen en bankcheques

Ingevolge artikel 12 van het Centrale Bank-statuut stelt de Bank van de Nederlandse Antillen de koersen vast voor het deviezenverkeer:

Disconto: 6%
Beleningsrente: 7%
CD rente 1 maand: 2.00%
Reserve requirement: 2%
Reserve period: 16 okt.-15 nov.
Indicatieve koersen overheidspapieren:
8.625% obl. 1990/1995 koers: 100.27% Eff. rendement 2.00 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 101.28% Eff. rendement 7.25 % Land
7.875% obl. 1993/1996 koers: 100.38% Eff. rendement 6.50 % Land
8.50 % obl. 1992/1997 koers: 101.26% Eff. rendement 7.50 % Eiland
8.625% obl. 1992/1997 koers: 101.53% Eff. rendement 7.625% Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 101.86% Eff. rendement 7.70 % Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 100.57% Eff. rendement 7.75 % Eiland
8.00 % obl. 1989/1999 koers: 100.40% Eff. rendement 7.875% Land
8.00 % obl. 1994/2001 koers: 99.48% Eff. rendement 8.125% Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99.24% Eff. rendement 8.375% Land

Japanse banken zitten met 370 miljard aan slechte leningen

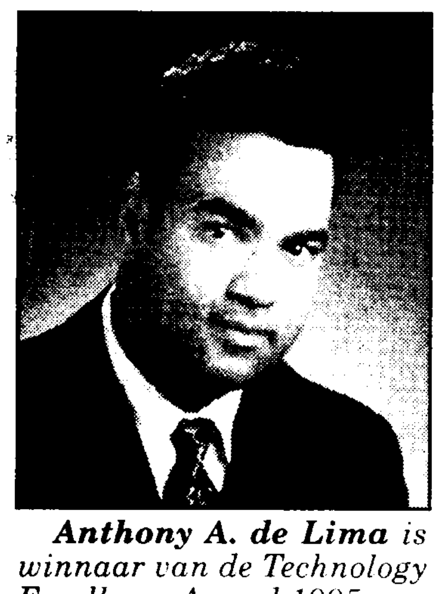
TOKYO — De banken in Japan hadden eind september voor 370 miljard dollar aan niet meer te innen leningen in hun kredietportefeuille zitten. Dit bedrag is afkomstig van het Japanse ministerie van Financiën, dat niet eerder een zo gedetailleerd rapport over slechte bankleningen liet verschijnen.

Het ministerie heeft gesproken met elke financiële instelling die Japan kent. Het heeft daartoe besloten, omdat er nogal wat kritiek was geuit op de eerdere ramingen die waren verschenen. Het bedrag dat eerder uit de bus was gekomen, was 'slechts' 396 miljard dollar.

Onafhankelijke deskundigen hebben al gezegd dat ook het jongste bedrag veel te laag is. Een analist schatte het werkelijke totaal van niet meer terug te vorderen leningen op niet minder dan maar liefst 742 miljard dollar.

De banken in Japan verstrekken vaak aan noodlijdende bedrijven nieuwe leningen om ze in staat te stellen hun oude kredieten af te lossen. Daardoor is het moeilijk het werkelijke bedrag aan dubieuze leningen boven water te krijgen.

Er bestaat al langere tijd bezorgdheid over het functioneren van het bankwezen in Japan. De afgelopen tijd is een viertal banken over de kop gegaan. Het schandaal rond Daiwa Bank, die in New York een - lang verborgen - verlies van 1,1 miljard dollar opliep, draagt er niet toe bij dat het vertrouwen in het Japanse bankstelsel groter wordt.

Anthony A. de Lima is winnaar van de Technology Excellence Award 1995, een wedstrijd georganiseerd door de NetworkWorld organisatie in de Verenigde Staten van Amerika. De prijs wordt toegekend aan personen die zich verdienstlijk hebben gemaakt op het gebied van informatie-technologie.

Anthony, die onlangs door Ryder System Inc. gepromoveerd werd tot Chief Technology Architect heeft de verantwoordelijkheid voor de technologische architectuur en strategie van dit 4.7 biljoen dollar bedrijf. Anthony de Lima is verantwoordelijk geweest voor de ontwikkeling, integratie en het management van een wereldwijs project met een waarde van 23 miljoen dollar. Binnenkort verschijnt hierover een artikel in de Technology Leaders, een uitgave van de NetworkWorld organisatie.

De ceremonie voor deze erkenning zal in januari plaatsvinden in Washington.

Koffie vergeten?

Cafeïne doet niet onder voor de overige, circa vijftig geneesmiddelen en voedingssupplementen die de afgelopen 5 jaar zijn aangemerkt als **effectief middel tegen vergeetachtigheid**. Dat stelt drs. W. Riedel, die komende vrijdag aan de Rijksuniversiteit Limburg promoveert op een inventarisatie van recent onderzoek naar stoffen die het geheugen en aandacht en concentratie zouden verbeteren.

De meeste van die middelen hebben niet het gewenste effect, concludeert Riedel. Sommige stoffen hebben wel een positieve werking, maar de effectiviteit is niet erg groot. Eigen onderzoek van de promovendus toonde aan dat cafeïne de werking van het geheugen eniszins verbetert.

Cafeïne is een bestanddeel van koffie, thee, chocolade en cola. Uit onderzoek elders in de wereld is al gebleken dat ouderen die attenter en sneller waarnemen en reageren en makkelijker informatie onthouden, over het algemeen dagelijks meer cafeïne tot zich nemen.

Zilver voor Zusje

De Nederlandse speelfilm *Zusje* heeft op het internationale filmfestival in Thessaloniki de tweede prijs gewonnen. Aan de onderscheiding, een zilveren anjer, is een bedrag van bijna 60.000 gulden verbonden. De door **Robert Jan Westdijk** geregisseerde film kreeg dit jaar tijdens het Nederlands filmfestival een gouden kalf voor de beste Nederlandse speelfilm.

De stamboom van De Klerk

Vice-president F.W. **De Klerk** van Zuid-Afrika heeft de eerste dag van zijn bezoek aan Nederland doorgebracht in Zeeland. In het Walcherse dorp Serooskerke zocht en vond hij zijn Zeeuwse wortels.

In de consistorie van de veertiende-eeuwse kerk van de Nederlands Hervormde Gemeente in het dorp kregen De Klerk en zijn echtgenote uitleg over de drie generaties Le Clercq, later geschreven als De Clerck en De Klerck, die in kerk- en gemeenteregisters voorkomen. Zo woonde rond het midden van de zeventiende eeuw de smid Abraham Le Clerq in het dorp. Diens zoon Pieter huwde Sara Couchet. Na het overlijden van Pieter vertrok de weduwe met haar drie minderjarige kinderen naar De Kaap. Uit één van die kinderen komt de huidige vice-president van Zuid-Afrika voort. Ook de wortels van de echtgenote van De Klerk, Marike Willemse, liggen in Zeeland. Haar grootvader Pieter Willemse was broodbakker in Tholen. Aan het eind van de vorige eeuw vertrok hij naar Zuid-Afrika, waar hij molenaar werd en trouwde. Kleindochter Marike huwde later Frederik Willem de Klerk, toen advocaat en procureur.

Amadeus Mozart op de veiling

*Een levensgroot standbeeld van de componist **Wolfgang Amadeus Mozart** dat ooit heeft gestaan in het Teatro Lirico van Barcelona wordt deze week geveild bij Sotheby in Londen. Verwacht wordt dat het witmarmeren beeld een bedrag van ruim zestigduizend Britse ponden zal opbrengen.*

Boterbriefje voor partners

Paren die niet kunnen of willen trouwen kunnen met ingang van volgend jaar **in Antwerpen**, België, toch een soort boterbriefje krijgen. Het stadsbestuur heeft maandag een voorstel van de wethouder voor burgerlijke stand aanvaard om een register te openen voor samenlevingscontracten. Alle niet-getrouwde koppels, homo's en hetero's, kunnen daarin hun relatie laten vastleggen.

De registratie van samenwonenden loopt vooruit op een wetsvoorstel waarin samenwonen wettelijk wordt erkend, en waarin zaken als erfrecht en gezamenlijk bezit worden geregeld.

Oud zaad leeft

Wetenschappers van de universiteit van Californië zijn erin geslaagd een 1200 jaar oude zaadkorrel van een lotusbloem tot ontkieming te brengen. Dat hebben zij maandag meegedeeld. Het zaadje, dat afkomstig is uit China, is het oudste dat ooit is gevonden.

"Het lijkt onmogelijk dat een plant op zo'n wonderbaarlijke manier weer tot leven wordt gebracht na meer dan duizend jaar", aldus **William Schopf**, het hoofd van het centrum voor de studie van de evolutie en de oorsprong van het leven van de universiteit.

De wetenschappers hopen dat ze door de bestudering van de oude zaadjes beter begrijpen hoe het verouderingsproces bij de mens verloopt.

Belgen over euthanasie

Een openhartige bekentenis van de Belgische minister van Volksgezondheid **Marcel Colla** over zijn medewerking aan de dood van zijn moeder heeft het euthanasiedebat in België doen oplaaien. De kwestie van actieve levensbeëindiging ligt zeer gevoelig in het overwegend katholieke land. De bewindsman geeft toe voor de wet "eigenlijk een moordenaar te zijn".

Colla, een Vlaamse socialist, vroeg in 1989 de behandelende artsen zijn moeder die aan terminale kanker leed, uit haar lijden te verlossen. "Ze was in een compleet terminale fase beland en zag af als een beest", verklaarde de bewindsman. "Op een bepaald moment heb ik de behandelende arts gezegd dat dit moest eindigen. Anderhalve dag later is zij gestorven."

Met zijn publieke bekentenis over de dood van zijn moeder hoopt Colla een aanzet te geven tot een open maatschappelijk debat dat de partijgrenzen overschrijdt. Al eerder deed Colla oproepen euthanasie uit de illegaliteit te halen. Maar de christen-democratische coalitiepartners zijn daar zeer sterk tegen gekant. Zij menen dat euthanasie grotendeels overbodig wordt als de stervensbegeleiding goed is uitgebouwd. Ook het regeerakkoord van het kabinet-Dehaene spreekt zich uit in die zin.

Hamer 't er in

De Russische premier **Viktor Tsjernomyrdin** heeft de Amerikaanse rapper **M.C. Hammer** ingezet bij de strijd om de verkiezingen voor het Russische parlement. Hammer trad maandag op in de Rossiya Concerthal, in een "cultureel initiatief" dat was georganiseerd door Tsjernomyrdins *Ons Huis is Rusland*.

Op iedere stoel in de zaal wachtte de bezoekers een politiek pamflet, en overal in de foyer hingen posters van de 57-jarige Tsjernomyrdin. De partij probeert jonge kiezers te trekken voor de parlementsverkiezingen die op 17 december worden gehouden.

Eten tegen drugs

***Koks op Aruba** bereiden een diner voor om fondsen te werven voor SAMBA, de Arubaanse vereniging tegen Drug en Alcohol Misbruik. Het uit zeven gangen bestaande etentje wordt op 17 november voorgeschoteld. Het diner dat in samenwerking met de Aruba Trading Company wordt georganiseerd valt te genieten in L'Escale. Voor 150 dollar per persoon kan men meeëten en luisteren naar muziek door Padu.*

Verrassende veiling

Een veiling van 47 etsplaten van de Haarlemse schilder/etser **Adriaen van Ostade** (1610-1685) maandag bij Christie's in Amsterdam, heeft tot grote verrassing van het veilinghuis ruim 2 miljoen gulden opgeleverd. Een woordvoerder vond na afloop dat de veiling "extreem goed gegaan" was. Gerekend was op een opbrengst van 4 tot 6 ton.

De zegsman van het veilinghuis noemt het uniek dat de verzameling etsplaten in een keer op een veiling kwam. Van Ostade was een leerling van Frans Hals en de leermeester van Jan Steen. Een onbekende particulier had de kunstwerken aangeboden. Een oom van de man had de platen in 1938 gekocht van een handelaar in Parijs. De kunstwerken lagen jarenlang in een doos in een linnenkast. Toen de eigenaar de platen aan deskundigen van Christie's liet zien, ontdekten dezen het unieke van de verzameling.

De Maastrichtse kunsthandelaar Noortman heeft op vier na alle platen aangekocht. De duurste Van Ostade-plaat bracht ruim 126.000 gulden op. Het betrof *De vioolspeler en de jongen met het draaiorgel*. De ets *Pater Familias* ging voor bijna 95.000 gulden van de hand.

Verkiezingen in Azerbeidzjan

In Azerbeidzjan zijn zondagochtend om vijf uur Nederlandse tijd de stemlokalen opengegaan. Meer dan 4,2 miljoen geregistreerde kiezers zijn opgeroepen het eerste parlement sinds het uiteenvallen van de Sovjetunie te kiezen en zich uit te spreken over een nieuwe grondwet.

Zes van de acht partijen die aan de verkiezingen meedoen, zijn politiek min of meer verbonden aan president **Alijev**. Deze voormalige president van de Sovjetrepubliek Azerbeidzjan kwam in 1993 door een staatsgreep terug aan de macht. De meeste oppositiepartijen zijn verboden.

De ontwerp-grondwet, die pas vier dagen voor het referendum is gepubliceerd, versterkt de macht van de president. Voor de aanvaarding van de grondwet is een meerderheid van 75 procent van de stemmen vereist.

Eerste uitslagen worden maandag verwacht. De publikatie van het officiële resultaat zal naar verwachting twee weken duren.

Jonge snelheidsduivel

De politie in Duitsland keek zondag verbaasd op toen de bestuurder van de auto die met bijna 200 kilometer per uur over de autosnelweg reed een jongen van 11 jaar bleek te zijn.

Er was een wegversperring voor nodig op de snelweg van München naar Ingolstadt, in het zuidwesten van Duitsland, om een einde te maken aan het uitstapje van het jochie en zijn twee metgezellen van 10 jaar. De auto botste tegen de vangrail in een poging de wegversperring te ontwijken. De drie inzittenden raakten licht gewond.

Ruysdael ontvreemd

Uit het museum voor Kunst en Geschiedenis in het Zwitserse Genève is een schilderij van de zeventiende-eeuwse Noordnederlandse kunstenaar **Salomon van Ruysdael** gestolen. Het werk, een Hollands landschap, meet 24,5 bij 36,5 centimeter.

Het gaat om de eerste diefstal uit het museum. Over de waarde van het zondag ontvreemde schilderij deed een woordvoerder maandag geen mededelingen. Hij wil daarmee chantagepogingen voorkomen. Maar volgens de zegsman gaat het niet om een meesterwerk. Salomon (1600-1670), die zijn naam Ruysdael spelde, was oom van de bekendere Jacob van Ruisdael.

TOM POES EN HET KUKEL

Door Marten Toonder

4881 - Aat-Raat, de woordvoerder, keek een ogenblikje bedenkelijk doch toen haalde de schouders op. "Veel weet ik niet", verklaarde hij. "Ik ben een zegsman - en ik zeg wat de Droon zeggen wil. En de waarnemers nemen waar wat de Droon weten wil. En de kwintenstralers stralen, wat de Droon stralen wil." "Gans interessant", zei de professor verveeld. "Maar wat is het kukel?"

"Alles", zei Aat-Raat plechtig. "Wat de Droon zegt en wat hij weet en wat hij uitstraalt, is kukel - en als er geen kukel is, dooft hij uit."

"Achting!" riep de geleerde uit. "Nu komen wij nader! Zeg mij thans waarom hij de stad ontbinden wil."

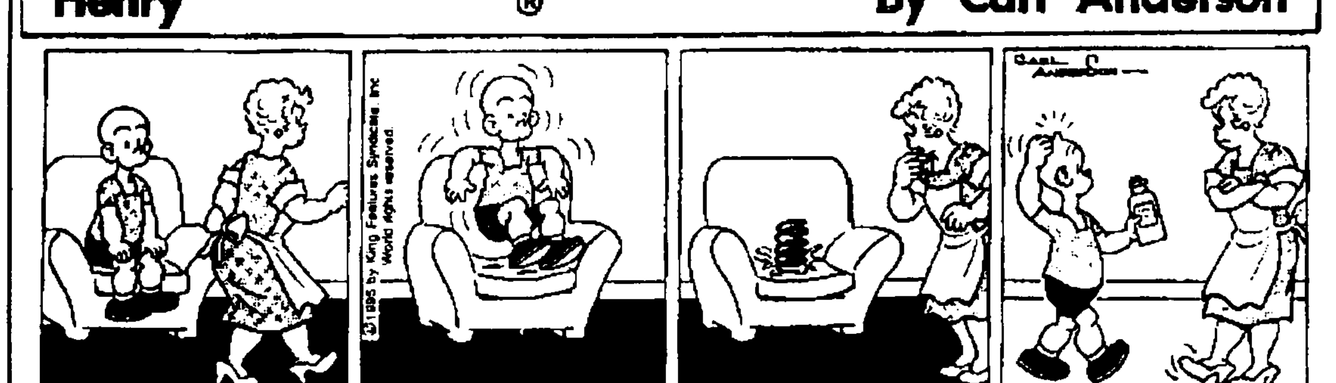
"Kijk", hernam de zegsman, "dat is eenvoudig. Er zijn nuttige wezens en schadelijke wezens. De nuttige hebben kukel en de schadelijke niet. Die moeten ontbonden worden. Nogal logisch, niet?"

De professor veerde op. Een ogenblik leek het alsof hij een scherpe opmerking wilde maken, doch toen slikte hij en verviel tot nadenken.

"Schadelijke wezens moeten ontbonden worden", prevelde hij stil voor zich heen. "Ja, ja! Maar wat is schadelijk? Wie maakt dat uit?"

"Jullie zijn schadelijk", sprak de Droon niet ver vandaar. "Jullie vervelen mij en jullie dienen tot niets nuttigs. Deze hele Rommeldam-stad hangt mij de tank uit. Mijn kukel raakt op en het moet nodig worden bijgevoed. Ik ga er een eind aan maken!"

Henry ® By Carl Anderson

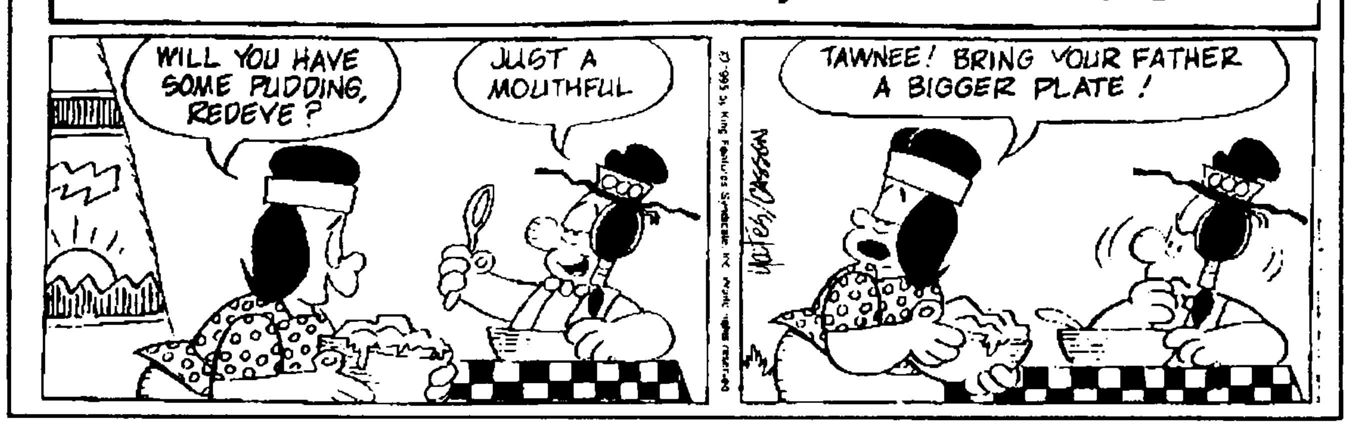
BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

AGENDA

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'

Santa Maria 17. tel. 682344/682947, 682412/682574. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.
Wachtzuster na 17.00 uur tel. 603661.
Telefonisch spreekuur in ieder wijkgebouw dagelijks van **08.00-08.30/ 14.30-15.00 uur**

- Huize Halman Otrobanda: tel. 628288; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
- Sta. Maria 17: tel. 682344; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Bonam: tel. 371865; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur. **Sokudi: tel. 367824.**
- Sentro Mediko Montagne Abao: tel. 673711; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
- Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel. 618577; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Suffisant: tel. 687707; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Sta. Rosa: tel. 671628; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur.
- **Inloopspreekuur** voor zuigelingen en kleuterzorg: vr. van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat; tel. 373582.

AMIGOE

Colofon

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
telefoon (10 lijnen): 672000
Scherpenheuvel z/n of postbus 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
ABN-Amrobank rek. nr.: 11-07-313
Maduro & Curiel's Bank rek. nr.: 874.825.10

Directie:
fax: 674084
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding
Sheila Rhodes (secretaresse)

Redactie:
fax: 674744
hoofdredacteur N. Hendrikse
chef lokale redactie Ronnie Rens Sr

overige leden redactie:
Theo Dol
Toon van Dongen,
Jeroen Heuvel
Marjo Nederlof,
Marius Noort,
Ronnie Rens jr.,
Sonia Tjin-Kon-Fat
Lulu Jimenez (secretariaat),
Solange Isselt (opmaak)
Ronny Smiet (fotograaf)

Managing editor Aruba:
Michael Willemse
overige leden redactie:
Heleen Bongérs
Eef Hermers
Jos van der Schoot
Ramiro Tromp
Djispie Franken (fotograaf)

Advertentie-afdeling
fax: 674524
acquisitie: Viola Bernardus en Jolène Hollander
aanname advertenties: maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur
Etleen Clemencia (Aruba)

Correspondenten:
Bonaire: Hubert Linkels - tel. 07-8627
Nederland: Jeannette van Ditzhuijzen

Persagentschappen: ANP en AFP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabant Pers. Foto's: AFP

Drukkerij: Rotaprint nv.

Distributie/abonnementen:
Districo nv. tel: 370503, 370504, fax: 370304
Losse nummers 75 cent
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen NAf 17,50 p/m.
Aruba: NAf 17,= p/m.
Nederland: NAf. 81,15 p/m (luchtpost) of NAf. 28,– p/m (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

Kantoor Gosieweg 15, tel. 692231/ 692232; open van 07.00-17.00 uur.
Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16, tel. 649422; open van 08.00-16.00 uur.
Bereikbare verpleegkundige vanaf 10 november 17.00 uur t/m 17 november 07.00 uur tel. 692294 of page 310-1179.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel. 648077/648387; open van ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur. **Wachtzuster** tel. 641217.
Consultatiebureau diabetici: elke wo. van 09.00-11.00 uur. Voor informatie tel. 648077.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO

Schottegatweg Noord 43. Tel. 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: elke do. van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: elke di. van 12.30-14.45 uur.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda: Gosie, Gosieweg 90-A. Tel. 379744.
Punda: Sta. Rosa, Sta. Rosaweg 56. Tel. 377679/377650.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	**624900**
Aidslijn:	**128**
Kodela:	**135**

Schade voornamelijk het werk van sabotage bevolking, vooral Ogoni's

Shell ontkent aantasten van milieu in Nigeria

BRUSSEL - Het olieconcern Shell ontkent dat zijn aanwezigheid in de Nigerdelta heeft geleid tot verwoesting van het milieu. Shell erkent dat verouderde pijpleidingen zorgden voor de verspilling van olie, maar sabotage door de plaatselijke bevolking zou daar echter voor zeventig procent aan hebben bijgedragen. Het concern blijft zich verder "gecommitteerd voelen" aan Nigeria en zal zich niet terugtrekken uit het land.

Radicale leden van onder meer de Ogoni-stam zouden tussen 1985 en 1993 op grote schaal sabotage hebben gepleegd aan olieleidingen. Volgens Shell hoopten ze daarmee schadevergoedingen op grond van de ontstane vervuiling van het concern te krijgen. Verouderde leidingen veroorzaken in Nigeria verliezen van lichte olie. Volgens Shell wordt de helft van de olieverspilling in het land veroorzaakt door corrosie van leidingen. Over heel Nigeria draagt sabotage via het openen van afsluiters of het doorzagen van leidingen nog eens voor 24 tot 28 procent bij aan olieverspilling. In het stamgebied van de Ogoni's zou dit echter zestig tot zeventig procent zijn geweest.

Na 1993 verergerde volgens Shell de situatie en werd personeel aangevallen. Shell had volgens een Brits dagblad in voorafgaande jaren herhaaldelijk een beroep gedaan op een beruchte eenheid van de Rivers state police. De doden die dit politiekorps hadden veroorzaakt, vooral bij het uiteenjagen van demonstraties, droegen mogelijk bij tot antipathie tegen de oliemaatschappij. Het concern zegt dat het zijn medewerkers niet onder militaire controle wilde laten werken, en zich daarom twee jaar geleden terugtrok uit Ogoniland.

Shell bevindt zich na de problemen rond het afgeschreven olieplatform *Brent Spar* opnieuw in de vuurlinie. De executie vorige week vrijdag van de Ogoni-activist en schrijver Ken Saro-Wiwa en acht lotgenoten door het Nigeriaanse militaire regime, wordt ook het concern aangewreven. Tijdens een betoging zouden vier gematigde stamoudsten, die de kritiek van Saro-Wiwa te fel vonden, om het leven zijn gebracht. Saro-Wiwa, leider van de Beweging voor de overleving van het Ogonivolk (Mosop), werd samen met acht medestanders of medeplichtigen van betrokkenheid bij deze moord verdacht.

GECOMMITTEERD

Shell had volgens mensenrechten- en milieuorganisaties meer kunnen doen voor de Ogoni's en het regime bovendien kunnen dwingen af te zien van de doodstraf. Greenpeace riep maandag daarom op tot een algeheel olie-embargo tegen Nigeria. De organisatie richt zich daarbij in het bijzonder op Shell.

Het concern verzet zich echter tegen een boycot. Volgens D. van den Broek, directeur Afrika van Shell, blijft de onderneming aan Nigeria "gecommitteerd vanwege de banden met het land, de werknemers en de Nigeriaanse economie". Nigeria is voor tachtig procent van zijn inkomsten afhankelijk van olie. Shell, dat een contract heeft met de Nigeriaanse overheid tot 2018, is voor zijn totale oliewinning voor twaalf procent afhankelijk van Nigeria.

AFFAKKELEN

Shell wil eventueel terugkeren naar Ogoni-land als de plaatselijke bevolking met het concern wil samenwerken. Shell wil daarover snel praten met gematigde Mosop-leiders. Intussen hoopt het concern deze week nog duidelijkheid te krijgen van de Nigeriaanse overheid over deelname aan een investering van ruim drie miljard dollar in een fabriek voor vloeibaar gas. In Nigeria is door het gebrek aan industrie en het warme klimaat nauwelijks behoefte aan het gas dat vrijkomt bij oliewinning. Shell moet dit gas daarom affakkelen, wat leidt tot constante vlamputten.

De bevolking noemt dit affakkelen een van de meest storende neveneffecten van de oliewinning. Door het gas in een fabriek even buiten Ogoni-land te bewerken tot vloeibaar gas voor export, zou het affakkelen achterwege kunnen blijven.

HET WEER

Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Weer: licht tot half bewolkt en vanmiddag op de meeste plaatsen droog. In de komende nacht en morgen bestaat er kleine kans op een plaatselijke bui.
Wind: oostelijk, zwak tot matig tussen 5 en 14 knopen (9 tot 26 kilometer per uur, windkracht 2 tot en met 4).

Weeroverzicht:
De Benedenwindse eilanden staan momenteel onder invloed van de uitloper van een hoge drukgebied. Hierdoor blijft de kans op plaatselijke buienvorming vrijwel alleen in de vroege ochtenduren.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	**Het weer**	**Max**	**Min**	**Neerslag mm**
Aruba	zwaar bewolkt	31	27	sp
Bonaire	zwaar bewolkt	32	28	0.0
Curaçao	half bewolkt	33	27	0.0
Sint Eustatius	half bewolkt	32	24	0.0
Sint Maarten	zwaar bewolkt	30	27	0.0
Amsterdam	nevel	13	08	sp
Atlanta	onbewolkt	08	-3	0.0
Havana	half bewolkt	25	18	0.0

OVERLIJDEN

De

Curaçaosche Huisartsen Vereniging
Asosiashon di Dòkteman di Kas di Kòrsou

nam met droefheid kennis van het heengaan van mevr.

Anita Spong-Thijm

de moeder van dr. R. Spong, lid van onze vereniging.

God geve haar de eeuwige rust.

Wij wensen de familie sterkte toe.

TDS / TELECURACAO

THURSDAY NOVEMBER 16, 1995

8:00 A.M. 75 **CBS This Morning** Scheduled: Dallas Mayor Ron Kirk; owner of the Dallas Cowboys Jerry Jones Chairman Emeritus of Neiman Marcus Stanley Marcus growing up a lady in Texas. From Dallas. (CC)
77 **ABC Good Morning America** Scheduled: the reasons the Raleigh-Durham, N.C., region is economically successful; how the new South is treating African-Americans minor-league baseball. From Raleigh-Durham, N.C (CC)
85 **NBC Today** Scheduled: how to quit smoking (Part 4 of 5), aromatherapy, cookbook author Frances McCullough director Rob Reiner. ∩ (CC)
9:00 A.M. 91 **LIFE What Every Baby Knows: The First Three Years** Single mothers make decisions to gain their independence and autonomy. (R)
10:00 A.M. 75 **CBS** 77 **ABC Live -- Regis & Kathie Lee** Scheduled: singer Luther Vandross actor Ken Olin. (CC)
79 **CNN Larry King Live**
85 **NBC Leeza** ∩
11:00 A.M. 75 **CBS Maury Povich** Scheduled: the issue of violence against women. (CC)
77 **ABC Carnie** Scheduled: A man who seduced two sisters suffers the wrath of their mother. ∩
85 **NBC Leeza** ∩
12:00 P.M. 77 **ABC Mike & Maty** Scheduled: actress Lea Thompson ("Caroline in the City"); singer Peter Tork gives a tour of San Francisco. (CC)
85 **NBC Jerry Springer**
91 **LIFE Biggers and Summers**
4:00 P.M. 79 **CNN Larry King Live** (R)
85 **NBC Maury Povich** Scheduled: the issue of violence against women. (CC)
5:00 P.M. 77 **ABC Oprah Winfrey** Scheduled: Viewers honor people from their communities who do their jobs well. (CC)
85 **NBC Sally** Scheduled: Mates reveal secrets to unsuspecting partners.
6:00 P.M. 85 **NBC Live at Five**
9:30 P.M. 79 **CNN Crossfire**
10:00 P.M. 79 **CNN Larry King Live**
11:00 P.M. 95 **SUR Jaime Bayly en Vivo**
12:35 A.M. 75 **CBS Late Show** Scheduled: actor Sean Penn, singer Meat Loaf. ∩ (CC)
85 **NBC Tonight Show** Scheduled: actor Michael Douglas, retired Air Force Capt. Scott O'Grady, singer Al Green. From Las Vegas. ∩ (CC)
1:30 A.M. 91 **LIFE Late Date**
1:37 A.M. 85 **NBC Late Night** Scheduled: actor Ken Olin, music guest Primus. ∩ (CC)
2:07 A.M. 75 **CBS Late Late Show** Scheduled: author William Prochnau, actor Steve Guttenberg. ∩ (CC)
2:36 A.M. 85 **NBC Later** Scheduled: actor Jonathan Silverman. ∩ (CC)

WOENSDAG 15 NOVEMBER 1995

5.00 P.M. Atardi Hubenil
6.00 P.M. Tempu pa Dios: gereformeerde kerk
6.03 P.M. World of Tools/Air
6.30 P.M. Nieuws in het Nederlands

TDS / TELECURACAO

WEDNESDAY EVENING — **NOVEMBER 15, 1995**

	7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
8 TELE CURACAO	Jazz in Germany	ASINA nos ta produsí	Telenotisia		Wega di Number Kòrsou (9.10) Latin Jazz		Planeta 3: La desmilitarización de Centro América		Nova	
71 TBN	(6:00) Praise the Lord				Behind the Scenes	Creflo A. Dollar Jr.	Mario Murillo	Jack Van Impe	Praise the Lord	
73 A&E	Police Story "Fingerprint" A police veteran cracks a case that restores his self-worth.		Rockford Files "Black Mirror" Rockford breaks a long-standing precedent when he becomes involved with a client. (Part 1 of 2) (CC)		Biography "James Earl Jones" From his boyhood in rural Mississippi to his numerous movie roles, the life and career of actor James Earl Jones is recounted.		American Justice "Celebrities on Trial" The trials of John Landis, James Brown, Zsa Zsa Gabor and other celebrities raise questions about legal fairness. (R)		20th Century "Earthquakes: Living on the Edge" Actual footage recalls the 1989 San Francisco and 1994 Los Angeles earthquakes, during which both cities fared well due to preparation.	
75 CBS	News	CBS Evening News ∩ (CC)	Inside Edition (CC)	Extra ∩ (CC)	Dave's World After Kenny has a mild heart attack, Beth drags Dave to a lawyer to update their wills. ∩ (CC)	Bless This House The Claytons wreck their apartment when their landlord refuses to return their deposit. (CC)	Central Park West Nikki freaks after discovering her gallery and home are filled with surveillance devices and turns to Peter for help. ∩ (CC)		Courthouse "Injustice for All" Veronica considers ending her career as a public defender; Justine endangers her job by supporting a controversial decision by Wyatt. ∩ (CC)	
77 ABC	News	ABC World News Tonight (CC)	Jeopardy! (CC)	Wheel of Fortune (CC)	Ellen "Salad Days" Ellen throws an elegant dinner party and receives an unexpected guest. ∩ (CC)	Drew Carey "Lewis' Sister" Drew becomes the unwilling subject of Lewis' divorced sister's interest ∩ (CC)	Grace Under Fire A disgruntled former employee takes Grace and her co-workers hostage. ∩ (CC)	Naked Truth Nora learns who her real friends are when she throws a party. ∩ (CC)	Primetime Live Scheduled: an exploration of jury misconduct, revealing a failure in the justice system; the reality of past-life therapy. (CC)	
79 CNN	World View		World News	Moneyline	World News	Crossfire	Larry King Live		World News	Showbiz Today
81 ESPN	Inside the PGA Tour	Sportscenter International Edition.	European Football Weekly		International Soccer Teams to Be Announced. (Taped)				Soccer Super Copa Semifinal Game 1 -- Cruzeiro vs. Flamengo. (Taped)	
83 CINE	(6:15) Pelicula ★★ "El Hombre Meteoro" (1993) Robert Townsend, Marla Gibbs. Un profesor tímido se transforma en superhéroe justiciero después de chocarse contra un meteoro.		Pelicula "Los Muchachos de la Isla" James Fox, Yves Stening				Pelicula ★★★½ "Nosferatu" (1979, Terror) Klaus Kinski, Isabelle Adjani, Bruno Ganz. La nueva version de Werner Herzog de la pelicula clásica de 1922 sobre un vampiro europeo.			(:45) Pelicula ★★★ "Las Mujeres de James Joyce" (1985) Fionnula Flanagan.
85 NBC	News	NBC Nightly News (CC)	Extra ∩ (CC)	Inside Edition (CC)	Seaquest 2032 "Equilibrium" Nathan Bridger opposes Capt. Hudson's plan for neutralizing a deadly ocean-borne plague. ∩ (CC)		Dateline ∩ (CC)		Law & Order "Paranoia" Briscoe and Curtis are called upon to investigate the death of a student at an upscale private college. (Postponed from an earlier date) ∩ (CC)	
87 TOON	Cartoon Planet		Jonny Quest	Scooby Doo	Garfield and Friends	Scooby Doo Where Are You!		Space Ghost: Coast to Coast	Seventies' Super Explosion Elements	Inch High Private Eye
89 TBS	(:05) Family Matters The family reception turns into a wild party when Mother Winslow marries Fletcher. (CC)	(:35) Family Matters "Hot Stuff" ∩ (CC)	(:05) America's Funniest Home Videos ∩	(:35) America's Funniest Home Videos The finals; clips from previous episodes. ∩	NBA Basketball Denver Nuggets at Phoenix Suns. From the America West Arena. (Live) (CC)					NBA Basketball Dallas Mavericks at Los Angeles Lakers. From the Great Western Forum. (Live) (CC)
91 LIFE	Supermarket Sweep	Designing Women "Ted Bare" ∩ (CC)	Commish "Revenge" An ex-cop Tony helped put away is released from prison and goes after Tony and his family. ∩ (CC)		Unsolved Mysteries ∩		Movie ★★ "Nightmare in the Daylight" (1992, Suspense) Jaclyn Smith, Christopher Reeve, Tom Mason. A schoolteacher is terrorized by a man who believes her to be his missing wife			
93 TNT	(6:00) Pelicula ★★ "Dos Picaros con Suerte" (1980, Comedia) Burt Reynolds. Bandit accede a transportar un elefante a Texas, mientras el alguacil Buford T. Justice le persigue.		How the West Was Won		Baloncesto NBA Pretemorada Denver Nuggets en Phoenix Suns. (En Vivo)					BAloncesto NBA Dallas Mavericks en Los Angeles Lakers. Desde el Great Western Forum
SUR	Noticiero Teleonce	SUR Deportes	Telenoche		Noticiero de Colombia	Telejornal	Noticiero de República Dominicana	Noticiero Pat	Jaime Bayly en Vivo	
97 PPV	Movie ★★ "Tommy Boy" (1995, Comedy) Chris Farley, David Spade, Bo Derek. A hefty underachiever becomes a traveling salesman to save his father's auto-parts company from financial ruin. ∩ 'PG-13' (CC)				Movie ★★★½ "Once Were Warriors" (1994, Drama) Rena Owen, Temuera Morrison, Mamaengaroa Kerr-Bell. In modern-day New Zealand, a Maori family begins to fall apart under the strain of domestic violence and alcohol abuse. ∩ 'R' (CC)				Movie ★★★ "Circle of Friends" (1995) Chris O'Donnell. In 1957 Ireland, a plain student wins the heart of a dashing athlete in this adaptation of Maeve Binchy's novel. ∩ 'PG-13' (CC)	
99 SPECIAL										

16 november, 9 uur 's avonds!!

Het uitgebreide informatieprogramma over het meeverzekeren van uw gezinsleden op TeleCuraçao
Op uw vragen hebben wij dan een antwoord.

Youngland Boutique
Saliña 170
Met mode in beweging
Gaat altijd met de laatste mode mee.

TE KOOP
Chevrolet Cavalier 1990
Automatic, power-steering/ brake, airco, radio.
Tel.: 686083 na 5 uur

SHADE DECORATION N.V.
Gespecialiseerd in "vertical blinds", "mini-blinds" en "rolled-shades", heeft een grote sortering in verscheidene kleuren en tegen speciale prijzen.
Wilt u uw huis opknappen voor de Kerstijd, dan hoeft u zich om de prijzen niet te bekommeren. Shade Decoration heeft de beste prijs en goede betalings-voorwaarden. Bel ons op of breng ons een bezoek en wij staan op een professionele manier tot uw dienst.
Adres: Erosweg 51, Tel.: 378853 - Fax.: 368425.
Bestel op tijd !

"Het Atelier"
Onze jaarlijkse verkoop van meubeltjes, curiosa etc.
donderdag 16 november van 8.30 tot 12.30
Jan Sofat 204
Tel.: 671672

TE KOOP AANGEBODEN:
Prachtige **WOONHUIS** te Sta. Catharina
3 slk. 2 bk., zwembad.
Voor meer info:
TQS Vastgoed bemiddeling, Bouw en Onderhoud
Telefoon no. 653055
Fax. no.: 654828

K&S Sales Promotion
HOSTESS-SERVICE
K&Sales Promotion heeft nu naast de verkooppromotie service, haar aktiviteiten uitgebreid met
HOSTESS-SERVICE
voor o.a.:
- FEESTEN
- RECEPTIES
- SHOWS/VOORSTELLINGEN
- PRESENTATIES
- CAMPAGNES/AKTIES
- WINKELDEMONSTRATIE
- ABONNEE WERVING
- EXPO'S
- ALLE EVENEMENTEN
- PROMOTIE-TEAM

Voor meer informatie: **696228/604096 Kathy & Stanley Gibbs Jr. Kaya Militar 16 - Curaçao**
"KEEPING SALES IN SIGHT"

TE KOOP
1 OLDSMOBILE CUTLASS SUPREME 1993
fl. 31.500,-
612377 na 7 uur of 603997

FOR SALE

33' Sailboat
24' cabincruiser
both need work.
As is where is.
Any reasonable offer.
Info. 671579

AIKIDO
VOLWASSENEN
ma, di, do, vrij, za,
KINDEREN
vrij en zat.
o.l.v. Sensei F. Wong Loi Sing
3e DAN (United States Aikido Federation)
Prof. Kernkampweg 4
Tel. 377225

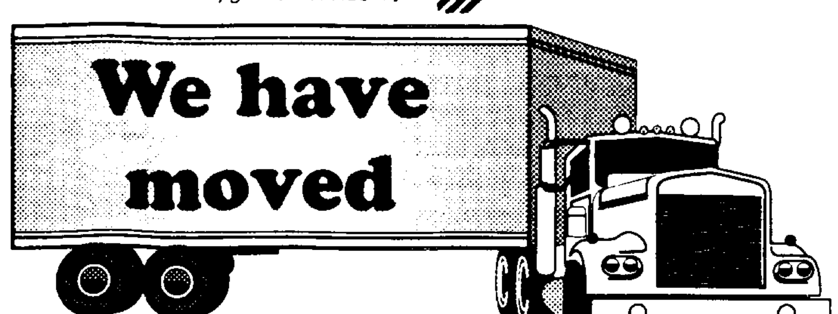
Video Bandjes uit NEDERLAND
Maar geen afspeel apparatuur?
Wij verhuren komplete **MULTISYSTEEM SETS**
Luxe 70cm Grootbeeld voor o.a. groepspresentaties of tijdens beurzen.
Producciones alex
Tel.: 373088 / 608644

TE HUUR
Voormalig Kantoor EXTURA 135 M² Saliña 170
Full airconditioned met verschillende telefoonlijnen en ruime parkeerplaatsen.
Direct beschikbaar.
Info: Tel. 601567 Fax: 366092

NÚ of NOOIT
Nu of nooit wonen in Oude Water (Banda riba)
Kavel 32, 713 m² á Nafl 51,- per m² voor Nafl 36.650,-
Kavel 33, 675 m² á Nafl 54,- per m² voor Nafl 36.650,- (hoek)
Deze prijs is geldig tot 30 november a.s. Transport van de terreinen uiterlijk december '95
Informatie: Aredco N.V. Tel.: 366633

SAFE HOUSE
Professional Alarm & Telephone Systems
Your Alarm Expert
368968

International Health Products, N.V.
hygolet® hygiene service
air quality engineering

from
Centro Commercial Antillia #15
to
Emmalaan no. 10 - Emmastad
Our telephone numbers remain the same
369844 / 370917 Fax: 369133
A new address - same eagerness & commitment to the best service

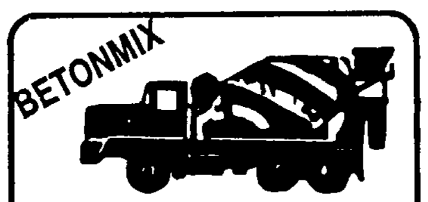

NIEUW ADRES
Holiday Beach Hotel & Casino
Tel. 625400 - 606611
Fax. 624397
Le Maitre
CATERING EN TRAITERIE
VOOR AL UW FEESTJES, PARTIJEN GROOT OF KLEIN MOET U BIJ LE MAITRE ZIJN.
Ons hele assortiment wordt ambachtelijk en huisgemaakt.

"SURINJANG"
BEZORGLIJN
Menu van de week:
Donderdag t/m Zondag
Moksie Mettie (met faohon); Rijst Kip; Bami; Nasi; Pom
Vraag naar het *"menu van de dag"* en ons *"weekendspecial"*
Ook is er weer *orgeade* verkrijgbaar!
bel nu de bezorglijn: 600060 of 696317
Wij bezorgen uw bestelling vanaf 11.30 - 16.00.

Junostraat 16, Saliña
Tipsy CAFE
Elke Donderdag Solera Night
Solera
Solera fl. 3,-
LIVE MUSIC BIJ WALTER WOUT & UTI GREGORIO
21:00 - 23:00 UUR
HAPPY HOUR 18:00 - 19:00
DRINKS ½ PRICE + FREE SNACKS

WOONHUIS Te Koop
3 slaapkamers, 2 badk, keuken, zit en eetk.
Gesloten achterporch.
Ruime washok + douche en w.c.
Eigendomsterrein 1030 m² + deepwell.
Te VAN ENGELEN, Dr. Evertszweg 6
Tel.: 377862

BETONMIX
TOMCO N.V.
Voor: Blokken, zand grind, bewapening beton
Brakkeput Ariba
nst. Technische School
Tel.: 672204 - 674673

TE KOOP

CADILLAC SEVILLE '91
Vraagprijs: fl. 36.950,-
Tel. 615875
605610

"LEES-O-THEEK"
Wordt NU lid van de **LEES-O-THEEK** en U ontvangt als welkomsgeschenk een **cadeaubon** van **LA GANGA**, U weet wel, die leuke cadeau-winkel in Saliña en Punda, van maar liefst **FL. 25,–.**

Dus niet alleen elke week zo'n fijne leesmap met de Panorama, Revu, Aktueel, Margriet, Libelle, Viva, Story, Privé, Weekend, Mijn Geheim, Sjors & Sjimmie en Donald Duck, bij U thuisbezorgd, maar ook nog eens een leuk cadeau uitzoeken bij **LA GANGA.**

PROFITEER NU !!!
Voor meer informatie over deze bijzondere aanbieding en alle andere voordelen, die U heeft als lid van de **LEES-O-THEEK, bel 367294 of 602441.**
Informeert U ook eens naar onze stripmappen.
5 dikke stripboeken, voor maar Fl. 4,50 per week, **thuisbezorgd.**
(samen met een leesmap slechts Fl. 3,50).

MINIWORLD
SINTERKLAAS EN DE KERSTMAN
Voor de a.s. feestdagen hebben wij onze collectie **educatief speelgoed** kunnen aanvullen. Vrolijk geschilderde **puzzles, meetlatten,** etc. doch ook **blank houten speelgoed** uit Tsjechië.
Open, **4 kamer poppenhuizen** met of zonder **meubilair** voor kinderen vanaf 3 jaar. Ook **2 verdieping poppenhuizen** voorzien van trap naar de bovenverdieping. Uitvoering kan aan Uw wensen worden aangepast. Voor de oudere kinderen en ook de volwassen verzamelaar of hobbyist **grote poppenhuizen** met bijzonder **verfijnd meubilair** en verlichting. Bijzonder aantrekkelijk **om vanuit bouwpakketjes** antiek meubilair te vervaardigen. (Chippendale, Hepplewith. Ook zeer veel in de Biedermaier stijl).
Ook Barbie kan bij ons onderdak vinden in de prachtige huizen die vanuit een bouwpakket met uitgebreide aanwijzingen opgebouwd kunnen worden.

Geopend op Donderdag t/m Zaterdag van 09.30 tot 12.00 uur Seroe Loraweg 45. Telefoon 617888. Na openingsuren: 674219

TE HUUR
Compleet gemeubileerde
APPARTEMENT
voor: a) vakantiegangers
b) korte verbanders
Aanwezig: airco; T.V.; T.D.S. tel. enz.
Periode: 9-12 dec. '95
15 nov. - 9 dec. '95 Inl. tel: 370670

BATIK KOLLEKTIE
Pareo's 39,-/29,-
Mini rok + top
Jurken
Mini-jurk
Heren-shirts
bij
COCO UW BOETIEK
Parkeerterrein
Avila Beach Hotel
Tel. 658088

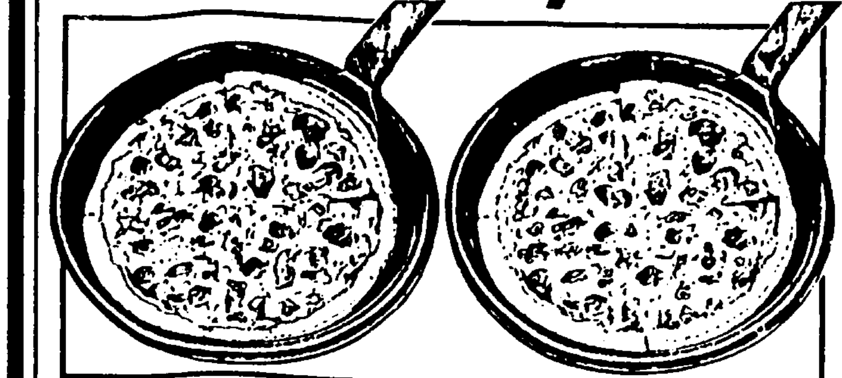
Te Huur per 1 dec
voor vakantiegangers en zakenlieden. Centraal gelegen 2 slpk. app. voor max. 3 pers.
Per week fl. 455,-
per dag fl. 75,-
(min 3 dg)
Info: 379230/377788
Fax: 369300

Moet voor DECEMBER
Met onze
SPECIALE AANBIEDINGEN
Gezichtsbehandeling en Pedicure
Naf. 75,–
Gezichtsbehandeling en Cellulite Behandeling
Naf. 90,–
Gelnagels en Permanente Make-up
Naf. 325,–
Beauty Day Special
Sauna, Whirlpool, fitness, gezichtsbehandeling, massage, pedicure, manicure incl. lunch.
Naf. 150,–
Tevens hebben wij **KADO BONNEN.**
Reserveren is noodzakelijk
Tel.: 627740
Beauty Spa
Sundance

Prinses Wilhelmina Fonds
MCB: 81935000
Giro: 524808

---

2 Pizza's voor fl. 7,50!

UITERAARD, ELKE PAN PIZZA VOOR MINDER DAN FL. 3,79
PIZZA HUT Sta. Maria viert haar 11-jarig bestaan en om deze feestelijke gelegenheid samen met onze klanten van Sta. Maria en omgeving te vieren, bieden wij t/m 30 november.
Deze unieke offerte aan:
EEN PERSONAL PAN PIZZA VOOR MINDER DAN FL. 3,79
Deze pizza wordt in eigen pan gebakken met een heerlijke tomaten saus, lekkere kaas en Uw favoriete toplaag.
Te kiezen uit
HAM + CHEESE, MUSHROOM + CHEESE, BEEF + CHEESE
De offerte van **2 Pizza's voor f. 7.50** is elke dag geldig t/m **30 november!**
Alleen bij **Pizza Hut Sta. Maria.**
Pizza Hut.

Te Koop wegens overcompleet
* een hoge witte wandmeubel van formica
* ronde witte eet-kamer set met vier stoelen
* video cassette recorder
* witte bamboo draai stoel met kussen
* een hydraulische kapper stoel
* auto Hyundai Excel 89 autom/airco/radio cass fl. 8500,-
* gas fornuis **Heelsumstraat 19 - Tel: 657274**

DIAMOND'S
PARTY & NOVELTIES SUPPLIES
Uw zaak met de grootste sortering feestartikelen op Curaçao biedt voor Sinterklaas o.a.
Jutezakken, puntzakken, stickers, raamdecoraties, sintzakjes van fluweel, doosjes, centerpieces, kado papier, geschenk stickers, snoepgoed, chocolade letters en grote mooie decoratiematerialen.
Kom bij ons en overtuig U zelf van onze enorme sortering.
Wij verwachten U te Zeelandia, Tel.: 618817

Uitgebreide mogelijkheden:
Uw eigen foto
Uw eigen tekst
Uw eigen logo
allemaal verwerkt in UW EIGEN KERSTKAART

INTER PHOTO *Gewoon..... te gek!!*
Dokweg z/n tel. 376263 - Sta. Rosaweg 33 tel. 371693